

«СТРАТЕГІЯ — 2020»

ПРАКТИКА СУСПІЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

«СТРАТЕГІЯ – 2020»
практика суспільних перетворень

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С.В. Полтавець, в.о. директора Фонду Президентів України,
канд. пол. наук,
старший науковий співробітник

Відповідальні за випуск

О.О. Трохименко, молодш. наук. співроб. відділу пошуку та обліку документів
Фонду Президентів України, канд. іст. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

С.В. Горова, М.Б. Кушнарєва, В.М. Удовик, Л.Г. Дем'яненко, О.О. Трохименко,
Є. В. Глушук

Заснований у 2014 році
Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Передрук за погодженням

«СТРАТЕГІЯ – 2020»

практика суспільних перетворень

Випуск 95 (148)

(огляд матеріалів ЗМІ за 03 травня – 23 травня 2019 р.)

Зміст

1. ГОЛОВНІ НОВИНИ.....	4
2. АНАЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР.....	7
Російські паспорти мешканцям ОРДЛО: причини та наслідки	4
3. БЛОГОСФЕРА.....	14
4. ОГЛЯД ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ.....	17
5. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНІЦІАТИВ В МЕЖАХ «СТРАТЕГІЇ – 2020».....	20
Офіційна інформація.....	20
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	44
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв суспільнозначимих джерел інформації	46
Експертний погляд.....	57
6. ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗВІЛЬНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ..	84
Офіційна інформація	84
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	89
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв суспільнозначимих джерел інформації	97

Київ 2019

Головні новини

Протягом тижнів з 03.05-23.05.2019 року зроблено нові кроки у медичній та енергетичній реформі в Україні, підписано закон про українську мову.

Двадцятого травня новообраний Президент України Володимир Зеленський вступив на посаду.

[МОЗ України розпочинає перший етап трансформації екстреної медичної допомоги.](#)

22 травня, Кабінет Міністрів України ухвалив концепцію розвитку екстреної медичної допомоги, направив кошти на пілотний проект у шести регіонах і затвердив закупівлю сучасних диспетчерських служб по усій країні. Відповідні офіційні документи будуть опубліковані на Урядовому порталі найближчим часом.

[Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе повідомила, що Україна та ЄС можуть переглянути Угоду про асоціацію у 2020 році.](#)

Такий перегляд має відбутися на основі національних інтересів України та змін ринку і права Євросоюзу.

У 2020 році, за п'ять років після введення Угоди в дію, ми маємо можливість говорити про її перегляд. Звичайно, нам потрібно буде працювати з колегами з різних міністерств для того, щоб запропонувати Європейському Союзу наше бачення перегляду...

[Горизонт 2020: Українські проекти отримали найбільше великих грантів для малого та середнього бізнесу серед країн Східного партнерства.](#)

Українські проекти вже отримали близько 2 млн євро великих грантів для реалізації бізнес-стартапів у межах програми ЄС Горизонт 2020 – наразі це найбільша сума серед країн Східного партнерства, асоційованих у програму.

[Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що наразі реформи у сфері охорони здоров'я тривають на рівні поліклінік, сімейних лікарів, сільської медицини тощо. Наступного року зміни торкнуться інфраструктури лікарень. Крок за кроком уряд йде до того, аби запровадити державну страхову медицину.](#)

Важливими для нас є питання медицини: як сільської, так і загалом, всієї країни. Ми розуміємо, що наша медицина потребує системних змін.

Зміни у цій галузі вже розпочалася, утім досі складним питанням залишається інфраструктура.

Є багато питань до того, в якому стані зараз лікарні, поліклініки. Та сьогодні ми створюємо праобраз державної страхової медицини, особливо, це стосується первинної ланки медицини.

[Україна переходить до єдиних стандартів в описі лікарських засобів.](#)

Згідно з Постановою КМУ № 387 від 08 травня 2019 р., уся інформація про лікарські засоби вноситься до Державного реєстру лікарських засобів за єдиними національними стандартами, прийнятих на основі міжнародних стандартів (ISO).

[Підготовчий етап програми «Безкоштовна діагностика», яка передбачає реформування вторинної медичної допомоги, почнеться з 1 липня 2019 року.](#)

Підготовчий етап цієї програми включає підготовку консультативно-діагностичних центрів та поліклінік у лікарнях до переходу на новий принцип фінансування «гроші йдуть за пацієнтом».

[Голова Укренерго Всеволод Ковальчук заявив, що новий європейський ринок електричної енергії має бути запущений без будь-яких переносів 1 липня 2019 року.](#)

Ми беззаперечно притримувалися саме цієї версії, що ринок має бути запущений з 1 липня без будь-яких переносів.

[Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що Міністерство енергетики та вугільної промисловості напрацьовує нормативну базу для запуску нового ринку електроенергії.](#)

Закон про ринок електроенергії був напрацьований разом з нашими міжнародними партнерами. Він ухвалений парламентом та передбачає запровадження ринку електроенергії з 1 липня відповідно до всіх міжнародних стандартів.

[Призначений головою Державної податкової служби Сергій Верланов заявив, що Державна податкова служба запрацює до липня.](#)

Ми орієнтуємося на червень – потенційно 1 липня.

Перше моє завдання – реєстрація нової юридичної особи. Потім – переведення щонайменше 30% кадрового складу в нову службу. Потім Кабмін ухвалює розпорядження – і тоді функціонал ДФС буде передано від ДФС у ДПС.

[Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що уряд планує поступово монетизувати всі існуючі пільги.](#)

Монетизація субсидій – це не експеримент, а фундаментальний проект, який важливо продовжувати.

У минулому році ми зробили реєстр субсидіантів... Друге, що ми реалізували – з 1 січня почали монетизувати субсидію всім, хто її отримував вперше. Це не можна завершувати. Далі у нас на черзі монетизувати всі пільги.

[Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко заявив, що майже 900 ОТГ вже створено в Україні.](#)

Процес об'єднання громад рухається. Вже 33 міста обласного значення приєднують до себе громади. П'ятірка регіонів-лідерів у реалізації завдань децентралізації залишається незмінною. Житомирська, Чернігівська, Запорізька, Дніпропетровська, Хмельницька області продовжують очолювати рейтинг областей щодо формування спроможних громад.

[Уряд планує подати до Парламенту законопроект про ратифікацію енергетичного додатка до Угоди про асоціацію з ЄС.](#)

У середу на своєму засіданні уряд планує розглянути проект Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Додатка XXVII (енергетика) до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Також Уряд має внести до Верховної Ради законопроект «Про ратифікацію Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».

Аналітичний коментар

Марія Кушнарєва
канд. філософ. наук
науков. спів роб ФПУ

Російські паспорти мешканцям ОРДЛО: причини та наслідки

24 квітня президент РФ Володимир Путін підписав указ про спрощене отримання російських паспортів жителями тимчасово окупованого Донбасу. В указі наголошується, що таке рішення ухвалено президентом РФ «з метою захисту прав і свобод людини і громадянина», на підставі «загальновизнаних принципів і норм міжнародного права». Термін розгляду заяв про прийняття в громадянство жителів окупованих районів Донбасу не повинен перевищувати трьох місяців з дня подання заяви та необхідних документів. Указ набирає чинності з дня його офіційного опублікування. Жителям так званих «ЛНР» і «ДНР» внутрішні паспорти громадян Росії видаватимуть у Ростовській області. У повідомленні зазначають, що там є всі необхідні умови для цієї процедури, зокрема, матеріально-технічні ресурси і бланкова продукція. Прийом заяв буде здійснюватися через уповноважених осіб ДНР і ЛНР. Розгляд заяви триватиме до трьох місяців.

Отримання російського громадянства можливе без відмови від громадянства України. Таке рішення подається як таке, що обґрунтоване «специфікою ситуації, що склалася, і важким становищем громадян України, які проживають на території ДНР і ЛНР». Жителі окупованих територій Донбасу також можуть отримати російський закордонний паспорт.

Такі дії російського керівництва стали черговим кроком, підготованим попереднім розвитком подій. Ще у 2017 році російський уряд дозволив українцям отримувати громадянство РФ за спрощеною процедурою. А в грудні 2018-го президент Росії Володимир Путін підписав закон, який дозволяє подати заяву на отримання громадянства РФ дистанційно, за місцем перебування.

29 березня вступили в силу зміни до закону «Про громадянство РФ». Тепер президент Росії може визначати великі групи іноземців, які мають право звернутися про прийом до громадянства РФ за спрощеною процедурою.

Напередодні набрання чинності цими змінами Ростов-на-Дону відвідали три заступники міністра МВС РФ, котрі відкрили нову будівлю

Управління з питань міграції ГУ МВС РФ по Ростовській області. Як відомо, саме ця структура займається паспортною роботою.

Повідомлення про те, що почати видавати російські паспорти можуть невдовзі після другого туру президентських виборів в Україні, подавали різні російські ЗМІ. Той факт, що указ підписаний Путіним одразу по тому, як стало зрозуміло, хто є новообраним президентом України, непрямо підтверджує те, що роздача паспортів якось пов'язана з особою, яка обійматиме найвищу посаду в Україні. І українські, і російські експерти сходяться на думці, що цей крок Кремля можна розцінювати як демонстрацію сили і спробу тиску на Володимира Зеленського. Зокрема, відомий політолог Володимир Фесенко вважає, що «Росія застосовує механізм тиску, шантажу і ультиматуму. Кремль хоче відразу притиснути нового українського президента та його команду, щоб він реагував на вимоги Росії. Це така тактика: спочатку вдарити, а потім, можливо, пом'якшити дії».

Експерт Московського центру Карнегі Костянтин Скоркін упевнений, що Москва створює майданчик для переговорів з новим українським президентом. Причому дії Кремля дозволяють припустити, що ці переговори російське керівництво має намір вести з позиції сили. «Зеленський виступив із заявами про те, що хоче закінчити війну на Донбасі, і, в принципі, його перемога на виборах означає, що запит на мир в суспільстві досить великий. Тому Росія каже: «Хочете миру – можемо домовитися, але на наших умовах» (Deutsche Welle). Натомість політолог Андрій Горбенко переконаний, що «паспортизація – це не виклик Зеленському, а привід спрацювати на тимчасовій нестабільності» (Слово і Діло). На користь цього свідчить хоча би згадана вище ґрунтовна підготовка з відкриттям центрів, набором співробітників, візитами посадовців тощо. Складно припустити, що у випадку, наприклад, перемоги Порошенка все це позакривали би «за ненадобністю». Радше цей російський демарш слід сприймати як своєрідний закодований меседж вищому українському керівництву, – все одно, якому – що покликаний змалювати перспективи у випадку, якщо Україна продовжуватиме вперто обстоювати ті цінності, які вона декларувала впродовж останніх п'яти років і які, принаймні, в загальних рисах, залишатимуться тими самими, знову-таки, принаймні, з огляду на те, що казав під час передвиборчої кампанії Володимир Зеленський. Цей меседж можна сформулювати як «Погоджуйтеся на погане, бо може бути ще гірше».

Що може бути гірше? Як перший такий варіант на думку спадає військова агресія. Зокрема, колишній спецрадник командувача військ США у Європі Марк Войджер вважає, що «Росія рухається в сторону легалізації потенційної анексії. Щоб показати, що на Донбасі та в Луганську є не тільки російськомовне населення і ті, хто симпатизує РФ, або ж етнічні росіяни, а «громадяни Російської Федерації». Люди з паспортами РФ потрібні Кремлю для того, щоб діяти згідно зі своєю нинішньою офіційно затвердженою військово-політичною доктриною: «Захищати російських громадян, де б

вони не знаходилися». Військам Росії буде не потрібно там ховатися. Росія у відкритому порядку буде вводити свої війська. Напевно, і військово-повітряні, і інші активи, що може призвести до розширення конфлікту на інших територіях» (Телеканал новин «24»). Натомість завідувач відділу новітньої історії та політики Інституту історії України НАН України Георгій Касьянов вважає такий розвиток подій малоімовірним. Формально, за його словами, ця можливість існує, але фактично Росія не зацікавлена в інтервенції на Донбасі: «У випадку з анексією Криму – при всіх економічних санкціях Заходу – можна говорити про те, що ця тема негласно винесена за дужки. Але якщо Росія позначить свої претензії на материкову територію, яка в усьому світі вважається територією сучасної України, наслідки в міжнародному плані можуть бути зовсім іншими, і питання в тому, чи потрібно це Путіну» (Deutsche Welle).

Складно зрозуміти логіку вченого, а саме, чому, як він сказав, материкова територія «в усьому світі» вважається територією України, а Крим – ні, але з фінальним питанням не погодитися не можна. Андрій Горбенко зазначає, що справжня мета РФ – зробити так, щоб «Л/ДНР» не було, а була Луганська автономія та Донецька автономія в складі Української Федерації: «Це те, чого реально хоче РФ. Федеративний устрій щонайменше передбачає двопалатність. Двопалатність вигідна, тому що завжди в законодавчому органі влади будуть представлені маріонетки Росії. І те, що зараз відбувається, – спосіб для РФ домогтися впливу на Україну» (Слово і Діло). На його переконання, головне завдання РФ – щоб Україна не виходила з їх політичного простору, залишалася зоною інтересів. Також має рацію Костянтин Скоркін, який вважає, що «паспорти – це фактор стримування, гарантія того, що Україна не спробує якось змінити ситуацію. Це попередження, що Росія завжди може захистити своїх громадян, застосувавши силу» (Deutsche Welle).

З наведених думок експертів перспектива опорядити мешканців ОРДЛО «орластими» паспортами постає як своєрідний фактор стримування для України, потужне знаряддя психологічного тиску та чергова спроба дестабілізувати нашу державу. Принаймні, поки що до помітної політичної чи соціальної кризи звістка про чергову новацію Путіна не призвела. Офіційний Київ відреагував цілком передбачувано: Порошенко назвав дії російських властей «деструктивними та злочинними», розцінив їх як «чергове безпрецедентне втручання Росії у внутрішні справи незалежної держави, грубе порушення суверенітету, територіальної цілісності і незалежності України і повне нехтування своїх зобов'язань в рамках "мінських домовленостей"» та закликав «міжнародних партнерів не допустити найгіршого сценарію, жорстко засудити дії російських властей», доручив МЗС «негайно ініціювати обговорення цього питання в рамках Ради Безпеки ООН, а також інших міжнародних форматах, зокрема в ОБСЄ і ЄС» (Українські новини). Новообраний президент України Володимир

Зеленський визнав, що «цей указ не наближає нас до вирішення основного завдання – припинення вогню. Незважаючи на це, Україна буде робити все від неї залежне, щоб захистити, надати належну допомогу та забезпечити права своїх громадян, які змушені перебувати на окупованих територіях. Україна також розраховує на підтримку міжнародної спільноти в питанні захисту інтересів, прав і свобод українських громадян на тимчасово окупованих територіях, на посилення дипломатичного та санкційного тиску на РФ» (Обозреватель).

Але деякі інші українські високопосадовці не забарилися продемонструвати, який потужний дестабілізуючий вплив справив на них цей указ. Вкотре в центрі скандалу опинився міністр соціальної політики Андрій Рева. Автор тези про те, що українці забагато їдять, в інтерв'ю ВВС, зокрема, сказав: «Всі, хто був проукраїнським, всі виїхали. А той, хто хоче отримувати дві пенсії – там і тут – нехай потерплять. Мені їх не шкода нікого. Абсолютно. Я Вам чесно скажу. Мені шкода тих солдатів і офіцерів і їхні сім'ї, які вбиті там. За цю мерзоту» (Цензор.net). Не треба бути експертом, щоб передбачити, що Тимошенко, яка вже встигла геть забути про свою п'ятнадцятирічної давнини пропозицію стосовно «колючого дроту», зажадала відставки Реви, Бойко подав на нього до суду, російські та проросійські ЗМІ та соцмережі знову дістали зі схованки підзабуті гасла про фашистів, а сам Рева, який нарешті усвідомив, що ВВС – це потужний інфлюенсер у сучасному світі, почав незграбно виправдовуватись.

Також емоційною назвали експерти реакцію заступника міністра з питань окупованих територій Юрія Гримчака, який, заявив, що, оскільки подвійне громадянство законодавством України не передбачене, «ті люди, які будуть отримувати або отримують вже громадянство Російської Федерації, можуть втратити громадянство України. І я думаю, що так треба буде робити: анулювати паспорти України, паспорти зарубіжні, внутрішні і так далі» (Телеканал «Прямий»). Коректний вихід зі складного становища, в яке потрапив посадовець, підказав політолог Олег Саакян, котрий припустив, що «це радше видавання особистих бажань за державну політику», що є для чиновника непрофесійним, і оскільки механізму здійснення не існує, постільки заяви Гримчака є його особистою позицією (Слово і Діло). На питання, як український уряд отримає інформацію про те, хто саме з мешканців ОРДЛО отримав російський паспорт, Гримчак пояснив, що «список тих людей, які отримали російське громадянство як друге, можна отримати. Річ у тім, що згідно з російським законодавством дозволено мати друге і третє громадянство, але про це обов'язково повідомляти органи влади. Тому я не бачу в цьому проблем, і ми будемо мати повністю всі дані» (Західна інформаційна корпорація), у такий спосіб мало не офіційно визнавши, що Україна вдаватиметься до послуг хакерів.

Зрозуміло, що емоції та політика – речі несумісні та, на жаль, представники українського політикуму найвищого рівня так і не навчилися

опановувати себе та добре думати перед тим, як щось сказати на офіційному рівні. З іншого боку, сказати – не означає зробити, а от до яких заходів у ситуації, що склалася, мусить вдаватися Україна, наразі неясно. Представники експертного середовища висловлюють різні, навіть полярні думки. Зокрема, політолог Володимир Золотарьов вважає, що «можна було б відповісти різким спрощенням отримання громадянства для росіян. (...) У такому разі м'яч буде на нашому полі. Тоді вже ми зможемо сказати, що від Путіна люди тікають, адже він диктатор. Тим більше, що це дійсно так» (Слово і Діло). Натомість Голова Ради Всеукраїнського об'єднання «Союз учасників миротворчих операцій» Сергій Грабський зазначив, що не варто спрощувати громадянство для росіян, набагато доречніше позбавляти виплат тих, хто отримав громадянство РФ: «Якщо людина на шостому році війни ухвалює свідоме рішення про зміну громадянства, то вона має розуміти й наслідки такого рішення – особа не може більше претендувати на виплати та соціальні гарантії від громадянства, від якого відмовляється саме в такий спосіб, саме під час війни» (Слово і Діло). Очевидно, що до такої міри Україна не буде вдаватися, оскільки це призведе виключно до посилення тиску на неї з боку міжнародних гуманітарних організацій: під виплатами мають на увазі пенсії, в ОРДЛО проживає понад 1 млн пенсіонерів, які, за російським законодавством, можуть претендувати на російську пенсію виключно за умови реєстрації (прописки) на території Росії, що за означенням не є реальним для переважної більшості пенсіонерів. Тому припинення виплати їм української пенсії може поставити їх у вкрай важкі умови існування. Як сказав Грабський, звісно, «людина мусить думати», але...

Член правління міжнародного союзу «Інститут національної політики» Марина Багрова вважає, що стосовно «можливої реакції всередині України, то потрібно терміново вносити зміни до законодавства щодо питань громадянства. Реакцією має бути введення кримінальної відповідальності за неповідомлення органу міграційної служби про отримання громадянства іноземної держави – тобто щоб приховування другого громадянства вело до кримінального покарання» (Delo.ua). Але цитований вище Золотарьов вважає, що «погрожувати, шантажувати, забирати український паспорт точно не можна. Ми тільки ще більше розкрутимо цю спіраль. Це нічого не дасть нам, лише зашкодить. Це може зміцнити їхні наміри й переконання, що з Україною не варто мати справ узагалі» (Слово і Діло). Безперечно, такий підхід загалом теж має сенс, і спіраль у цьому випадку справді може розкручуватись, але, якщо мислити такими категоріями, то будь-яке законодавство «погрожує і шантажує»: «Вкрадеш – “сядеш”»... І все одно залишається відкритим питання: як бути з Конституцією?

Як би там не було, але законодавством України справді не передбачене подвійне громадянство. Тому постає, на жаль, дуже конкретне і дуже злободенне питання про те, як мусить реагувати Україна на випадки

отримання російських паспортів своїми громадянами. Володимир Фесенко вважає, що «позбавлення українського громадянства при отриманні російського може виявитися хоч і небажаним, але необхідним кроком. (...)»

слід заздалегідь говорити про те, що ті, хто отримують російські паспорти і це буде доведено, будуть позбавлені українських паспортів. Це може вплинути на масштаби паспортизації та може спрацювати як запобіжник. (...) Наявність двох паспортів – це небезпека для нас, і це суперечить Конституції України» (Пента).

Найімовірніша небезпека полягає не у відкритій військовій агресії, а у тому, як вважає заступник голови Луганської військово-цивільної адміністрації Юрій Клименко, що «коли половина «республіканців» формально стануть громадянами РФ і вже не розбереш, де чії, можна буде спокійно заводити росіян на керівні пости в «апараті держуправління» та до військових формувань «ЛДНР» (Громадське радіо). До чого приведе це – можна припустити: до того, що Україна буде заручницею такої омріяної Путіним донецької та луганської автономії, через що говорити про якісні суттєві зрушення в нашій державі буде просто неможливо. Ба більше, за деякою інформацією, у прикордонному селищі Матвеев Курган (Ростовська область) вже побудоване й відкрите модульне містечко для співробітників міграційної служби РФ, де збираються видавати російські паспорти охочим жителям тієї частини Донбасу, яка контролюється українським урядом. Тому, якщо тепер цьому не покласти край, то за кілька років проблематично буде говорити взагалі про «нашу державу».

Фінансовий аналітик Олексій Куш вважає, що «на території ОРДЛО ще з 2014 року Росія реалізовує чітку стратегію. Так, на початку була «гаряча» військова фаза, в 2015-2016 роках – фаза керованого хаосу. Зараз йде третій етап – побудова патерналістської квазідержавної промислової вітрини на окупованих територіях» (Delo.ua). Експерт вважає, що побудувати згадану «вітрину» під вивіскою, принаймні, ДНР (з ЛНР ситуація інша) Росія загалом може, виходячи з її величезних ресурсів, особливо за умови потужних фінансових ін'єкцій з її боку для попередження соціального вибуху. Чи було створення українського варіанту Придністров'я метою Путіна, важко сказати, але Росія, можливо, з істотним коригуванням якихось своїх початкових планів і, можливо, не настільки швидко, як хотів би її президент, але продовжує рухатися в бік реалізації свого наміру у будь-який можливий спосіб тримати Україну під контролем та нав'язувати їй «свою гру».

Слід віддати належне нашій сусідці, там вправно користуються з того, що Україна не зробила за останні п'ять років, насамперед, з україн недоделугої інформаційної політики стосовно ОРДЛО. На жаль, політику України стосовно цих територій слід вважати виключно ситуативною, навіть не політикою як такою, а радше пошуком відповіді, спробою реакції. Росія, послуговуючись шаховою термінологією, продовжує «грати білими». Якщо

Україна хоче все-таки залишитися на карті, вона мусить перебрати на себе ініціативу. Судячи з того, як розвиваються події після 24 квітня, тобто, того дня, коли Путін підписав указ про спрощення порядку видачі російських паспортів мешканцям ОРДЛО, на те не схоже. Втім, Володимир Зеленський, коли йшлося про видачу російських паспортів мешканцям Л/ДНР, заявив: «У нас є декілька ходів, скажімо так. У цьому плані ми повинні бути креативними, повинні бути швидкими, розумними... Тому будемо поки що готувати, а потім ми покажемо всім» (Укрінформ). Дуже хочеться вірити...

Блогосфера

Політичний оглядач, медіа-експерт Олексій Мінаков:

До реформи ринку електроенергії не дуже високий інтерес у суспільстві. Принаймні, в порівнянні з увагою до освітньої чи медичної реформ. А дарма – значення реформування цієї галузі є не менш важливим у контексті побудови цивілізованої держави та курсу на євроінтеграцію.

Справа в тому, що залишається менше 1,5 місяців до впровадження нової моделі ринку електроенергії. В 2017 році депутати ухвалили закон «Про ринок електричної енергії», де чітко прописана дата введення нового ринку електроенергії – 1 липня 2019 року. Профільний комітет Верховної Ради, Міністерство енергетики та вугільної промисловості, ключові енергокомпанії наполягають на вчасному, тобто запланованому, терміні введення ринку і вважають перенесення дати недоцільним.

Однак не все так ідеально та гладко. Чим ближче до цієї дати, тим частіше в ЗМІ можна побачити коментарі від різноманітних експертів, що реформа «не на часі». Наприклад, голова BRDO Олексій Гончарук лякає тим, що новий ринок електроенергії «може спровокувати неконтрольоване зростання ціни та фактично залишити споживачів без енергії». А директор інвестиційної консалтингової компанії IPU Renewable Energy Станіслав Масевич жахає, що старт нового ринку «принесе лише хаос і банкрутства компаній».

На противагу їм, спробуємо аргументовано довести, що, попри певні труднощі, реформу ринку електроенергії не можна відкладати.

По-перше, з зовнішньополітичної точки зору, це зобов'язання України в рамках угоди про асоціацію з ЄС, яка набула чинності в 2017 році. Зокрема, стаття 338 угоди передбачає «розвиток конкурентоспроможних, прозорих і недискримінаційних енергетичних ринків на основі правил та стандартів ЄС шляхом проведення регуляторних реформ». Україна наближається до того, щоб відділитися від спільної з Росією енергосистеми та синхронізуватися з Європою. (...)

По-друге, з економічної точки зору, це обумовлює створення конкурентного ринку електроенергії в Україні. Завдяки інтегрованим у закон нормам енергетичного законодавства ЄС, а саме Третього енергопакету ЄС, передбачається відокремлення компаній-постачальників електроенергії від тих, що займаються передачею електроенергії. На роздрібному ринку вже створена модель, яка стимулюватиме конкуренцію і появу нових гравців, призведе до лібералізації та демонополізації ринку електроенергії. (...)

По-третє, з фінансової точки зору, від своєчасного введення енергоринку залежить отримання Україною макрофінансової допомоги. (...)

По-четверте, з точки зору міжнародних відносин, введення нового ринку електроенергії знаходиться під пильним контролем Заходу. Дуже показово вийшла нещодавня реакція міжнародної спільноти (представників ЄС, ЄБРР, USAID та інших організацій) – спільний лист із закликом якомога швидше скликати нараду Координаційного центру щодо забезпечення впровадження нового ринку електроенергії. Аналогічні стурбованості щодо гальмування висловлювали міжнародні бізнес-асоціації в Україні – Європейська бізнес асоціація та Міжнародна торгова палата. Тобто відтермінування дати введення ринку однозначно підірве довіру до України з боку міжнародних партнерів.

По-п'яте, рівень готовності до введення реформи дуже високий. Минулого тижня відбулося декілька заходів, присвячених реформі в електроенергетиці. Всі – керівники Мінпаливенерго та НКРЕКП, керівники операторів ринку електроенергетики, провідні фахівці галузі – стверджували, що готовність до введення ринку становить 95-98%. А за час, який залишився до 1 липня, є всі шанси встигнути бути готовими на 100%.

Отже, реформа ринку електроенергії вирішить декілька ключових для України питань – у зовнішній політиці, у макроекономічній стабілізації, у демонополізації, стане індикатором виконання міжнародних зобов'язань України і допоможе пом'якшити болюче питання виплати зовнішнього державного боргу. Будуть введені прозорі ринкові відносини в електроенергетиці. Реформа електроенергетики стане черговим кроком до розбудови транспарентної, конкурентної, ринкової економіки ([5 причин, чому реформу ринку електроенергії не можна відкладати](#)).

Аналітик в агенції Republic Анатолій Шара:

Незважаючи на засилля «зради» у вітчизняній медіасфері все ж потрібно визнати, що децентралізація, на фоні інших реформ, принесла цілком позитивні результати.

Не треба бути сивочолим істориком щоб пригадати, що розмови про передачу повноважень та фінансів так би мовити «на місця» велися з часів отримання Незалежності. Але чесно кажучи, реально цим почалися займатися тільки після Революції Гідності. Уряд Арсенія Яценюка розпочав практичну роботу в цьому напрямку, потім естафету перехопив новий очільник Кабінету Міністрів Володимир Гройсман.

Звичайно, дехто вважає ці потуги успішними, хтось навпаки – провальними, як то кажуть точка зору залежить від місця сидіння. Але при цьому, позитивні наслідки децентралізації, передовсім в фінансовому сенсі, визнали навіть вороги української держави. Один з головних розпалювачів «рускої весни» Олег Царьов із великим жалем зазначив, що в українській глибинці завдяки децентралізації, почали ремонтувати школи, лікарні, займатися інфраструктурними проектами. Хай можливо не в тих обсягах, яких хочеться, але все ж процес зрушив з місця.

Якщо відкинути багатослівні теоретизування то практично децентралізація означає те, що в державно-адміністративному устрої України з'являються об'єднані територіальні громади (ОТГ), які на власний розсуд розпоряджаються частиною податків, що збираються на їх території. І саме це, за задумом ініціаторів, повинно стати рушієм якісних перетворень в регіонах. Само собою зрозуміло, що керівники на місцях набагато краще володіють інформацією куди направити гроші ніж припустимо столичний чиновник, який відповідає за планування бюджету.

До речі, перед запуском активної фази реформи можна було часто почути, що мовляв українське суспільство пасивне і не сприйме децентралізацію за дійсно потрібний інструмент розвитку громад. Але соціологи переконують в зворотньому. Так результати соціологічного дослідження, яке проводилося Київським міжнародним інститутом соціології в листопаді-грудні 2018 року говорять про те, що 58% опитаних вважають потрібною реформу децентралізації. Цікавим є той факт, що 43% розуміють децентралізацію як передачу повноважень та ресурсів в руки місцевим органам влади. І за великим рахунком це спрощення не далеке від істини. Адже гроші залишаються на місцях, що дозволяє територіальним громадам фінансувати утримання дитячих садків, шкіл, лікарень і будувати нові інфраструктурні об'єкти. Образно кажучи, влада стає ближчою. Одночасно з цим, новий тягар відповідальності примушуватиме місцевих керівників швидше та якісніше реагувати на виклики. Люди висуватимуть щоразу жорсткіші вимоги до своїх обранців, що призведе до формування того класу очільників, які готові працювати в непростих умовах, конкурувати між собою за інвестора а не просто сліпо виконувати вказівки з області чи Києва. (...)

Повертаючись до мови цифр хочеться сказати, що на сьогодні створено вже понад 900 об'єднаних громад, які користуються розширеними повноваженнями, ресурсами та землею. Доходи місцевих бюджетів за декілька років проведення реформи виросли більше ніж в 4 рази. В 2018 році уряд підтримав регіони у розмірі 37.8 млрд грн, що є рекордним показником. Ці гроші громади витрачають на свої проекти ([Чи може децентралізація вважатися успішною історією?](#)).

Огляд зарубіжних ЗМІ

Канцлер Німеччини Ангела Меркель заявила, що Німеччина продовжуватиме активно підтримувати Україну на її шляху до реформ і її права на територіальну цілісність ([Die Welt](#), Німеччина).

Президент Литви Даля Грібаускайте заявила, що Литва підтримує народ України і наголосила на продовженні реформ ([Baltnews.lt](#), Литва).

Українці, обравши Зеленського новим главою держави, висловили тверде прагнення жити в європейській державі за стандартами європейської демократії, верховенством закону, прозорості та прав людини.

Тому особливо важливо подолати корупцію, забезпечити прозору діяльність державних інститутів, судів і охорони права, західну культуру бізнесу, здійснити реформу енергетичного сектора, підвищити енергетичну безпеку і реалізувати інші важливі реформи.

Екс-президент України Петро Порошенко заявив, що пишається 5 роками свого президентства ([Die Welt](#), Німеччина).

Я пишаюся своїми 5 роками президентства. За цей час ми в Україні здійснили більше реформ, ніж за чверть століття до цього. І я пишаюся, що захистив Україну від російської агресії.

Я можу з гордістю сказати, що мою країну я вивів у нову еру свободи і демократії відповідно до європейських стандартів.

Найбільшим досягненням є зміцнення стабільності та стійкості українського суспільства. Ми почали з нуля і створили боєздатну українську армію. Ми добилися незалежності Української православної церкви від Москви і забезпечили захист нашої української мови. Не можна переоцінити і те, що ми домоглися енергетичної незалежності від Росії.

І система правосуддя була відновлена, а також банківська галузь, яка зараз працює на серйозній основі і працює набагато краще. Децентралізація є великим успіхом: 51% державних витрат сьогодні припадає на місцеві бюджети, а не на попередні 30%.

Завдяки нашому законодавству ми створили всеохоплюючу, прозору антикорупційну інфраструктуру, яка зараз завершується створенням Незалежного антикорупційного суду.

І не в останню чергу: на початку мого президентства валовий внутрішній продукт скоротився на 15 відсотків на рік. Зараз ми маємо зростання на 3,4%. Інфляція складала 45 відсотків, цього року вона становить лише шість відсотків.

Посли G7 сьогодні зустрілися з Президентом Порошенко, щоб обговорити прогрес, здійснений в сфері реформ під час його президентства ([Грузія online](#), Грузія).

Вони привітали досягнення Президента Порошенко і обмінялися з ними думками щодо просувань, які повинні бути забезпечені в подальшому.

Посли G7 закликали до плавної передачі влади, що дозволить Україні продовжити обраний нею шлях реформ.

Президент України Петро Порошенко запевнив главу НАТО Йенса Столтенберга, що Україна все ще має намір приєднатися до військового блоку ([UrduPoint News](#), Пакистан).

Глава держави висловив сподівання, що союзники підтримають євроатлантичні прагнення України, яка сьогодні готова розпочати реалізацію Плану дій щодо членства в НАТО. Сторони наголосили на важливості наступного саміту НАТО в Лондоні, щоб зафіксувати Євроатлантичні амбіції України.

Порошенко заявив, що інтеграція України до НАТО та Європейського Союзу є юридично визначеним курсом, який користується потужною підтримкою в українському суспільстві.

Столтенберг заявив, що реформи, що відбуваються в Україні, наблизили її до членства в НАТО.

Екс-президент Польщі Олександр Кваснєвський заявив, що членство України в ЄС є близькою перспективою ([Rzeczpospolita](#), Польща).

Зараз важливо – що Україна робитиме після президентських та парламентських виборів. Однак, думаю, що курс на євроінтеграцію продовжуватиметься. Я оптиміст і переконаний, що питання вашого членства в ЄС є близькою, а не віддаленою перспективою. Однак для цього Україна має виконати свою «домашню роботу».

Потрібно підготувати реформи, юридичну систему, закони, економіку, менталітет людей, який треба трохи змінити. Якщо ви все це зробите, то Україна буде сильним і успішним членом ЄС. Я не думаю, що членство України в ЄС – це якась невідома перспектива. Ні, ми всі доживемо до цього і бачитимемо Україну як успішного члена Спільноти.

Незважаючи на всі ці виклики, що постали перед Україною після Революції Гідності, деякі реформи були успішними ([Fair Observer](#), США).

Це включає децентралізацію, створення системи державних закупівель та зменшення залежності економіки від бюрократії. Деякі відчутні зміни, що відбулися внаслідок цих реформ, включають рішення парламенту про спрощення та/або скасування вимог щодо реєстрації та ліцензування малого бізнесу. Разом ці заходи сприяли підвищенню демократичної легітимності держави.

Нажаль не всі реформи були настільки успішними. До них відносяться земельна реформа, приватизація великих підприємств, реформа служб безпеки та фіскальна реформа. Проте треба враховувати, що більшість з них вимагає довгострокового підходу та змін, їх наслідки не будуть видно найближчим часом.

Глава МВФ Кристин Лагард заявила, що МВФ продовжить підтримку України ([Emerging Europe](#), Великобританія).

Україна успішно повернулася до макростабільності та зростання після глибокої економічної кризи 2014-2015 років за час президенства Порошенка.

Надзвичайно важливо зберегти вагомий прогрес, досягнутий у просуванні ключових реформ у період президентства Порошенка, особливо щодо забезпечення незалежності Центрального банку та підтримки стабільності банківської системи. МВФ готовий до подальшої співпраці.

Новий президент України Володимир Зеленський запевнив ЄС у продовженні реформ ([Financial Times](#), Великобританія).

Делегація радників Володимира Зеленського на чолі з Олександром Данилюком, колишнім міністром фінансів при президенті Петром Порошенком, провів переговори з європейськими дипломатами.

Ця ініціатива має на меті запевнити європейських союзників Києва про здатність нового лідера керувати великими внутрішніми змінами і мати справу з Росією.

Радник Володимира Зеленського Олександр Данилюк:

Сподівання нового президента полягає в тому, що ми збудуємо сильну команду, яка просуне реформи.

Пріоритети абсолютно зрозумілі: боротьба з корупцією, верховенство права та економічні реформи.

Що стосується зовнішньої політики, то Зеленський пообіцяв тримати Київ міцно на шляху до інтеграції в ЄС і членства в НАТО.

Країнам Євросоюзу дуже цікаво дізнатися більше про плани президента. З 28 країн 20 поставили дуже детальні питання, які показують, що вони беруть участь, вони хочуть зрозуміти і хочуть допомогти.

Федеральний канцлер Австрії Себастьян Курц пообіцяв підтримку новообраному Президенту України Володимирі Зеленському у процесі реформ і боротьбі з корупцією ([MENAFN](#), Йорданія).

Сьогодні у мене була дружня телефонна розмова з новообраним Президентом України Володимиром Зеленським. Україна залишається важливим партнером для Австрії та ЄС. Ми продовжуватимемо активно підтримувати реформи та боротьбу з корупцією.

Реалізація ініціатив в межах «Стратегії – 2020»

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман провів зустріч з місією МВФ ([Урядовий портал](#)).

21 травня, місія розпочала роботу в Україні. Така співпраця важлива для обох сторін, передусім з огляду на виконання програми реформ, підтримку фінансової стабільності держави та продовження діалогу з іншими партнерами та інвесторами України. Участь у зустрічі також взяла Міністр фінансів України Оксана Маркарова.

Посол Сполучених Штатів Америки в Україні Марі Йованович у ролику, оприлюдненому на YouTube посольства, розповіла про прогрес, досягнутий Україною з часів Революції Гідності ([Цензор.НЕТ](#)).

Я згадую різні досягнення, наприклад, стабілізацію економіки, співробітництво в рамках програм МВФ. Це було складно, але це означає, що фундаментальні принципи в Україні зміцнили або незабаром зміцніють.

Йдуть реформи в сфері освіти, пенсійного забезпечення, охорони здоров'я та для їхнього завершення необхідно багато років.

Україна перебуває на шляху до європейського майбутнього і це надзвичайно важливо. Я бачу прогрес в боротьбі з корупцією. Корупція не подолана, але був досягнутий прогрес, як введення Антикорупційного суду цього року.

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко заявив, що цей Парламент і Уряди за останні 5 років – найефективніші у реалізації реформ за весь час незалежності ([Урядовий портал](#)).

Нинішня каденція Парламенту і два Уряди, які працювали після Революції Гідності і взяли на себе весь негатив, все ж були найефективнішими за роки незалежності у реалізації реформ. Це реформа охорони здоров'я, яка мала шалений опір. Питання енергоефективності, судова реформа, антикорупційна, держуправління, і це навіть не повний перелік.

(...). Ключовим завданням наступного Парламенту і Уряду має стати підтримка малого і середнього бізнесу, який у нашій країні є досі недооціненим. Будь-які речі, які стосуються підтримки бізнесу, залучення цих людей до управління громадами, до реалізації інфраструктурних проектів, є дуже важливими. Бо середній клас є тягловою силою будь-якої розвинутої країни. За ним стабільність держави.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що субсидії і пільги будуть монетизовані, це кошти людей ([Урядовий портал](#)).

Люди мають державну підтримку на оплату послуг. Це важливо. Статистика говорить таке: ми монетизували субсидії для 3,4 млн домогосподарств. На це направили 5,7 млрд грн. Це гроші людей. Треба аби люди отримували кошти і розуміли ціну і вартість послуг.

Процес монетизації субсидій тісно пов'язаний і з процесами модернізації комунального господарства, відповідальність за які несе місцева влада. Завдяки реформі децентралізації на місця переданий значний ресурс, який потрібно витратити на оновлення мереж, встановлення приладів обліку, впровадження заощадливих технологій.

От зараз я чую, що в містах вимикають гарячу воду. Так я закликаю місцеву владу не вимикати воду, а проводити модернізацію систем. Кошти на це є.

Окрім цього, що досвід монетизації субсидій буде врахований і при монетизації інших пільг. Робота в цьому напрямі почнеться вже з жовтня поточного року.

Організації зі структури ООН реалізують 12 проектів міжнародної технічної допомоги кошторисною вартістю \$46 млн ([Міністерство економічного розвитку і торгівлі України](#)).

15 травня під головуванням Першого віце-прем'єр-міністра – Міністра економічного розвитку і торгівлі України Степана Кубіва та Координатора з гуманітарних питань, Координатора системи ООН в Україні Оснат Лубрані відбулося перше засідання Керівного комітету високого рівня із впровадження Рамкової програми партнерства між Урядом України та ООН на 2018-2022 роки.

У рамках засідання учасники обговорили результати першого року впровадження Рамкової програми партнерства, а також окреслили головні напрямки співробітництва на 2019 рік.

Рамкову програму партнерства між Урядом України та ООН на 2018-2022 роки було укладено 30 листопада 2017 року. Орієнтовний загальний обсяг ресурсів, які було передбачено залучити на реалізацію Рамкової програми, становить \$ 675 млн.

Допомога ООН в рамках програми надається за такими напрямками партнерства, як: стале економічне зростання, навколишнє середовище і зайнятість; рівний доступ до якісних та інклюзивних послуг і соціального захисту; демократичне врядування, верховенство права і громадська участь; безпека громадян, соціальна єдність і відновлення з особливим акцентом на сході України.

Дякую ООН та її структурам за підтримку і допомогу Україні, адже такої гібридної війни ще не зазнавала жодна країна світу. Внаслідок фактичної військової, економічної, соціальної агресії Росії проти України ми втратили понад 7 % території, понад 20 % економіки у 2014 році та за 6 років

отримали 1,7 млн переміщених осіб, 300 тисяч інвалідів, 13 тисяч вбитих. Сьогодні Україна вкладає 5 % ВВП країни в безпеку і оборону, щоб захистити і зберегти найдорожче – життя та безпеку громадян, мир у Європі та світі.

Учасники засідання також наголосили на суттєвій ролі структур ООН щодо ініціювання та консолідації гуманітарної та технічної допомоги Україні. Так, ООН здійснює координацію діяльності міжнародних та національних гуманітарних організацій, проведення аналізу потреб, планування та надання гуманітарної допомоги. Під керівництвом ООН було мобілізовано донорську гуманітарну допомогу на суму \$ 460 млн. Завдяки цьому гуманітарним партнерам України вдалося надати гуманітарну допомогу мільйонам людей, постраждалим від воєнного конфлікту на сході України.

За час співробітництва з ООН від організацій системи ООН Україні було надано допомогу на суму понад \$200 млн для реалізації більше 300 проектів міжнародної технічної допомоги (МТД) в наступних сферах: захист прав людини, соціальна допомога, розбудова громадянського суспільства, охорона навколишнього природного середовища та атомної енергетики. Станом на травень 2019 року портфель проектів МТД ООН складає 12 проектів кошторисною вартістю \$46 млн. ООН залучає кошти інших донорів та виступає виконавцем проектів МТД. Наразі в Україні реалізується 7 проектів МТД на суму \$ 53 млн.

За координаційної ролі Мінекономрозвитку та ООН, в Україні розпочато процес інтеграції національної системи Цілей сталого розвитку (ЦСР) – 86 завдань національного розвитку і 172 цільових значення для їх моніторингу в стратегічні документи та процеси планування національного розвитку. На даний час в Україні розпочинається процес імплементації та забезпечення моніторингу і оцінки стану досягнення ЦСР.

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе заявила, що Кабмін співпрацюватиме із Зеленським у сфері реформ ([Цензор.НЕТ](#)).

Уряд налаштований на взаємодію, співпрацю, максимальне збереження тих напрацювань і серйозних структурних реформ, які ми розпочали, щоб їх далі поглиблювати, і щоб максимально залучити до цього новообраного президента.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що уряд планує поступово монетизувати всі існуючі пільги ([Урядовий портал](#)).

Монетизація субсидій – це не експеримент, а фундаментальний проект, який важливо продовжувати.

У минулому році ми зробили реєстр субсидіантів... Друге, що ми реалізували – з 1 січня почали монетизувати субсидію всім, хто її отримував

вперше. Це не можна завершувати. Далі у нас на черзі монетизувати всі пільги.

Панікери намагаються це накручувати (тему неплатежів). Але це гроші людей, і не треба за людей вирішувати, куди ці гроші дівати. Споживач буде намагатися берегти ці кошти, заощаджувати, економити, щоб залишити частинку цих грошей собі.

Віце-прем'єр-міністр України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванна Климпуш-Цинцадзе зазначила, що незважаючи на політичні зміни, Україна продовжує інтеграцію з глобальним світом ([Урядовий портал](#)).

Під час робочого візиту до Вашингтона (США) Віце-прем'єр-міністр України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванна Климпуш-Цинцадзе провела зустріч з головою правління Національного демократичного інституту (NDI) Мадлен Олбрайт, а також виступила на заході, присвяченому питанням лідерства жінок («Celebrating Risk-Takers for Women's Empowerment»).

NDI є одним з найбільш надійних стратегічних партнерів у просуванні гендерної рівності в Україні. Національне дослідження з питань рівності між чоловіками та жінками, проведене у співпраці з NDI у 2018 році, показало великий запит українців на збалансоване представництво чоловіків і жінок у політиці. Цього прагнуть 61 % українців, і водночас лише 36 % українців вважають, що нинішнє представництво жінок у Верховній Раді України є достатнім. Українці згодні з тим, що низький рівень представництва жінок у політиці не відображає можливостей та інтересу жінок до політичного життя.

Європейський вектор розвитку України відкриває для жінок шлях для повної реалізації їхнього потенціалу у різних сферах. Уряд вже створив Державну програму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Ще п'ять років тому найважливішим було збереження державних інституцій від краху і зовнішньої агресії. Сьогодні ключовим публічним запитом є створення таких інституцій і забезпечення рівних можливостей. Ми зробили конкретні кроки для сприяння рівності та усунення дискримінації, у тому числі у секторі оборони та безпеки, зняли бар'єри для отримання жінками багатьох професій, які раніше були для них недоступні. Ми також зосереджені на зниженні рівня гендерно зумовленого насильства, включаючи сексуальне насильство. Зараз ми оновлюємо державну політику щодо гендерної рівності та співпрацюємо з Верховною Радою України для забезпечення більш збалансованого представництва чоловіків і жінок у наступному Парламенті.

В межах конституційних повноважень ми трансформуємо державні інституції відповідно до норм і стандартів НАТО та міжнародних зобов'язань України. Ми зосередимо наші зусилля на економічному зростанні, встановленні справедливих правил гри для бізнесу та подальшому поліпшенні інвестиційного клімату. Продовжимо протистояти російській

гібридній агресії. Інтеграція до євроатлантичних структур стосується не лише виконання міжнародних зобов'язань України, а й демонстрації її цивілізаційного та геополітичного вибору. Сьогодні це дорожня карта трансформації українських інституцій, що є ключовим фактором для існування держави.

Незважаючи на політичні зміни, Україна продовжує інтеграцію з глобальним світом. Ми прагнемо підтримувати постійні, тісні та взаємовигідні відносини з країнами вільного світу.

Зараз Україна, як ніколи, гостро потребує підтримки західних партнерів щодо системних змін та посилення інституційної спроможності державних структур, які, незважаючи на політичну турбулентність і популізм, прагнуть зберегти стійкий курс України. Підтримуючи українські інституції, які швидко розвиваються, ви підтримуєте не тільки Україну – ви підтримуєте просування свободи і демократії, доводите, що демократія має значення.

Конституційна реформа

Президент України Петро Порошенко заявив, що вважає роботу Ради з питань судової реформи ефективною ([Цензор.НЕТ](#)).

Що є оцінкою роботи Ради? Перше – це більш ніж конституційна більшість голосів, які підтримали в парламенті судову реформу в Україні ... Друге – це велика кількість законодавчих актів, які були напрацьовані, попри величезний політичний тиск, оскільки, на жаль, противників у нашої судової реформи було дуже і дуже багато.

Оновлення влади та антикорупційна реформа

Радник новообраного президента України Володимира Зеленського, колишній член Національного агентства з питань запобігання корупції Руслан Рябошапка заявив, що антикорупційна система України має вже найближчим часом показати реальні результати своєї роботи або давати відповідь українському суспільству про їхню відсутність ([Цензор.НЕТ](#)).

Що стосується Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та Національного антикорупційного бюро, то наша позиція така, що ці органи повинні зараз запрацювати ефективно і найближчим часом дати результат. Ми знаємо, що вже через пару місяців запрацює Антикорупційний суд, і фактично остання перешкода в роботі цих органів буде знята.

Вже найближчим часом у Вищому антикорупційному суді повинні з'явитися кримінальні справи щодо вищих посадових осіб, топ-політиків, суд

до кінця року вже має розглянути перші такі справи, що, в тому числі, є одним із зобов'язань України перед міжнародними партнерами.

Якщо такого результату не буде, то необхідно, щоб керівники антикорупційних відомств давали відповідь всьому суспільству і тим 73%, які підтримали нового президента, чому немає результатів від роботи прокуратури і НАБУ.

Децентралізація та реформа державного управління

Міністр екології та природних ресурсів України Остап Семерак заявив, що територіальним органам Держекоінспекції передано 40 сучасних енергозберігаючих автомобілів ([Міністерство екології та природних ресурсів України](#)).

40 сучасних і економічних, енергозберігальних автомобілів марки «Toyota RAV 4 2,5 Hybrid, E-AWD», оснащених бензиновим та електронним двигунами, поїхали захищати українське довкілля. Все це результат проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій, які реалізуються у рамках Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату. За півроку ми вдруге вручаємо ключі від автомобілів, призначених для захисту перлин української природи.

Під час заходу, на якому був присутній Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Такаші Кураї, Міністр подякував Посольству Японії в Україні та Уряду Японії за абсолютне розуміння і підтримку.

Цій події передували певні проблеми, які виникли в ході реалізації проектів у 2014 році, та вже позаду.

Це був великий виклик для мене і моєї команди, але у результаті складних дворічних переговорів з японською стороною вдалося зберегти кошти в країні та спрямувати їх на реалізацію ряду проектів. Частина цих коштів була скерована на реалізацію і природоохоронних заходів.

Завдяки кіотським проектам вдалося провести теплосанацію сотні закладів соціальної сфери, закупити 1568 автомобілів «Тойота Пріус» та 718 автомобілів марки «Міцубіші Аутлендер» з гібридною силовою установкою для потреб Національної поліції України. Крім того, модернізовано 135 вагонів Київського метрополітену та проведено ряд інших заходів щодо скорочення викидів парникових газів.

Це перша централізована закупівля спецавтомобілів органу, який здійснює державний природоохоронний контроль, за останні 12 років. Автомобілі спеціально обладнані для використання в складних умовах і призначені для покращення роботи державних екоінспекторів України. Застосування гібридної силової установки та інтелектуальної системи дасть можливість суттєво скоротити витрати пального під час виконання службових обов'язків Держекоінспекцією та знизити рівень викидів

забруднюючих речовин в атмосферу, у тому числі парникових газів. А це, підкреслю, і було основною метою співпраці України та Японії в рамках Кіотського протоколу.

Нові енергозберігаючі автомобілі в разі підвищать ефективність реагування на порушення природоохоронного законодавства і допоможуть екоінспекторам України ефективно захищати українське довкілля.

Віце-прем'єр-міністр - міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадій Зубко заявив, що майже 900 ОТГ вже створено в Україні ([Цензор.НЕТ](#)).

Майже 900 об'єднаних територіальних громад вже створено в Україні станом на 10 травня 2019 року. З них у 66 територіальних громадах відбудуться перші місцеві вибори 30 червня, ще 25 чекають на рішення ЦВК.

Процес об'єднання громад рухається. Вже 33 міста обласного значення приєднують до себе громади. П'ятірка регіонів-лідерів у реалізації завдань децентралізації залишається незмінною. Житомирська, Чернігівська, Запорізька, Дніпропетровська, Хмельницька області продовжують очолювати рейтинг областей щодо формування спроможних громад.

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко заявив, що майже 900 ОТГ вже створено в Україні ([Урядовий портал](#)).

Процес об'єднання громад рухається. Вже 33 міста обласного значення приєднують до себе громади. П'ятірка регіонів-лідерів у реалізації завдань децентралізації залишається незмінною. Житомирська, Чернігівська, Запорізька, Дніпропетровська, Хмельницька області продовжують очолювати рейтинг областей щодо формування спроможних громад.

2019 рік буде ключовим в об'єднанні обласних міст. Він також зосередив увагу на тих районах, де досі не створено жодної ОТГ. І таких на сьогодні налічується 94. Не всі однаково розуміють принцип добровільності при об'єднанні громад. Для когось він означає можливість уникнути реформи, і це помилково. У 2020 році чергові місцеві вибори мають відбутися на новій територіальній основі громад, і вони відбудуться.

Розраховую, що цього тижня Парламент прийме ключовий закон №8051 «Про засади адміністративно-територіального устрою України», який законодавчо ліквідує дублювання повноважень районної ради і РДА із органами місцевого самоврядування ОТГ, прибере надмірні витрати на утримання апарату РДА, підвищить якість надання послуг за рахунок збільшення фінансування бюджетів органів місцевого самоврядування в частині створення госпітальних округів, нового освітнього простору тощо.

Сьогодні в Україні створені всі необхідні умови для подальшої успішної децентралізації. Але щоб реформа стала дійсно безповоротною, нам потрібно остаточно закріпити зміни у Конституції щодо децентралізації.

Понад 900 тис. грн надійшло до бюджетів Сумщини в поточному році за надані землевпорядниками адміністративні послуги ([Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру](#)).

З початку 2019 року Головним управлінням Держгеокадастру в Сумській області надано 218 939 адміністративних послуг громадянам та юридичним особам.

Переважну більшість адмінпослуг (208 707) надано на безоплатній основі. Найбільш поширені запити стосувалися видачі витягу з технічної документації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки (117 830), державної реєстрації земельної ділянки (24 372), видачі витягу з Державного земельного кадастру про земельну ділянку на підтвердження державної реєстрації земельної ділянки (20 975), виправлення технічної помилки у відомостях з Державного земельного кадастру (16 595).

На платній основі землевпорядники Сумщини надали 10 232 адмінпослуги. За ці послуги отримано кошти у розмірі 961,15 тис. гривень, які перераховано до місцевих бюджетів Сумщини. Найбільші надходження (861,86 тис. грн) отримано за видачу витягів з Державного земельного кадастру про земельну ділянку.

Податкова реформа

Призначений головою Державної податкової служби Сергій Верланов заявив, що Державна податкова служба запрацює до липня ([Цензор.НЕТ](#)).

Ми орієнтуємося на червень – потенційно 1 липня.

Перше моє завдання – реєстрація нової юридичної особи. Потім – переведення щонайменше 30% кадрового складу в нову службу. Потім Кабмін ухвалює розпорядження – і тоді функціонал ДФС буде передано від ДФС у ДПС.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

Міненерговугілля забезпечує врахування соціального аспекту при введенні ринку електроенергії ([Міністерство енергетики та вугільної промисловості України](#)).

Чинним Законом України «Про ринок електричної енергії» передбачено, що новий ринок електричної енергії має бути запроваджено 1 липня 2019 року, який функціонуватиме у відповідності із стандартами ЄС.

Закон розроблений разом з міжнародними партнерами та прийнятий Парламентом. На сьогодні юридичних підстав для відтермінування запуску нового ринку електричної енергії не існує.

У свою чергу Міненерговугілля виконано усі необхідні заходи та розроблено усі необхідні нормативно-правові акти вторинного законодавства згідно із Законом.

З метою вирішення питань, які виникали при запровадженні нового ринку електроенергії, за участю учасників ринку проведено низку зустрічей та нарад, зокрема, у Комітеті Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, Міненерговугілля, НКРЕКП та Раді Оптового ринку електричної енергії.

Починаючи із 02.05.2019 року, на щоденних селекторних нарадах у Міненерговугілля також розглядаються проблемні питання, які виникають в учасників ринку при здійсненні тестових операцій на усіх сегментах ринку електроенергії, та обговорюються шляхи їх вирішення.

Важливим при введенні нового ринку електроенергії є врахування соціального аспекту. Запровадження нового ринку електричної енергії не має призвести до підвищення цін на електричну енергію для населення.

З метою збереження ціни електричної енергії для населення Кабінетом Міністрів України запроваджується механізм покладення спеціальних обов'язків, що забезпечуватиме компенсацію різниці між ринковою і регульованою цінами на електроенергію для населення.

Тимчасово виконуючий обов'язки директора НЕК «Укренерго» Всеволод Ковальчук заявив, що своєчасна реалізація реформи ринку електроенергії продемонструє здатність України проводити успішні внутрішні економічні трансформації ([Цензор.NET](#)).

Запровадження реформ в таких базових галузях, в стратегічних, як електроенергетика, це один з ключових маркерів, чи взагалі Україна здатна змінювати внутрішні процеси як держава. Тому, незважаючи на всі ці складнощі, незважаючи на те, що наша позиція передбачає врегулювання питань і конкурентних, і питань комерційного обліку, і питань вільного доступу на ринок нових гравців, при правильних підходах ця реформа може піти на користь електроенергетичному сектору.

Віце-президент Європейської Комісії Марош Шефчович заявив, що першочерговими завданнями для нової української влади стане реалізація реформ у сфері економіки і енергетики ([Цензор.NET](#)).

Надзвичайно важливо завершити всі необхідні дії, спрямовані на те, щоб з 1 липня запрацював лібералізований ринок електроенергії.

Від того, наскільки успішно Україні вдасться впровадити економічні реформи і реформи в сфері енергетики, буде залежати, чи отримає вона черговий транш макрофінансової допомоги від західних партнерів.

Генеральний директор компанії «Юнікорн Системс УА»

Володимир Погойда заявив, що запускати оптовий ринок електроенергії необхідно за планом, з першого липня 2019 року, і не переносити термін запуску на дев'ять місяців, як пропонують деякі експерти ([Цензор.НЕТ](#)).

Сьогодні немає сенсу переносити запуск ринку на 9 місяців, це принесе більше проблем. Якби перенесення було озвучене два роки тому, то можна було б, а зараз потрібно запускати і починати працювати в нових умовах. На мій погляд, якщо вирішити відсунути запуск на 9 місяців, те, що не було зроблено дос, то за цей термін зроблено і не буде.

Ринку вже висловили готовність до запуску ринку з липня.

Чим швидше запустимо, тим швидше можна буде провести реформу, якої потребує Україна. Немає сенсу відсувати термін, ринок потрібно запускати, потім дивитися на проблеми, що виникають, і вирішувати їх.

Європейський Союз підтримує Україну у сфері енергетики і розраховує, що реформи відбуватимуться швидше ([Цензор.НЕТ](#)).

Глава представництва Євросоюзу в Україні Х'юг Мінгареллі:

Багато реформ було зроблено у сфері енергетики. Особливо це стосується секторів нафтогазу та електроенергії. Ми хочемо, щоб подальше просування реформ у цих сферах відбувалося швидше. Завтра у нас буде відео-конференція з Міністром енергетики на тему анбандлінга «Нафтогазу» і переговорів з «Газпромом» для підписання нового контракту з транзиту газу до кінця цього року. Тому так, ми дуже підтримуємо Україну у сфері реформи енергетики.

Голова Укренерго Всеволод Ковальчук заявив, що новий європейський ринок електричної енергії має бути запущений без будь-яких переносів 1 липня 2019 року ([Цензор.НЕТ](#)).

Ми беззаперечно притримувалися саме цієї версії, що ринок має бути запущений з 1 липня без будь-яких переносів. Є певні сумніви, що якість документів, які ми отримаємо безпосередньо перед запуском ринку, буде достатня. Це не означає, що ринок не можна запустити. Це не означає, що неможливо буде вже в процесі роботи ринку приймати відповідні рішення регулятора, Кабінету міністрів України або навіть зміни до закону. Так багато країн починали ринок, ніколи не буває стовідсоткової готовності.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що Міністерство енергетики та вугільної промисловості напрацьовує нормативну базу для запуску нового ринку електроенергії ([Цензор.НЕТ](#)).

Закон про ринок електроенергії був напрацьований разом з нашими міжнародними партнерами. Він ухвалений парламентом та передбачає запровадження ринку електроенергії з 1 липня відповідно до всіх міжнародних стандартів. Тому зараз на виконання закону Міненерго напрацьовує нормативну базу для його впровадження.

Для мене дуже важливо, щоб будь-які новації не призвели до підвищення цін на електроенергію для людей.

Реформа системи національної безпеки та оборони

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе зустрілася із заступником Генерального секретаря НАТО з політичних питань та політики безпеки, Послом Алехандро Альваргонсалесом ([Урядовий портал](#)).

Сторони обговорили широке коло питань співпраці України з Альянсом. Зокрема, йшлося про політичний діалог Україна-НАТО, безпекову ситуацію на сході України та в Чорноморському регіоні, підготовку візиту до України Генерального Секретаря НАТО та Північноатлантичної ради НАТО, які заплановані на 9-10 липня, виконання Річної національної програми-2019 тощо.

Віце-прем'єр-міністр подякувала Послу Алехандро Альваргонсалесу за зміцнення зв'язків між Україною та НАТО, а також запевнила, що зміна вищого політичного керівництва держави не вплине на інтеграцію України до НАТО.

Євроатлантична інтеграція – це стратегічний курс, зафіксований в Конституції нашої держави, обраний як народом України, так і політичною елітою нашої держави. Відтак, переконана, шлях цей є незворотнім і роль НАТО тут є ключовою для нас.

Наразі команда Урядового офісу працює над transition book – дієвим інструментом для наступного складу Уряду із переліком проектів, програм і важливих напрямків співпраці України з ЄС та НАТО. За будь-яких політичних змін важливо зберегти та продовжити вже наявні напрацювання та не втратити час. Моя команда зробить усе можливе, аби забезпечити спадкоємність та незворотність євроатлантичного вектору.

Зараз понад 300 фахівців із 84 міністерств і відомств залучені до реалізації РНП 2019. Окрім того, триває активна робота з підготовки РНП-2020. У Річній національній програмі – 2019 вже використовується новий підхід з акцентом на результати, а не просто на діяльність, яка виконується протягом року. Ми знаємо, що союзники хочуть бачити результати дій, а не лише їх перелік. Акцент буде зроблено на якості, а не на кількості.

Заступник Генерального секретаря НАТО з політичних питань та політики безпеки, Посол Алехандро Альваргонсалес:

Ви зробили величезну роботу і маєте ті досягнення, які працюватимуть для всіх українців. Адже за останні чотири роки вам вдалося зробити більше, ніж було зроблено в Україні за попередні 25 років. Тож вітаю, ви маєте чим пишатися.

Окрім того, сторони обговорили підготовку візиту Північноатлантичної ради НАТО до України у липні. Цей візит є важливим

сигналом підтримки для України. Переконана, матимемо продуктивну роботу в рамках засідань, що у подальшому стане основою для євроатлантичних перспектив України уже на наступній зустрічі глав держав і урядів Альянсу в Лондоні, під час грудневого Саміту НАТО 2019 року.

(...). Окремо сторони обговорили впровадження Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО 2019. Річна національна програма є ключовим інструментом, який має Україна для просування своїх євроатлантичних амбіцій.

Новопризначений начальник Генерального штабу – головнокомандувач Збройних сил України Руслан Хомчак заявляє, що реформування Генштабу вже ведеться і буде тривати на принципах, закладених співпрацею з Північноатлантичним Альянсом ([Цензор.НЕТ](#)).

Реформування Генерального штабу вже почалося. Воно почалося з того моменту, як Україна заявила, що вона йде курсом, спрямованим на захід, в європейське співтовариство, і з подальшим вступом, можливо, в НАТО або зі співпрацею з НАТО. Тому однозначно, що ми в тому напрямку будемо працювати.

Міністр оборони України Степан Полторак заявив, що Україна вже здійснює ремонт і модернізацію літаків ЗСУ за рахунок власних комплектуючих ([Цензор.НЕТ](#)).

За останні роки ви відремонтували та провели часткову модернізацію майже 30 літаків для Збройних сил України. Зараз ми не тільки ремонтуємо наші літаки, ми навчилися проводити модернізацію за рахунок наших комплектуючих – це дуже важливий елемент у підвищенні бойових спроможностей Повітряних сил. І сьогодні завод працює саме в такому режимі – ремонт і модернізація з комплектуючих, які виготовляються в Україні.

Сьогодні ми вийшли на фінішній етап домовленостей щодо проведення повної модернізації літаків за допомогою іноземних партнерів на базі Львівського Державного авіаційно-ремонтного заводу. Наразі ми працюємо над тим, аби до кінця визначитися з пріоритетами та необхідними обсягами робіт щодо проведення модернізації. І з початку наступного року розпочнемо цю роботу, в мене жодних сумнівів немає.

Реформа правоохоронної системи

Глава представництва Євросоюзу в Україні Хюг Мінгареллі підкреслив нагальну необхідність реформування українських правоохоронних органів ([Цензор.НЕТ](#)).

На реформування сектора цивільної безпеки українські громадяни покладають великі надії. Ми всі знаємо і розуміємо гостру необхідність

зламати цю застарілу радянську спадщину потужного державного апарату і налагодити діяльність підзвітних і прозорих правоохоронних органів, які служитимуть українському народові.

Реформа освіти

Горизонт 2020: Українські проекти отримали найбільше великих грантів для малого та середнього бізнесу серед країн Східного партнерства ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Українські проекти вже отримали близько 2 млн євро великих грантів для реалізації бізнес-стартапів у межах програми ЄС Горизонт 2020 – наразі це найбільша сума серед країн Східного партнерства, асоційованих у програму.

Загалом же українські учасники вже отримали більш як 22 млн євро на свої проекти від Горизонту 2020.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич:

Зрозуміло, що участь у Горизонті дає змогу нашим дослідникам отримати додаткові кошти під їхні ідеї. Однак я не розглядала б членство в програмі лише з позиції фінансових переваг. По-перше, так вчені мають більше можливостей для співпраці із закордонними колегами – перейняти їхній досвід і показати себе світу. По-друге, вони отримують досвід участі в програмі, авторитет якої визнає увесь світ. І те, що після 4 років асоційованого членства ми маємо такі досягнення, свідчить: ми генеруємо ідеї, які цікаві не лише на внутрішньому ринку, а й в масштабах всієї Європи та світу.

З 2015 року, коли Україна стала асоційованим членом Горизонту 2020, наші розробники отримали можливість брати участь у SME Instrument (Small and Medium-sized Enterprises Instrument) – конкурсі для малого та середнього бізнесу. Перша фаза конкурсу передбачає отримання заявниками до 50 тис. євро для розвитку бізнес-плану. У наступній – другій фазі – розробники можуть претендувати на отримання понад 1 млн євро для реалізації плану і комерціалізації розробки.

Наразі учасниками першої фази SME Instrument є 10 українських організацій, а другої – 2.

Перший український проект, який отримав 1,2 млн євро в другій фазі, належить компанії Polyteda Cloud. Він пропонує інструменти для перевірки мікросхем перед їх запуском до масштабного виробництва. Цей механізм допоможе виробникам уникати збитків і затримок у виведенні продукції на ринки.

Інший проект – SolarGaps – стосується енергетичної галузі. Він виграв 1 млн євро цього року. (...).

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич кожен державний виш чи наукова установа зможе підключитися до Scopus та Web of Science за кошти бюджету ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Усі українські виші та наукові установи – незалежно від відомчого підпорядкування – отримають підключення до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science за кошти держбюджету. Йдеться про державні та комунальні заклади. Про це повідомила Міністр освіти і науки Лілія Гриневич сьогодні, 16 травня 2019 року, під час наукової дискусії щодо розвитку науки в університетах.

Сьогодні я підписала наказ для перерахування 42 млн 989 тис. грн до Державної науково-технічної бібліотеки (ДНТБ). Вона найближчим часом забезпечить проведення державної закупівлі та укладання договорів з постачальниками баз даних з одного боку та закладами з іншого. Отже, всі виші та наукові установи, що мають статус бюджетних, цьогоріч будуть за державні кошти підключені до баз даних Scopus та Web of Science.

Доступ до баз буде відкрито з 1 червня на один рік з можливим подальшим продовженням цього терміну.

Ми бачимо, що в поєднанні, звісно, ж з багатьма іншими факторами, це приносить свої плоди. Так, кількість публікацій українських науковців у виданнях, що індексуються в Scopus та Web of Science, зростає – і це справедливо для багатьох галузей, а не лише, скажімо так, для «традиційно сильних» в Україні дисциплін. А це значить, що покращується представлення здобутків української науки на світовому рівні.

Коли установи МОН отримали підключення, багато інших закладів, які мають інше відомче підпорядкування, зверталися до Міністерства з проханням також надати їм доступ. Це стало додатковою мотивацією для МОН провести необхідні переговори з постачальниками послуг та забезпечити передплату для всіх українських дослідників.

Щоб отримати доступ, закладу треба буде подати заявку до ДНТБ. Підключитися можна буде одразу до кількох баз, однак на кожну треба подавати окрему заявку. Докладну інформацію про процес розмістять на сайті ДНТБ.

У межах заходу українські виші та наукові установи також отримали премії Scopus Awards Ukraine – їх вручили в 7 номінаціях. Під час визначення переможців враховували такі показники як публікаційна активність, цитованість статей тощо.

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко наголосив на тому, що вже 41 ВНЗ України долучився до сертифікації енергоаудиторів ([Урядовий портал](#)).

Уже 41 ВНЗ України має право сертифікувати енергаудиторів. На сьогодні сертифіковано понад 500 осіб, але, скажу відверто, для України таких фахівців потрібно понад 5000.

Сьогодні в Україні відкривається величезний ринок, котрий має потребу в енергоаудиторах. Це не тільки 160 тисяч багатоповерхівок, це ще й 7,5 мільйона приватних домогосподарств, які з часом теж будуть рухатися у напрямку модернізації. Тому людина, яка має базову інженерну освіту, може отримати додаткову підготовку в акредитованих ВНЗ, які за скороченим курсом готують енергоаудиторів.

Новації «ЗНО в магістратуру» 2019: кількість спеціальностей зросла з 16 до 32, додаткова сесія та гнучкіші можливості для вступу на другу вищу освіту для контрактників ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Сьогоріч ЗНО для вступу в магістратуру за окремими спеціальностями матиме три основні новації. Так, кількість спеціальностей, де потрібно скласти тестування за технологією ЗНО, зросла з 16 до 32, восени відбудеться додаткова сесія єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови для вступу на контракт, а вступники, які вже мають дипломи спеціаліста чи магістра, зможуть вступити на контрактне навчання не за результатами ЗНО, а за внутрішніми іспитами вишу. Про це розповіли в МОН під час прес-брифінгу щодо старту реєстрації на «ЗНО в магістратуру» 13 травня 2019 року.

Заступник Міністра освіти і науки Юрій Рашкевич:

МОН задекларована така політика, що вступний іспит на магістратуру з іноземної мови в перспективі має робитися засобами ЗНО за усіма спеціальностями. Наразі ми з року в рік збільшуємо кількість спеціальностей, які охоплюються ЗНО. Якщо 2018 року в нас цих спеціальностей було 16, то цього року їх передбачається 32.

Цьогоріч ЗНО для вступу в магістратуру складатимуть за спеціальностями найбільш кон'юнктурних галузей знань.

Зокрема, йдеться про галузі знань «Гуманітарні науки» (крім спеціальності «Філологія»), «Соціальні та поведінкові науки», «Журналістика», «Право», «Сфера обслуговування», «Міжнародні відносини» – це вже було 2018 року. Сьогодні до цих галузей долучаються такі, як «Культура і мистецтво» (крім мистецьких спеціальностей), «Богослов'я», «Управління та адміністрування», «Інформаційні технології», «Публічне управління та адміністрування».

За спеціальностями «Право» і «Міжнародне право» всі вступники обов'язково складають у формі ЗНО не лише вступний іспит з іноземної мови, а й фахове вступне випробовування з права та загальних навчальних правничих компетентностей.

(...). Передбачається, що вартість проходження тесту ЄВІ буде приблизно така ж, як пробного ЗНО для вступу на бакалаврат. Однак точну суму УЦОЯО визначить трохи згодом.

Третя новація стосується тих абітурієнтів, що вже мають другий ступінь вищої освіти – диплом спеціаліста або магістра.

(...). На сайті МОН також можна додатково ознайомитись з відповідями на [найпоширеніші запитання вступників](#) у бакалаврат та магістратуру.

Уряд направив 150 млн гривень на створення та ремонт спортивних комплексів при школах ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Держава інвестує 150 млн гривень для розбудови спортивних комплексів при закладах загальної середньої освіти. Про це йдеться у постанові від 17 квітня 2019 року [№ 376](#), що наразі опублікована на офіційному сайті Уряду.

Фінансування спрямовуватиметься на будівництво нових, реконструкцію та капітальний ремонт нинішніх спортивних залів, приміщень для фізкультурно-спортивних занять, плавальних басейнів, стадіонів, стрілецьких тирів, стрільбищ, спортивних полів, спортивних ядер, спортивних майданчиків, а також інших відкритих площинних споруд та їх комплексів.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич:

Будівництво та ремонт об'єктів відбуватиметься на засадах співфінансування, як і більшість наших субвенцій. Отже, для закладів, розташованих у місті Києві, містах обласного значення чи тих, що управляються на рівні області, державний бюджет покриватиме не більш як 70 % відсотків витрат. До 90 % від вартості проекту держава може профінансувати для закладів, розташованих у районах та в ОТГ. Водночас для шкіл, які знаходяться у селах (селищах), що мають статус гірських населених пунктів, та в населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення, держава може покрити до 95 % витрат на будівництво спорткомплексів.

Отримати кошти зможуть:

- опорні заклади освіти;
- заклади загальної середньої освіти, розташовані у сільській місцевості з контингентом не менш як 100 учнів;
- заклади загальної середньої освіти, розташовані у міській місцевості з контингентом не менш як 300 учнів.

Надалі протягом 30 календарних днів від дня набрання чинності відповідної постанови обласні держадміністрації мають направити до МОН клопотання з пропозиціями об'єктів від районних держадміністрацій та виконавчих органів місцевих рад, а також Київської міської держадміністрації.

Розглядатиме їх спеціально створена комісія, до складу якої увійдуть представники МОН, Мінмолодьспорту, Мінрегіону, а також члени Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

Передбачено, що комісія діятиме на засадах відкритості та гласності, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень.

Так, упродовж місяця комісія здійснюватиме перевірку та оцінку надісланих клопотань, готуватиме на цій підставі пропозиції щодо переліку комплексів, які отримають фінансування. Водночас враховуватимуться:

- строки завершення будівництва комплексу, ступінь будівельної готовності та аналіз ризиків, пов'язаних із будівництвом комплексу;
- обсяги співфінансування з місцевого бюджету та фінансова забезпеченість будівництва комплексу;
- значущість очікуваного соціального ефекту від будівництва комплексу, реалістичність його досягнення.

Обов'язковими умовами для отримання коштів є належність об'єктів до комунальної власності, наявність земельної ділянки та затвердженої проектної документації, а також забезпечення до них безперешкодного доступу маломобільних груп населення.

Безпосередньо розподіл субвенції між окремими місцевими бюджетами затверджуватиметься Урядом за поданням МОН та за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Асоціація та безвізовий режим з ЄС

Україна вносить зміни до Угоди про вільну торгівлю з Грузією ([Міністерство економічного розвитку і торгівлі України](#)).

21 травня Перший віце-прем'єр-міністр Степан Кубів та Міністр економіки Грузії Натела Турнава підписали Протокол, яким внесли зміни до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Грузія про вільну торгівлю.

Зміни до Угоди дозволять Україні та Грузії використовувати ідентичні правила походження товарів у двосторонній торгівлі та застосовувати положення Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження (Пан-Євро-Мед), зокрема ефект діагональної кумуляції. Як відомо, з 1 січня 2019 року Україна почала застосовувати положення Конвенції Пан-Євро-Мед в торгівлі з ЄС.

Перший віце-прем'єр-міністр Степан Кубів:

Зміни до Угоди про вільну торгівлю з Грузією дозволять створити нам перший діючий трикутник діагональної кумуляції ЄС-Україна-Грузія. На практиці це означає, що в українські виробники зможуть імпортувати сировину та комплектуючі з Грузії, переробляти їх в Україні та експортувати, наприклад, до Німеччини з українськими сертифікатами походження з нульовою або пільговою ставкою мита. Пан-Євро-Мед – один з інструментів для зміни акцентів міжнародної торгівлі з експорту переважно сировини на експорт більш високотехнологічної продукції з доданою вартістю, яка формується в Україні.

Зміни до Угоди про вільну торгівлю набудуть чинності після ратифікації Парламентами обох країн.

Екс-президент України Петро Порошенко заявив, що пишається тим, що саме за його президентства Україна і ЄС стали настільки близькі, як ніколи раніше ([Цензор.НЕТ](#)).

Угода про асоціацію, створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, безвіз, глибока секторальна інтеграція – це закладає основу сучасної європейської України. Пишаюсь, що за період мого президентства Україна та ЄС стали ближчими, як ніколи раніше в історії.

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Клімпуш-Цинцадзе повідомила, що Україна та ЄС можуть переглянути Угоду про асоціацію у 2020 році ([Урядовий портал](#)).

Такий перегляд має відбутися на основі національних інтересів України та змін ринку і права Євросоюзу.

У 2020 році, за п'ять років після введення Угоди в дію, ми маємо можливість говорити про її перегляд. Звичайно, нам потрібно буде працювати з колегами з різних міністерств для того, щоб запропонувати Європейському Союзу наше бачення перегляду, зокрема, й через те, що в Україні змінилася структура економіки, у порівнянні з тим часом, коли ми проводили первинні консультації (щодо Угоди про асоціацію. – Ред.).

Окремі норми Угоди варто переглянути із огляду на те, що правове поле у Європейському Союзі також змінюється і розвивається. Наприклад, такі оновлення європейського права знайшли відображення і в раніше ухваленому рішенні про оновлення Додатка 27 до Угоди про асоціацію. Додаток визначає перелік загальноєвропейських правил функціонування ринків енергетики, які Україна має впровадити у власне законодавство. Але він, насамперед, оновлюється через амбіцію України інтегруватися до єдиного енергетичного ринку ЄС.

Зараз ми ведемо розмову щодо цифрового ринку. Коли Україна вела перемовини про Угоду, у Європейському Союзі було три регламенти у цифровій галузі і ніяких директив, які б регулювали цей ринок. Тому для нас зараз принципово погодити спільну роботу над цим.

Чехія підтримує надання Україні європейської перспективи ([Європейська правда](#)).

Глава МЗС Чехії Томаш Петршичек:

Євросоюз має узгодити нові плани Східного Партнерства.

Формат партнерства довів, що він є успішною політикою, але нам необхідно обговорити, що ми будемо робити після 2020.

ЄС має ухвалити рішення про нові можливості для трьох держав СхП, які вже виконують угоди про асоціацію і прагнуть подальшого зближення з ЄС. Наразі потрібно надати певну стратегічну перспективу для найбільш просунутих держав, таких як Україна, Грузія та Молдова, забезпечивши їх практичними результатами співпраці.

За 2 роки існування безвізового режиму ним скористалися 2 млн українців ([Цензор.НЕТ](#)).

Представництво України при ЄС:

Цього дня, 11 травня 2017 року Рада Європейського Союзу ухвалила рішення про скасування віз для короткострокових поїздок (90 на 180 діб) для громадян України при відвідуванні 30-ти країн ЄС і Шенгенської зони (за виключенням Сполученого Королівства та Ірландії). Рівно через місяць, 11 червня, «безвіз» запрацював.

З дистанції двох років нам приємно пишатися результатами, які відкрили для українських громадян абсолютно нові можливості для подорожей, отримання нових знань, встановлення нових контактів, пошуку друзів.

Саме через своїх громадян Україна почала реальну інтеграцію в простір Євросоюзу. Без розвитку людських контактів неможливий жоден інших розвиток.

Громадяни України здійснили понад 33 млн поїздок в країни ЄС і Шенгенської зони. У тому числі перевагами «безвізу» скористалися понад 2 млн українських громадян.

Уряд планує подати до Парламенту законопроект про ратифікацію енергетичного додатка до Угоди про асоціацію з ЄС ([Урядовий портал](#)).

У середу на своєму засіданні уряд планує розглянути проект Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Додатка XXVII (енергетика) до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Також Уряд має внести до Верховної Ради законопроект «Про ратифікацію Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».

Ратифікація змін і доповнень до Додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС відкриє для України можливість глибшої правової та інфраструктурної інтеграції в галузі енергетики, яка є однією з чотирьох сфер, що наразі визначені пріоритетними у зближенні нашої держави з Європейським Союзом. Нагадаємо, окрім енергетики, це також цифровий ринок, митна співпраця, а також юстиція, свобода та безпека.

Згідно з документом Україна зобов'язується проводити консультації з Європейською комісією щодо сумісності з положеннями *acquis* ЄС (права ЄС. – Ред.) будь-якої законодавчої пропозиції у сфері енергетики. Окрім цього, Україна утримується від введення в дію актів до того, як Європейська Комісія завершить оцінювання сумісності законопроекту з відповідними положеннями *acquis* ЄС та у випадку, якщо ЄК дійшла висновку, що законопроект не відповідає вимогам ЄС.

Зміни і доповнення додатка передбачають не лише зобов'язання України в сфері енергетики, а і зобов'язання сторони ЄС.

Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванни Климпуш-Цинцадзе:

Це потужний запобіжник від рішень, які би шкодили інтересам держави і громадян. Бо це і про прозоре тарифоутворення, і про кращу якість послуг для кожного громадянина. Простими словами, ми зобов'язуємося не ухвалювати нічого, що суперечитиме правилам і процедурам ЄС. Це і є реальна євроінтеграція, яку відчують і бізнес, і люди.

Реформа охорони здоров'я

МОЗ України розпочинає перший етап трансформації екстреної медичної допомоги ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

22 травня, Кабінет Міністрів України ухвалив концепцію розвитку екстреної медичної допомоги, направив кошти на пілотний проект у шести регіонах і затвердив закупівлю сучасних диспетчерських служб по усій країні. Відповідні офіційні документи будуть опубліковані на Урядовому порталі найближчим часом.

Уряд ухвалив Концепцію розвитку екстреної допомоги.

Трансформація екстреної медичної допомоги дозволить принципово покращити якість та доступність екстреної медичної допомоги, щоби в критичній ситуації кожен українець оперативно отримував необхідну допомогу. З іншого боку, МОЗ прагне підтримати престижність професій працівників екстреної медичної допомоги і забезпечити достойну оплату їхньої праці.

Упродовж наступних п'яти років відбудуться такі зміни:

- Оновлення алгоритмів диспетчеризації і створення нової ІТ-інфраструктури, що дозволить мати інформацію про стан кожного виклику в кожний момент часу.
- Нові моделі освітніх заходів для працівників екстреної медичної допомоги, а також контролю якості знань (компетенцій).
- Оновлення обов'язкових протоколів диспетчерів і протоколів командних дій бригад.
- Нові автомобілі і обладнання.
- Гідна оплата праці екстреним медичним працівникам.
- Перебудова приймальних відділень у лікарнях.
- Збільшення доступності першої допомоги, зокрема, розбудова мережі перших реагувальників.
- Перший етап змін розпочнеться уже цього року у шести пілотних регіонах.

Уряд направив гроші на трансформацію екстреної медичної допомоги.

На засіданні Кабінету Міністрів України 22 травня затвердили надання субвенції з державного бюджету для закупівель апаратно-програмного комплексу оперативно-диспетчерських служб усіх регіонів України, які мають таку потребу, а також для реалізації пілотного проекту щодо розвитку системи екстреної медичної допомоги у Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській областях та Києві у 2019 році.

Системні зміни почнуться в областях, що мають інфраструктуру, можливості для перекваліфікації медиків та продемонстрували свою управлінську ефективність під час трансформації первинної медичної допомоги. Згодом зміни розпочнуться в інших областях.

У рамках пілотного проекту передбачено закупівлі у Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській областях та Києві:

- спеціалізованого санітарного транспорту;
- оснащення для навчально-тренувальних відділів центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (ЦЕМД);
- апаратно-програмного комплексу диспетчерських служб центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

Крім того, апаратно-програмні комплекси оперативно-диспетчерських служб будуть закуплені в інших областях, які не входять в пілотний проект. Планується, що до кінця року в усіх регіонах України діятиме мережа сучасних диспетчерських служб, об'єднаних єдиною електронною системою. Завдяки сучасним диспетчерським, новим протоколам та центральній інформаційно-аналітичній системі, виклики оброблятимуться оперативніше, а бригади екстреної медичної допомоги швидше доїжджатимуть на місце події.

Усього на реалізацію цих заходів у Держбюджеті передбачено 922,5 млн гривні.

Урядом підвищено розмір надбавки за особливі умови роботи окремим категоріям працівників установ соціального захисту населення ([Міністерство соціальної політики України](#)).

22 травня 2019 року прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2010 р. № 875».

На даний час постановою Кабінету Міністрів України від 29.09.2010 р. № 875 «Про встановлення надбавки окремим працівникам установ соціального захисту населення» передбачено виплату лікарям, фахівцям з базовою та неповною вищою медичною освітою і молодшим медичним сестрам з догляду за хворими, які працюють у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричних пансіонатах для ветеранів війни і праці, психоневрологічних інтернатах та дитячих будинках-інтернатах і безпосередньо обслуговують осіб із значно зниженою рухомою активністю та ліжкових хворих, надбавки за особливі умови роботи в розмірі 15 відсотків посадового окладу.

Урядом прийнято рішення щодо встановлення зазначеним категоріям працівників надбавки за особливі умови роботи в граничному розмірі 50 відсотків посадового окладу (з підвищеннями), але не менше 15 відсотків.

Підготовчий етап програми «Безкоштовна діагностика», яка передбачає реформування вторинної медичної допомоги, почнеться з 1 липня 2019 року ([Цензор.НЕТ](#)).

Підготовчий етап цієї програми включає підготовку консультативно-діагностичних центрів та поліклінік у лікарнях до переходу на новий принцип фінансування «гроші йдуть за пацієнтом».

Адміністрування такої програми по всій країні передбачає великий обсяг попередньої підготовки як з боку самих медзакладів, так і з боку МОЗ України та НСЗУ. Йдеться про забезпечення автономізації, комп'ютеризації, наявності належного обладнання, відповідно до сформованих вимог, рівний доступ до послуг по всій Україні тощо.

Міністерство охорони здоров'я і НСЗУ продовжують роботу над усіма аспектами програми «Безкоштовна діагностика»: консультації з лікарями-спеціалістами, робота над новим додатковим функціоналом електронної системи eHealth, аналіз великих обсягу даних, що збираються з регіонів.

Програма «Безкоштовна діагностика» – це один з підготовчих етапів розробки першої Програми медичних гарантій, з якої у 2020 році розпочнуться зміни у оплаті медичних послуг на всіх рівнях медичної допомоги: первинної, спеціалізованої амбулаторної, стаціонарної медичної допомоги, а також екстреної, паліативної та реабілітаційної допомоги.

Україна переходить до єдиних стандартів в описі лікарських засобів ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Згідно з Постановою КМУ № 387 від 08 травня 2019 р., уся інформація про лікарські засоби вноситься до Державного реєстру лікарських засобів за єдиними національними стандартами, прийнятих на основі міжнародних стандартів (ISO).

За цими принципами інформація про лікарські засоби буде інтегруватися в систему «Прозорро». Вона буде максимально деталізована і не допускати різних трактувань. Наприклад, таблетовані форми лікарських засобів будуть зазначатись виключно у кількості таблеток (не блістерів чи упаковок, як це було раніше), а ціна розраховуватиметься за одну таблетку. Це дозволить уникнути ймовірних маніпуляцій у тендерних умовах.

Для виробників такі нововведення означають рівні умови, чесну конкуренцію і можливість виходу на міжнародні ринки, для лікарень – чіткі правила і мінімізація помилок при формуванні закупівель. У результаті лікарні зможуть закуповувати більше ліків за ті самі кошти для своїх пацієнтів.

Ця постанова сприяє наближенню нормативно-правових актів України до практики Європейського Союзу.

Виконувач обов'язків міністра охорони здоров'я Уляна Супрун заявила, що українці вперше в історії отримали право вільно обирати свого лікаря і, в разі потреби, змінювати його ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Зараз в центрі охорони здоров'я – людина. Ми повертаємо довіру у стосунки між пацієнтами і фахівцями. Вперше маємо вільний вибір свого лікаря. В радянській системі цього не було.

Минулого року пацієнт вперше в історії отримав право вільно обирати свого лікаря і, в разі потреби, змінювати його.

Зараз в Україні понад 1200 закладів сімейної медицини, які долучилися до змін.

Також розвивається співпраця держави з бізнесом, тобто приватними лікарнями.

Вперше в історії до трансформації вдалося залучити і приватні лікарні. До слова, кожен п'ятий заклад, в якому ви можете обрати свого лікаря, є приватним. Це стимул для комунальних закладів змінюватися.

Також вдалося на сто відсотків забезпечити населення вакцинами.

Незабаром щеплення від кору зможуть зробити дорослі, які не мають імунітету. Розпочався новий порядок розподілу закуплених вакцин державою. Тепер вакцини ходять за пацієнтом. Їх можна отримувати і в приватних лікарнях, які підписали договір з Національною службою здоров'я. Слід розуміти, що МОЗ дає ці вакцини на рівень місцевої влади, яка далі відповідає за препарати. Часто чуємо, що вакцин у лікарнях нема — у такому випадку я рекомендую телефонувати нам на гарячу лінію.

А завдяки програмі «Доступні ліки» хронічно хворі люди отримуть медикаменти.

Українці з хворобами серця, діабетом, астмою отримують ліки або безкоштовно або з невеликою доплатою. Вже тридцять мільйонів разів українці скористалися цією програмою.

Цього року вдалося оновити програму «Доступні ліки», перезапустивши її з електронним рецептом, через Національну службу здоров'я.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що наразі реформи у сфері охорони здоров'я тривають на рівні поліклінік, сімейних лікарів, сільської медицини тощо. Наступного року зміни торкнуться інфраструктури лікарень. Крок за кроком уряд йде до того, аби запровадити державну страхову медицину ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Важливими для нас є питання медицини: як сільської, так і загалом, всієї країни. Ми розуміємо, що наша медицина потребує системних змін.

Зміни у цій галузі вже розпочалися, утім досі складним питанням залишається інфраструктура.

Є багато питань до того, в якому стані зараз лікарні, поліклініки. Та сьогодні ми створюємо праобраз державної страхової медицини, особливо, це стосується первинної ланки медицини.

У 2020 році будуть більш вражаючі результати, які дійдуть до рівня лікарень. Поки що зміни відбуваються на рівні поліклінік, лабораторій сімейного лікаря, сільської медицини.

Цього року уряд планує розпочати зміни в системі екстренної медицини.

Перекоаний, що цього і наступного року ситуація покращиться. Ми будемо продовжувати всі програми з підтримки медичної сфери.

Доступні ліки: Українці отримали мільйон лікарських засобів за електронним рецептом ([Урядовий портал](#)).

Менш ніж за місяць від запуску електронних рецептів у програмі «Доступні ліки» лікарі виписали перший мільйон рецептів без папірців. А 9 травня о 17:54 годині було відпущено мільйонний лікарський засіб в одній з аптек у Кривому Розі, повідомляє НСЗУ. Це свідчить про те, що ліки для українців стали ще доступнішими, а лікарі і пацієнти охоче користуються форматом електронного рецепта.

З квітня програма «Доступні ліки» перейшла в адміністрування Національної служби здоров'я України. Завдяки електронній системі тепер можливо відслідковувати будь-яку інформацію стосовно програми «Доступні ліки» – навіть коли точно і де було відпущено ліки. Тепер є можливість ще детальніше аналізувати роботу програми, робити її більш сучасною та зручною для пацієнтів, провізорів і лікарів.

Тепер лікар виписує рецепт в електронній системі, а на телефон пацієнта приходить повідомлення з номером рецепта та кодом, який потрібно назвати в аптеці. За потреби лікар може роздрукувати код (наприклад, якщо в пацієнта немає телефону). Як отримати ліки за електронним рецептом.

Одержати препарати можна в будь-якій з 6,4 тисячі аптек, які беруть участь в програмі. (...).

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

У Брусилівській ОТГ реформували систему надання соціальних послуг (decentralization.gov.ua).

Децентралізація створила умови для поліпшення якості послуг в громадах, в тому числі – соціальних. У Брусилівській ОТГ нові можливості використали одразу після об'єднання та розпочали реформувати систему надання соціальних послуг.

До створення ОТГ соціальні послуги в громаді надавали дві установи: Територіальний центр соціального обслуговування та Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Брусилівської селищної ради. Після об'єднання сіл практично всього району в одну громаду, кількість клієнтів цих установ різко зросла, тому назріло рішення про створення на їх базі установи, яка надаватиме весь спектр послуг.

Брусилівська ОТГ реорганізувала ці дві установи та збільшила кількість соціальних працівників. Це дозволило покращити якість послуг та оптимізувати затрати на їх надання.

Директор Центру соціальних послуг Валентина Мазуренко:

В громаді мешкають майже 14 тисяч людей, із них близько 3 тисяч потребують соціальної підтримки. У процесі створення нової структури ми переслідували дві цілі: підвищення якості надання соціальних послуг та максимальне покриття діяльності Центру.

Крім того, в Центрі соціальних послуг ОТГ працюють три соціальні робітники, які обслуговують жителів Ставищенської сільської ради, яка не приєдналась до ОТГ. Ці послуги оплачує Ставищенська сільська рада.

Наступним кроком розвитку нової структури стало затвердження структури та Положення Центру соціальних послуг. До відділу соціальної допомоги вдома, відділу організації надання адресної натуральної та грошової допомоги, відділу соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді додали службу з перевезення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату, та відділ соціальної реабілітації.

Центр вже отримав транспорт для налагодження соціальних перевезень в громаді від держави. До штату установи додали 11 посад фахівців із реабілітації, всі вони здобувають вищу освіту за спеціальністю «Фізична реабілітація» у Відкритому Міжнародному університеті розвитку людини «Україна».

Результати реформування системи соціальних послуг в Брусилівській ОТГ такі:

- виявили 3000 осіб, які потребують надання різних видів соціальних послуг;

- охопили соціальними послугами 2794 осіб з 36 населених пунктів Брусилівського району;
- У 17 старостатах в міні-центрах надання соціальних та реабілітаційних послуг працюють 29 соціальних робітників, 16 фахівців із соціальної роботи, два фахівці з фізичної реабілітації та психолог;
- на території громади створили два будинки сімейного типу, де виховується 15 дітей;
- громада перша в регіоні у 2017 році створила патронатну сім'ю та запровадила нову інноваційну послугу – патронат над дитиною;
- практику громади Асоціація ОТГ визнала кращою у сфері надання соціальних послуг.

Радник з муніципальних послуг Житомирського ЦРМС Віталій

Римар:

Соціальні послуги у Брусилівській ОТГ мають особливе місце, адже район унікальний – має велику кількість переселенців-чорнобильців. І ця категорія населення соціально вразлива. Тому розвиток нового Центру соціальних послуг та наповнення його роботи нового змісту вирішує низку проблем громади.

Фахівці Брусилівської громади отримали консультативну та методичну підтримку в процесі реформування системи соціальних послуг від фахівців Житомирського Центру розвитку місцевого самоврядування, створеного Програмою «U-LEAD з Європою» та Мінрегіоном.

У Куяльницькій ОТГ відкрили дитсадок, на який чекали понад 30 років (decentralization.gov.ua).

У селі Куяльник Куяльницької ОТГ Подільського району Одеської області після капітального ремонту відкрили дошкільний навчальний заклад «Ромашка». Як повідомляє Одеський Центр розвитку місцевого самоврядування, створений за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» та Мінрегіону, роботи відбулися за рахунок співфінансування з обласного та місцевого бюджетів.

У дитсадку відремонтували та вкрили металочерепицею дах, утеплють фасад та приміщення, встановили металопластикові вікна й двері, замінили підлогу, провели інженерні мережі, побудували котельню на альтернативному опаленні, виконали внутрішні оздоблювальні роботи.

Куяльницький сільський голова Сергій Паламарчук:

Далі планується придбання необхідного устаткування, завершити благоустрій та озеленення прилеглої території, а також встановити на території закладу новий дитячий майданчик.

За словами місцевих жителів, на появу дитячого садочку громада села чекала понад 30 років. Раніше батькам доводилося возити дітей до міста Подільськ. Відновлений дошкільний заклад обслуговуватиме 50 вихованців.

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ СУСПІЛЬНОЗНАЧИМИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Президент України Володимир Зеленський:

Головний меседж мого виступу на iForum – сучасна Україна ХХІ століття можлива тільки разом з вами!

Долучайтеся, будь ласка, до наших команд і спільнот, пропонуйте свої стартапи, проекти та реформи.

Зовсім скоро М. Федоров розкаже, як це можна зробити. ([Володимир Зеленський](#)).

Форум РПР. Відповідальність, довіра, інклюзивність. Бачення реформ завтрашнього дня. Пропозиції громадянського суспільства. (Посилання на відео: [Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Частина 2

Форум РПР. Відповідальність, довіра, інклюзивність. Бачення реформ завтрашнього дня. Пропозиції громадянського суспільства. (Посилання на відео: [Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

22 травня 2019 року за ініціативи РПР у Києві відбувся Форум «Відповідальність, довіра, інклюзивність: бачення реформ завтрашнього дня. Пропозиції громадянського суспільства». (Посилання на фото: [Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Новообраний Президент України сьогодні під час інавгураційної промови з трибуни Парламенту сказав, що Уряд має скласти повноваження. Усі розуміють, що Уряд складає повноваження перед новообраною Верховною Радою. Але я прийняв для себе рішення – подати у відставку одразу після проведення в середу чергового засідання Уряду. (Посилання на відео: [Volodymyr Groysman](#)).

На добровільне об'єднання громади мають ще рік.

Далі, як передбачено в плані нового етапу децентралізації, рішення прийматимуть на центральному рівні. Ні Уряд, ні мешканці міст та сіл не можуть безкінечно чекати, доки керівники усіх громад «дозріють до децентралізації». За п'ять років вже усім зрозуміло, що зволікати з реформою – це втрачати час і можливості.

Про це сказав Вячеслав Негода в ефірі 7 канал.

Мова йшла також про те, як вплинуть на децентралізацію парламентські вибори.

Запис розмови – за посиланням ([Децентралізація](#)).

Експертне обговорення проекту Програми часткового відшкодування вартості заходів з енергоефективності «Енергомодернізація багатоквартирних будинків».

Питання до обговорення:

- Мета, принципи і основні положення Програми. Їх взаємодія з іншими документами/процедурами Фонду
- Грантова політика Фонду
- Комплексні Пакети заходів А, Б
- Етапи реалізації проектів
- Процедура подання заявки на участь в Програмі та критерії їх оцінювання ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Мені не соромно за те, що ми зробили за останні три роки. Ми не допустили жодної кризи і адекватно реагували на всі виклики.

Вітаю Володимира Зеленського зі вступом на посаду глави держави. Україна продемонструвала світу прозорість і демократичність виборчого процесу. І процес передачі влади так само відбувся чесно, прозоро й мирно.

Успіхів у служінні на благо України, пане Президенте! ([Volodymyr Groysman](#)).

Президент України Петро Порошенко 20.05. (час: 9.41.):

Я пишаюся своїми п'ятьма роками президентства. У цей час ми провели більше реформ, ніж століття до того. Переконали, що європейська солідарність з Україною буде збережена – якщо Україна сама не набробить помилок. Тому це так важливо, щоб новий Президент проявив себе відповідально і дотримувався принципів, які ми створили протягом останніх п'яти років.

Більше в моєму останньому інтерв'ю на посаді Президента для міжнародних ЗМІ ([Петро Порошенко](#)).

Президент України Петро Порошенко:

Стратегічна мета, яку я проголосив під час передвиборчої кампанії, залишається в силі – до 2023 подати заявку на членство в ЄС та отримати План дій щодо членства в НАТО. Лише це гарантує незалежність країни та безпеку кожного. Вірю в успіх нашої країни та її європейське майбутнє.

Хотів би подякувати великому українському народу за велику честь працювати протягом п'яти років на чолі великої країни. Країни, яка вразила увесь світ силою національного духу, вразила гідністю, вразила стійкістю та свободолобством.

Володимир Зеленському бажаю успішного президентства. Ще місяць тому ми були затятими опонентами на виборах. Але вже завтра він буде

Президентом моєї країни, яку люблю і в чиє європейське майбутнє вірю. Тож хай Господь Україну береже, а її новому очільнику – допомагає в роботі. (Посилання на відео: [Петро Порошенко](#)).

Президент України Петро Порошенко:

Декілька днів тому я зустрівся з Генсеком НАТО Jens Stoltenberg, і під час цієї зустрічі було ще раз чітко задекларовано – двері НАТО відкриті для нашої держави і в 2023 році ми зможемо отримати План дій щодо членства в Альянсі.

І вже в грудні цього року на саміті НАТО в Лондоні ми зможемо офіційно поінформувати країни-члени НАТО про те, що ми наполягаємо на ПДЧ і маємо твердий намір приєднатися до цього оборонного військово-політичного союзу. Посилання на відео: [Петро Порошенко](#)).

Президент України Петро Порошенко:

За останні п'ять років Україна зробила величезний крок до Європи. Укладення та початок реалізації Угоди про асоціацію, створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, безвіз, глибока секторальна інтеграція, розширення міжлюдських контактів – все це закладає основу сучасної європейської української держави.

І ми маємо продовжувати свій рух до Європейського Союзу. Європейська інтеграція – це гарантія незалежності української держави. Це гарантія добробуту українського народу, запорука прискореного економічного та технологічного зростання. Європейська інтеграція – це подих свободи та відчуття гідності за себе, за власну країну.

Вітаю з нашим європейським святом!

Слава Європі! І Слава Україні! ([Петро Порошенко](#)).

Як розвиватиметься мережа ЦНАП в Україні.

Фахівці робочої групи “Адміністративні послуги” Ради донорів з питань децентралізації підготували концепцію розвитку мережі ЦНАП, у тому числі – за рахунок державної фінансової та міжнародної технічної допомоги.

Бачення принципів та пріоритетів розвитку мережі ЦНАП – за посиланням ([Децентралізація](#)).

У 2020 році завершується дія Державної стратегії регіонального розвитку, а також регіональних стратегій...

До кінця 2019 року необхідно підготувати нову Державну стратегію регіонального розвитку та регіональні стратегії на 2021-2027 роки. Також потрібно завершити формування нового законодавства стосовно стимулювання та фінансування регіонального розвитку.

«Усе навколо стрімко змінюється – у суспільстві, політиці, економіці. У таких умовах ефективним можна бути, лише коли чітко розумієш, якими є

твої стратегічні цілі. Тому державна стратегія регіонального розвитку і регіональні стратегії – це основа ефективної роботи центральних органів влади та обласних адміністрацій і рад на найближчі шість років. Коли ми усі дійдемо згоди і визначимо, що маємо розвивати у першу чергу, то знайдемо і можливості втілити задуми у життя за будь-яких умов, за будь-яких персоналій», – Вячеслав Негода ([Децентралізація](#)).

Останній шанс на ЦНАП від донорів.

Триває останній раунд відбору громад Програмою ULEAD з Європою: створення ЦНАП, в якому, на відміну від попередніх раундів, можуть брати участь громади з кількістю мешканців до 100 000 та об'єднані громади без обмеження щодо кількості мешканців з усіх областей України.

Більше – за посиланням ([Децентралізація](#)).

Чому законопроект про адміністративну процедуру важливий?

Законопроект встановить єдині прозорі правила взаємодії між державою та громадянами і бізнесом, у результаті чого:

- громадяни і бізнес будуть захищені від свавілля чиновників;
- усі рішення держави стануть зрозумілими та збалансованими;
- корупційні ризики буде зменшено;
- чиновники будуть захищені від тиску та маніпуляцій для прийняття неправомірних рішень. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Щойно Комітет Верховна Рада України з питань бюджету погодив розподіл інфраструктурної субвенції ОТГ на 2019 рік.

До 24 червня ОТГ мають подати до Мінрегіону необхідні документи на весь обсяг субвенції.

Громадам не варто зволікати з проектними заявками, щоб мати час на реалізацію своїх проектів. Сподіваюсь, обласні державні адміністрації та Центри розвитку місцевого самоврядування, як завжди, якісно та оперативно надаватимуть експертну і консультаційну підтримку громадам у підготовці заявок та проектів на кошти субвенції, – Вячеслав Негода ([Децентралізація](#)).

Президент України Петро Порошенко:

Сьогодні підписанням закону про функціонування української мови як державної ми вчиняємо один із найголовніших актів для збереження української державності.

Мова – це фундамент, на якому будується нація і держава. Наголошую, що цей закон аж ніяк не зачіпає жодної мови нацменшин, які проживають в Україні. Я пишаюся тим, що вдалося без тиску чи примусу зробити за останні 5 років так, щоб це законодавче врегулювання нікого не утискало.

Ми намагалися врахувати думки всіх зацікавлених сторін, які сповідують державну політику. Єдина думка, яку ми не збиралися враховувати, – це думка Москви. Нехай займаються російською мовою. А

українцям ми просто дали право слухати українські пісні, дивитися українські фільми, читати українські книги. Бо люди прагнуть це робити. Це модно і драйвово. А немодно – не знати української мови! ([Петро Порошенко](#)).

Рада Європи високо оцінює результати децентралізації в Україні і продовжуватиме допомагати у створенні законодавчих актів, необхідних для продовження реформи.

Даніель Попеску назвав децентралізацію однією з найспішніших реформ в Україні, яку підтримують більшість людей.

Наші щорічні опитування підтверджують, що українці розуміють і позитивно сприймають децентралізацію, бачать її результат і задоволені ними. Сподіваємося, що нове керівництво країни не зійде зі шляху передачі повноважень, ресурсів і відповідальності від державної влади найближче до людей – у громади. А Рада Європи (Рада Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні») готова й надалі ділитися європейським досвідом створення законодавчої бази, необхідної для розвитку і зміцнення місцевого самоврядування, – сказав він ([Децентралізація](#)).

Президент України Петро Порошенко:

Сьогодні у Брюсселі ми чітко підтвердили задеклароване раніше рішення: двері НАТО відкриті для України. І ми маємо твердо і рішуче продовжувати реформи, продовжувати той курс, яким ми шли всі ці роки. Я дякую всій команді НАТО за потужну і надійну підтримку.

Значну увагу було приділено продовженню санкцій. І та наша робота, яка була зроблена за останні місяці, дає нам підстави для оптимізму, що на червневому саміті санкції ЄС проти РФ у зв'язку з невиконанням Мінських угод точно будуть продовжені. ([Петро Порошенко](#)).

Надзвичайно вдячний країнам Великої сімки та ЄС за потужну підтримку України протягом п'яти останніх років.

Під час сьогоднішньої зустрічі з послами країн G7 закликав посилювати підтримку реформ в Україні та підтримку у відновленні суверенітету і територіальної цілісності нашої країни. Питання України є об'єднуючим елементом у зовнішній політиці Великої сімки та Європейського Союзу, і повинно залишатися таким і в майбутньому. (Посилання на відео: [Петро Порошенко](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

#Децентралізація – одна з найбільш успішних реформ за останні 5 років, але ми не зупиняємося на досягнутому. Сьогодні Верховна Рада може дати черговий поштовх для розвитку місцевих громад.

Нові засади адміністративно-територіального устрою дозволять використати всі переваги реформи децентралізації на місцевих виборах 2020 року.

Запровадження конкурентних умов праці, професійного навчання та кар'єрного росту в органах місцевої влади має залучити до роботи талановитих молодих службовців.

Важливо підтримати обидві ініціативи для створення міцного місцевого самоврядування. ([Volodymyr Groysman](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

150 млн грн на оновлення спортивної інфраструктури українських шкіл.

На що спрямовуємо кошти

На будівництво, реконструкцію і капітальний ремонт спортивних залів, басейнів, стадіонів, стрілецьких тирів, стрільбищ, спортивних полів, майданчиків, критих та закритих спортивних комплексів.

Хто може розраховувати на підтримку

Опорні школи, сільські заклади із кількістю учнів не менше 100, міські школи із кількістю учнів не менше 300.

Як будемо фінансувати проекти

На принципах співфінансування з місцевою владою. Києву та містам обласного значення виділяємо не більше 70% вартості проектів, районам та ОТГ – до 90% вартості проектів, гірським школам та школам на лінії зіткнення – до 95% вартості проектів.

Розвиток людини для нашого Уряду – незмінний пріоритет. Маємо робити все для того, щоб діти в Україні зростали в нових якісних умовах. ([Volodymyr Groysman](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

«Ми зробимо все, щоб люди відчули – не дарма об'єдналися», – говорить голова Полонської ОТГ. Об'єднана територіальна громада була утворена в 2015 році.

Завдяки децентралізації з місцевого бюджету виділили гроші та відновили школу, яка до об'єднання була в занедбаному стані. Будівлю відремонтували всередині, утепили, поруч зробили спортивне поле зі штучним покриттям.

Навесні 2018 року в Полонській ОТГ відкрився Центр надання адміністративних послуг. Центр збудували з нуля, використовуючи енергоефективні технології. Тепер громада економить майже половину енергії, яку витрачають на обігрів інших адмінприміщень.

У місті Полонному розташований збанкрутілий порцеляновий завод. Приміщення підприємства було фактично зруйноване. Громада знайшла українського інвестора і вже найближчим часом почнеться будівництво

сучасного європейського заводу з виготовлення плитки. Підприємство розраховане на 360 робочих місць.

На території громади вже 2 роки будується сучасний водогін, повністю замінюються застарілі труби, які псують якість води. І за розрахунками вже в 2020 році система запрацює на повну.

Коли голову ОТГ питають про його плани на майбутнє, він говорить: «Я хотів би, щоб уся Полонщина була в парках, зонах відпочинку, щоб працювала промисловість, а люди жили з достойною заробітною платою». Прекрасна мета, прекрасний результат децентралізації. ([Volodymyr Groysman](#)).

Перші вироки Вищого антикорупційного суду України можна очікувати вже всередині осені, – Олександр Лемєнов.

Експерт уточнив, що тривалість розгляду справ багато в чому залежить від складу злочинів.

«Якщо це будуть прості кейси, то мені здається, що перші вироки ми можемо очікувати вже всередині осені. По складних кейсах – не раніше зими».

ВАСК займатиметься справами, які підслідні НАБУ, і які процесуально скеровуються спеціалізованою антикорупційною прокуратурою. Політичного впливу на суд, на думку експерта, не буде. "Навряд чи будуть якісь політичні впливи великого масштабу, щоб впливати на рішення суддів", – вважає Лемєнов. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Два роки працює програма #ДоступніЛіки, за якою препарати для лікування найпоширеніших хвороб можна отримати безкоштовно або з незначною доплатою.

З квітня медикаменти за програмою видаються за електронним рецептом. Одержати препарати можна в будь-якій з 6,4 тис. аптек країни, які є учасницями «Доступних ліків».

Лише за 2 місяці українці отримали ліки більше ніж за 1 млн е-рецептів.

Особливо важливо, що все відбувається швидко і зручно – майже 23% електронних рецептів відпускаються менш ніж за 1 годину. Тобто, пацієнту достатньо години для того, щоб відвідати свого лікаря, отримати рецепт, а потім і ліки в аптеці. Щохвилини по всій країні виписується понад 100 е-рецептів.

Отримати «Доступні ліки» за електронним рецептом дуже просто. Ваш особистий лікар надішле вам на телефон код, за яким в аптеці-учасниці програми можна отримати препарати. Якщо не маєте мобільного – не біда, лікар роздрукує код. ([Volodymyr Groysman](#)).

13 травня з 13:00 до 16:00 в Одесі відбудеться регіональне обговорення проектів Принципів пріоритетних реформ в Україні від громадянського суспільства («Принципів Торонто») та галузевих бріфів, що їх супроводжують.

Дискусія стосуватиметься проекту Принципів пріоритетних реформ в Україні від громадянського суспільства, а також наступних галузей: захист і розвиток громадянського суспільства, антикорупційна реформа, економічний розвиток.

До висловлення пропозицій запрошуються профільні експерти громадських організацій, представники приватного сектору, аналітичних центрів, наукових шкіл, фахових асоціацій, органів місцевого самоврядування та активні громадяни. (...) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

У 5 пілотних областях телемедична послуга запрацювала у 905 амбулаторіях, в яких працює 1400 сімейних лікарів. І вже проведено 1854 телемедичних консультацій (по кардіології, ендокринології, дерматології та пульмонології) для сільського населення. Про це у своєму виступі на засіданні Уряду повідомив Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко. Більше: <https://bit.ly/2vNqDPc> ([Мінрегіон](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Уряд розпочав реформу медицини, щоб змінити філософію взаємодії лікаря та пацієнта, запровадити справедливі принципи фінансування та підвищити мотивацію медиків. У центрі нової системи охорони здоров'я – довіра людини до свого лікаря.

Трансформація української медицини була однією із тем сьогоденішнього засідання Кабінету Міністрів. Більше подробиць дивіться в урядовому відеощоденнику. (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

22 травня 2019 року за ініціативи Реанімаційного Пакету Реформ у Києві відбудеться Форум «Як забезпечити незворотність реформ в умовах зміни влади? Пропозиції громадянського суспільства».

Відбудеться заключне обговорення візійного документу «Принципи Торонто» (Ключові пріоритети проведення реформ в Україні) та 12 галузевих бріфів з різних сфер державної політики, підготовлених експертами громадянського суспільства. Ці документи будуть презентовані на Конференції з питань реформ в Україні (Ukraine Reform Conference) в Торонто.

До участі у Форумі запрошені представники Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, команди новообраного Президента України Володимира Зеленського, громадських організацій і профільні

експерти, представники регіональних коаліцій, міжнародних партнерів України. (...) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Добігає кінця перший рік навчання дітей у Новій українській школі. Коли ми починали реформу, ставили за мету повністю змінити підхід у шкільній освіті, у стосунках школяра та вчителя. Прибрати зрівнялівку, виховувати в дитині винахідливість та сміливість, навчити бути особистістю, відстоювати власну думку.

Щоб #НоваУкраїнськаШкола була новою по-справжньому, ми змінили все. Діти навчаються в оновленому освітньому просторі з сучасними меблями, інтерактивними дошками на стінах та новим технологічним обладнанням.

Педагоги пройшли переатестацію, щоб втілювати в життя вищі стандарти навчання і бути не просто викладачем, а наставником та другом для дитини.

У травні вже 461 тис. першокласників будуть готові перейти до другого навчального року в #НУШ. І яку б школу країни я не відвідував, завжди чую від дітей, що їм подобається навчатись. Заради цього все і починали. (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

8 Нові стандарти і якість послуг в охороні здоров'я – саме цього сьогодні потребує місцеве самоврядування. І коли ми даємо кошти і можливості на місця, коли сьогодні НСЗУ сплачує лікарям заробітну плату, яка вже залежить від кількості підписаних декларацій, то ми повинні прагнути і належної якості послуги, наближеної до європейського рівня. Новий стандарт первинної сільської медицини, який ми пропонуємо, має стати нормою для місцевого самоврядування, – Геннадій Зубко ([Minregion](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Телемедицина – це про збереження дорогоцінних годин і хвилин людського життя.

Ще рік тому багато хто не вірив у телемедицину в сільських амбулаторіях.

А вже сьогодні майже 1900 телемедичних консультацій отримали сімейні лікарі від вузькопрофільних спеціалістів по кардіології, ендокринології, пульмонології та дерматології.

1400 сімейних лікарів у 905 амбулаторіях в 5 областях використовують телемедицину. Це лише початок .

Це має стати нормою для кожної сільської амбулаторії, і це наше завдання. ([Геннадій Зубко](#)).

15 травня з 13:00 до 16:30 у Львові відбудеться регіональне обговорення проектів Принципів пріоритетних реформ в Україні від громадянського суспільства («Принципів Торонто») та галузевих бріфів, що їх супроводжують.

Дискусія стосуватиметься проекту «Принципів пріоритетних реформ в Україні» від громадянського суспільства, а також галузей:

- Децентралізація;
- Економічний розвиток;
- Екологія;
- Судова реформа.

До висловлення пропозицій запрошуються профільні експерти громадських організацій, представники приватного сектору, аналітичних центрів, наукових шкіл, фахових асоціацій, органів місцевого самоврядування та активні громадяни. (...) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

В історії українське село завжди зазнавало найбільших гонінь і страждань. Найбільше – від репресивного комуністичного режиму, який намагався знищити фізично українських селян, стерти їхню гідність. Колективізація, Голодомор, «чорна піхота» або чорносвітники у Другій Світовій війні, коли радянське командування як гарматне м'ясо використовувало неозброєних селян з окупованих територій після їх звільнення.

Сьогодні ми повертаємо належне – турботу, повагу, гідність – українцям, які живуть на сільських територіях, яких понад 14 млн. Через нову якість медичної послуги, через доступність медичної допомоги! Саме на це спрямована ініціатива Президента Петро Порошенко «Доступна медицина», яку ми впроваджуємо. ([Геннадій Зубко](#)).

Президент України Петро Порошенко:

Сьогодні, після всіх років роботи Ради з питань судової реформи, я пишаюся тим, що Рада стала справжньою ефективною командою, яка не лише розробила Стратегію судової реформи, але й втілює закладені в Стратегії завдання у життя, у тому числі через законодавчі ініціативи.

Протягом 2015-2018 років мною були внесені до Парламенту розроблені Радою з питань судової реформи законопроекти, зокрема, «Про судоустрій і статус суддів», «Про Вищу раду правосуддя», зміни до процесуального законодавства та законодавства про виконання судових рішень. Всі ці законодавчі ініціативи, а це величезна робота, вже ухвалені і мають зробити українське судочинство сучасним і ефективним. І головне – зробити судову владу України сильною, незалежною і відповідальною. ([Петро Порошенко](#)).

Нагадування! Програма ULEAD з Європою: створення ЦНАП запрошує представників громад до участі у інформаційній сесії щодо останнього (четвертого) раунду відбору громад, яка відбудеться 14 травня в місті Києві.

Реєстрація відкрита до 12:00, 10 травня 2019 року. Кількість місць обмежена. ([Децентралізація](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Вчоргове гарна новина по місцевим бюджетам – фінансова децентралізація в дії!

За 4 місяці 2019 року місцеві бюджети зросли до 84,1 млрд грн!

Приріст надходжень до відповідного періоду минулого року +21,6% або майже 15 млрд грн.

Найбільший приріст – по податку на доходи фізичних осіб – 49,4 млрд грн (приріст 9,5 млрд грн або +23,9%).

Найвищі темпи: Донецька (31,2%), Київська (29,4%), Тернопільська (26,3%) області.

Єдиний податок – 11,7 млрд грн (+2,2 млрд грн або +23,4%).

Плата за землю – 10,2 млрд грн, що на +1,9 млрд грн (або на +23,6%) більше від аналогічного періоду минулого року. Найвищі темпи приросту забезпечили Закарпатська (59,2%), Луганська (42,8%), Рівненська (39,3%) області.

Фактичні надходження податку на нерухоме майно – 1,7 млрд. грн (приріст +32,8%). ([Геннадій Зубко](#)).

До 2020 року на усій території України має бути місцеве самоврядування нового формату. Децентралізація – реформа, яку треба завершити успішно.

Слово «децентралізація» – довге і складне для сприйняття. Я б радше говорив про глибокий зміст цієї реформи, перші результати якої, погодьтеся, вражають. Хто може порівняти, як було і як стало після впровадження перших етапів реформи, добре розуміє, що це немало. Чи могли мешканці Печеніжинської громади уявити, що за кілька останніх років у них на території видаватимуть закордонні паспорти? А це адміністративна послуга, за якої їм доводилося кудись їхати, чекати в чергах і псувати собі нерви. Так само і з іншими адміністративними послугами. Власне, для того й існує місцева влада, щоб забезпечити мешканців якісними послугами, чи то комунальними, чи адміністративними, культурними, освітніми... Уряд для цього створив належні умови. Ті, хто взяв на себе відповідальність на місцях за втілення реформи і досягли результатів, надалі здатні долати будь-які труднощі. Найскладніше для них позаду, – Вячеслав Негода ([Децентралізація](#)).

ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

([Децентралізація](#))

Уряд продовжить розпочаті реформи і плідно працюватиме у міжвиборчий період, – Володимир Гройсман.

Уряд України продовжить розпочаті реформи і плідно працюватиме у міжвиборчий період. Це стане запорукою збереження економічної стабільності і посилення позитивної динаміки розвитку держави. Про це сказав Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман в ефірі Радіо «НВ».

Глава Уряду наголосив, що бачить своїм завданням продовження того, для чого свого часу прийшов працювати в Уряд. «Реформа децентралізації. У старій системі відносин грошей на місцях не було. Звідси – погані лікарні, розвалені дороги. Ми почали це змінювати. Суть реформи, з якою я прийшов в Уряд, в тому, аби дати людям нову якість послуг і нову якість життя, – сказав Володимир Гройсман. – Плюс треба завершити реформу освіти, медицини, багато речей в економіці. Причому, як завершити? Аби люди відчули зміни. Неможливо це залишати. Якщо не отримати результат – буде черговий розвал».

Прем'єр-міністр підкреслив, що очолює Кабінет Міністрів вже три роки, і цей час є достатнім, аби не тільки зрозуміти глибину проблем в країні, а й бачити шляхи їх вирішення. Причому одним з дієвих способів стане зміна системи прийняття рішень – без втрати часу в умовах загроз і різних світових тенденцій. «Та навіть те, що вже зроблено в Україні за ці роки, матиме результат», – запевнив Володимир Гройсман.

([Радіо Свобода](#))

**Директор енергетичних програм Центру Разумкова
Володимир Омельченко:**

На сьогодні для населення тарифи занижені. Існує така система, як перехресне субсидювання, за рахунок промисловості, компанії «Енергоатом» зокрема. Треба чітко розуміти всі ризики. Якщо ми хочемо запускати ринок, хочемо надалі залучати інвестиції, на цій базі розвивати енергетичний комплекс, тоді дійсно необхідно йти на ці ризики. Якщо ми хочемо, навпаки... підводити ситуацію до фактично деградації комплексу, зношення всієї інфраструктури і поступово повного занепаду енергетики – тоді ми повинні заморозити ситуацію.

Я, наприклад, за введення цього ринку, щоб він був якомога прозорішим, ліберальним, але оцінити всі ризики і напрацювання, які зробив уряд, і прийняти рішення – це дуже складне завдання, яке буде необхідно зробити команді Зеленського.

Про заборону експорту російських нафтопродуктів до України насправді не йдеться, адже змінилася лише процедура ліцензування: замість

російської митниці дозволі на вивезення нафтопродуктів до України відтепер надаватиме тамтешнє Міністерство економічного розвитку.

Таку ж думку висловив

Президент Центру глобалістики «Стратегія ХХІ» Михайло Гончар:

Російську нафту Україна напряму не закуповує вже тривалий час, на відміну від нафтопродуктів, зокрема дизельного пального. Зміни у порядку експорту нафтопродуктів у Кремлі мають на меті зробити його доступним лише для тих компаній, які лояльні російській владі.

Кремль хоче досягти двох цілей. Перша ціль – це залишити цей сегмент бізнесу винятково для лояльних собі фігур і їхніх бізнес-структур, і друга ціль – у такий спосіб генерований від продажу нафтопродуктів до України фінансовий потік, очевидно, за певною домовленістю, буде використовуватися для підтримки тих чи інших прокремлівськи налаштованих політичних діячів і сил на парламентських виборах.

Київ не повинен виключати ймовірність блокування експорту нафтопродуктів. Способом знизити ризики такого сценарію – диверсифікація імпорту. Так, це може обернутися певним підвищенням ціни, але, скажімо, світ клином на російському постачанні не зійшовся. Тому я думаю, що тут вони не досягнуть бажаного ефекту. А от психологічно, політично вплив, в тому числі і на президентську владу, що переформатувалася, в Україні це матиме. Особливо враховуючи низький рівень компетентності команди новообраного президента.

Експерт з питань енергетики Володимир Саприкін:

Поки що прогнозувати навіть на квартал наперед ціну на газ неможливо, і є підстави до того, що вона може зрости. Тобто зросте ціна на газ на регіональному, європейському ринку, отже, Україна буде купувати за більш високими цінами. Така ймовірність існує, як воно буде точно – поки що ніхто не може прогнозувати.

Дія поточного договору про транзит газу з Росії добігає кінця. Наприкінці травня в Брюсселі має відбутися черговий етап тристоронніх переговорів про транзит газу.

Виконавчий директор аналітичного центру CASE Україна Дмитро Боярчук:

Податок на виведений капітал хорошою ідеєю, хоча зазначає, що для його просування Зеленському знадобиться представництво в парламенті. Втім, це, захід тимчасовий і сам по собі не дасть поштовху для росту економіки. Це просто відповідь на непрацюючу судову систему і фактично певні можливості трактувати закон у довільному вигляді з боку податкової. В умовах, коли судова система не працює, можна прийняти тимчасове рішення, податок на виведений капітал. Але, маючи повноваження президента, краще, мені здається, не займатися такими порівняно дрібними речами, краще займатися системним вирішенням питання реформи судової системи.

При цьому, якщо Зеленський чи його прибічники ініціюють збільшення ЄСВ, це спровокує виїзд працівників за кордон, адже роботодавці радше

скорочуватимуть зарплати чи людей, ніж збільшуватимуть видатки на оплату праці, додає експерт.

У пропозиції ж загального декларування нема нічого поганого, однак ініціатива повинна мати зміст.

Наприклад, у тих же Сполучених Штатах цікавість декларувати пов'язана перш за все з тим, що людина отримує податкові відшкодування. Тобто, якщо, наприклад, були витрати на якісь медичні речі, навчання, то людина має право отримати повернення якихось податків. В Україні теж є таке право, але мало хто про це знає.

Член «Українського товариства фінансових аналітиків» і його представник у Громадській колегії Ради Національного банку Віталій Шапран:

Така процедура повернення «Приватбанку» до колишніх акціонерів вимагала б залучення коштів, яких у экс-власників банку може й не бути.

Тут може йтися, швидше за все, про якусь торгівлю навколо тих сум, які вони втратили, в тому числі по bail-in, по списанню боргів пов'язаних осіб. І та сума претензій, із якими зараз працює сам менеджмент банку, тому що він веде судове переслідування позичальників, які не повернули кредити.

Мирова угода у справі «Приватбанку» можлива, якщо обидві сторони виявлять готовність до неї. Ніхто з учасників протистояння насправді не зацікавлений в тому, щоб «нагнати ситуацію».

Натомість «катастрофічний сценарій» – варіант розвитку подій, за якого справа «Приватбанку» змусить міжнародних партнерів, на кшталт МВФ, Євросоюзу і Сполучених Штатів, припинити підтримку України.

Курс валют стабілізує як прогноз доброго врожаю в 2019 році (близько 72 мільйонів тонн, з яких 51 мільйон піде на експорт), так і облігації державної позики, яких нерезиденти викупили на 40 мільярдів гривень. Єдине, що може спричинити коливання на ринку – це політичні рішення.

Економічні фактори зараз працюють на боці України. Так, політична дестабілізація можлива, але тільки за умови неадекватних рішень політиків або якихось збурень, які не входять до периметру Національного банку.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Перший заступник міністра економ розвитку України Максим Нефьодов:

Я декілька разів казав, що я виконав взагалі все, що я для себе планував, і зробив набагато більше. Це і реформа публічних закупівель, це і реформа технічного регулювання, до якого я тоді був долучений, це і покращення бізнес-клімату, і зростання України у рейтингах Doing Business, це і створення Prozorro-продажів, ефективної системи і малої приватизації, яка продала вже більше, ніж на 17 мільярдів гривень, це і реформа системи донорської координації. І багато чого іншого.

(...) Але в країні було не так багато не дрібних, а саме макроекономічних схем, ну проблем. Це ринок газу. Ну і всі наші газові

контракти і проблеми. Це державні закупівлі. Це управління державними компаніями. У багатьох цих сферах вдалося зробити, якщо не перемогти корупцію, то, принаймні, суттєво просунутися вперед. Одна зі сфер, де ми не зробили майже нічого, дуже мало з часів Майдану – це саме Податкова і Митна служба. Там все щось не складалося.

З іншого боку, те, що ми робимо – реформи популярні. Непопулярні – не доведені до кінця реформи. Непопулярні речі, коли людям щось обіцяють з трибуни, а потім нічого не виконують. Це не популярно. Але реформи, які проведені – це популярні реформи. Реформа публічних закупівель – популярна.(...) Вся статистика стосовно ефективності реформи є онлайн. І не треба вірити мені на слово. Я, власне, і закликаю не вірити, а зайти на bi.prozorro.org і подивитися в режимі онлайн всі тендери, що відбуваються.

Чи є там корупція? На жаль, є. І вона є, на жаль, в будь-якій європейській країні. І сказати, що ми її побороти – це, м'яко кажучи, смішно. В країні проводяться 5 тисяч тендерів на день. І, звичайно, якась частина з них – вони корупційні. А ще більша частина з них просто непрофесійні, коли не дуже якісні закупівельники купують на «тяп-ляп». Знаєте, є таке слово «освоїти бюджетні кошти».

Чи стала ситуація набагато кращою з 2014 року, коли ця реформа була тільки в мрії? Так, звичайно стала. І порівнюючи те, що було за часів Януковича – це просто космос.

(...) З 2015 року ProZorro заощадило вже майже 80 мільярдів гривень

Для українського бізнесу це вилилося в те, що в нас найбільша частка малого і середнього бізнесу в закупівлях в Європі. Це виявилось в тому, що більше половини опитаних вважає, що ця реформа призвела до суттєвого зменшення корупції і проблем у закупівлях.

(...) Є різниця між цінами, які платить держава, і які платить відкритий ринок. Так ось, ця різниця по конкурентних товарах, наприклад, по паливу чи по паперу, чи по чомусь іншому стиснулася вдвічі. Вона ще існує. І це шкода. І це означає, що це те, над чим нам треба ще працювати. Вона ж різна по різних категоріях товарів. Десь держава переплачує 5%, інколи держава переплачує і 35%. При Януковичі вона була більш ніж у двічі більша. Тому ми задоволені цією ситуацією. Але боротися треба.

(...) Україна зараз знаходиться вже на 14-у поспіль кварталі економічного зростання. Капітальні інвестиції в Україні вже третій рік поспіль зростають більш ніж на 20% щороку. У нас рекордно низька інфляція. У нас стабільний курс. У нас стабільні резерви НБУ.

Чи означає це, що цим треба пишатися? У нас 3,3% зростання ВВП. Ні. Звичайно абсолютні цифри нас не влаштовують. І прем'єр-міністр неодноразово казав, що його це не влаштовує. Але, вибачте, якщо ви починали з мінус 15% і досягли 3,3% зростання – це дуже позитивний тренд. Це означає, що ті структурні реформи, які ми робимо, дають результат.

Крім того, не треба забувати про зовнішнє середовище, в якому ми знаходимося. Я завжди кажу, що ми зараз витрачаємо 5% ВВП на оборону,

тому що зрозуміло у нас є російська агресія. Якби ми ці 5% ВВП направили, наприклад, на будівництво доріг і далі по ланцюжку – зарплати будівельникам, виробникам асфальту, виробникам техніки, просто порахували, який це ефект дало б до ВВП, то у нас було б не 3,3% зростання ВВП, а майже 6%.

(...) На щастя, наразі економічний курс зберігається стабільним. Але, звичайно, коли інвестори чують про те, що в Україні можуть повернути «ПриватБанк», держава втратить величезні гроші, це величезна діра для бюджету, або чують (на щастя, від маргінальних політиків), що НБУ давайте знову буде друкувати гроші і видавати їх олігархам для того, щоб їм жилося покраще, або відмова від якихось інших реформ, а давайте згорнемо все це і забудемо, повернемося до «щасливих» 1990-их, «ручного розпилу», то, м'яко кажучи, це не додає впевненості. Але поки що ми цей курс тримаємо.

([Радіо Свобода](#))

Окружний адміністративний суд Києва задовольнив позов Ігоря Коломойського до Нацбанку й Кабміну щодо націоналізації «Приватбанку».

Партнер, керівник вашингтонського представництва юридичної компанії Asters USA Ендрю Мак:

Ставки для «Приватбанку» сьогодні є надзвичайно високими: «У 2016 році там була дірка у 5,5 мільярдів доларів. Тепер, наприкінці 2018 року, прибуток – 400 мільйонів доларів». І це є однією з небагатьох історій успіху України за останні роки та спільним досягненням українського уряду, МВФ та Заходу в цілому.

Отже, це – перший тест для нового президента. Чи захистить він у цьому випадку державні інтереси? Очевидно, не таємниця, що новий президент мав відносини з колишнім власником «Приватбанку». Чи буде новий президент лідером іншого типу? Якщо знову будуть інсайдерські угоди і не буде відмежування, я думаю, не матиме значення, які закони прийматимуть. Їх все одно не виконуватимуть.

За словами обох юристів-учасників дискусії, президент має достатньо важелів, аби впливати на ситуацію без тиску на суди.

Перш за все, президент повинен призначити суддів. По-друге, президент отримав 73% голосів у другому турі. Це нечувано в Україні або будь-де на Заході. Отже, з такою легітимністю, якщо президент вийде і зробить чітку заяву, це матимемо величезний ефект.

Рішення щодо націоналізації «Приватбанку» в 2016-му році приймала Рада національної безпеки, яку призначає та контролює президент. Оскільки наслідки для економіки України, у разі скасування націоналізації та можливого відкликання, у результаті, підтримки МВФ, можуть бути катастрофічними, це стає питанням національної безпеки.

Економіст, старший науковий співробітник Атлантичної ради Андерс Ослунд:

Про що тут говорити? Він взяв з банку 5,5 мільярда доларів. Найкращим способом пограбувати банк є володіти банком. Коломойського і Геннадія Богολубова звинувачують у тому, що вони самі собі видали 97% кредитів. Ці кредити були переведені у принаймні 50 офшорних компаній на Кіпрі, а потім і далі. Важливо, щоб ці гроші повернулися в «Приватбанк», тому що «Приватбанк» належить українській державі. Після того, як Коломойський вкрав гроші, він тепер ще раз хоче їх вкрати в українського народу.

Рішення у справі «Приватбанку» може стати на заваді співпраці з МВФ, як і питання скасування Конституційним судом 27-го лютого статті Кримінального кодексу про незаконне збагачення. У тої же час, підкреслив він, макроекономічна ситуація – в порядку. Усі показники – монетарна політика, обмінний курс, бюджетний контроль, тощо – в нормі.

Співпраця із МВФ є основою економічної стабільності в Україні, оскільки країна має хоча не дуже високий борг, але за короткотерміновими позичками, а гроші МВФ є дешевими – 3-3,5% на рік. Для порівняння – дохідність українських єврооблігацій становить близько 9%.

Без грошей МВФ перед Україною постає реальний ризик дефолту, а дефолт приведе до масштабної девальвації гривні.

Голова юридичного комітету Американсько-Української ділової ради та керуючий партнер Української юридичної групи Ірина Паліашвілі:

Це створить ефект доміно для всієї української економіки. Це стане кінцем української економіки, оскільки МВФ відкличе свою підтримку. Це буде величезним ударом по верховенству права. З країни вийдуть навіть ті інвестори, що є. Це буде справжньою катастрофою. Ми не можемо цього недооцінювати.

Говорячи не тільки про Приват, а в цілому, Україна є президентсько-парламентською республікою. У президента багато інструментів, доступних йому за законом, щоб впливати на економіку, впливати на судову систему. Я не приймаю виправдання, які ми чуємо від деяких людей його команди, що, мовляв, у нас немає безпосереднього впливу на це чи те.

(Слово і Діло)

Директор економічних програм Центру Разумкова Василь Юрчишин:

Якщо подані позови до Лондонського суду, це означає, що були порушені процедури при приватизації. Тому в таких випадках, перш за все, мали би бути наслідки для тих, хто допустив ось такі волонтаристські дії. Це стосується колишнього голови НБУ та інших членів правління.

В принципі, ніхто особливо не відчув, що відбулася націоналізація. Основні рахунки були збережені, правила роботи банку – також. Зараз він працює не гірше, ніж це було раніше.

Якщо є велика зацікавленість у тому, щоб не роздмухувати конфліктну ситуацію, а вирішити її, в тому числі для поліпшення довіри до влади, й покарати винних, то українці не помітять денаціоналізації. Ані вкладникам, ані клієнтам, ані тим, хто веде свій бізнес через ПриватБанк, хвилюватися немає про що.

Крім того, такі судові процеси не будуть швидкими. Це можна буде вирішити, якщо влада зважиться покарати тих, хто проводив такі волонтаристські дії. І ПриватБанк не один такий. Те, що колишня голова правління пишалася тим, що третина банків виведена з ринку, є показником, гідним жалю, а не похвали. Уже зараз і щодо інших банків є рішення, протести. Певні дії з очищення банківської системи були правильними, але було й дуже багато рішень, що мали політизований характер», – пояснив він.

За його словами, особливо немає різниці між тим, чи державний банк, чи національний. Суть у тому, що менеджмент має бути надійним, працювати на ринкових умовах, приносити прибуток.

А від того, що контрольним пакетом акцій володіє Мінфін, нічого не змінюється для звичайних громадян.

Терміни «народний» та «націоналізований» не мають великого сенсу, додав він. Так, виділяється частина додаткового фінансування. Але чи так це добре? Наприклад, банк може допускати неефективну діяльність і все одно знатиме, що виділять фінансування. Так само з держпідприємствами. Є багато збиткових підприємств, які покривають бюджети, в той час як ці ресурси можна було б пустити на інноваційні системи розвитку.

[\(Слово і Діло\)](#)

Експерт економічних програм Центру Разумкова Володимир Сіденко:

Будь-які обмеження, як правило, мають двосторонній вплив. Обмеження мали б переважно вплив на країни-партнери, якби ми мали справу з малою економікою, а в Україні була б велика економіка, яка може справляти істотний вплив на умови торгівлі. Проте ситуація дзеркально протилежна.

Певних збитків зазнаватимуть споживачі, не лише кінцеві на ринку в Україні, але й споживачі тієї продукції, яка використовується у виробництві. Однак ситуація полегшується тим, що багато зв'язків з РФ зруйновано й багато чого ми вже імпортуємо.

Катастрофічного впливу просто не може бути. Зв'язки вже в багатьох секторах скорочені.

Ситуація йде до свого логічного завершення з точки зору скорочення торгових зв'язків з РФ. Проте ми входимо в період політичної невизначеності, тому те, як позначиться цей чинник, також слід враховувати.

(...) Україна тривалий час має дилему. Економічний прагматичний підхід проти суто етичного, пов'язаного з тим, що торгувати з агресором

аморально. Тому гостро стоїть питання імпортозаміщення, це можливо шляхом імпорту з інших джерел або за рахунок власного виробництва.

Шлях власного виробництва доречніший. Однак успішним та ефективним цей шлях може бути лише тоді, коли ми заміщуємо продукцією більш інноваційною. І тут ми впираємося в розвиток економіки, який має бути іншим. У нас саме з інноваційною складовою труднощі. Як наслідок, імпортозаміщення зводиться до погіршення якості чи збільшення ціни для споживачів.

З економічної точки зору, такий курс лише шкодить. Проблеми імпортозаміщення не мають стояти відокремленими другорядними питаннями, це має бути компонентом загальної стратегії розвитку внутрішнього економічного потенціалу на інноваційній основі.

Тоді курс на імпортозаміщення на чомусь ґрунтуватиметься. Хоча, знову ж таки, виникає перешкода, пов'язана із загальною політичною невизначеністю. Робити інвестиції та інновації в ситуації, коли правила гри незрозумілі, невідомо, як вони змінюватимуться впродовж найближчого періоду, проблематично. А часу об'єктивно вже немає.

([Дзеркало тижня](#))

Член ради НБУ Василь Фурман:

Як показує досвід 28 років незалежності, зростання нашої економіки надміру залежить від цін на світових сировинних ринках. Причому кореляція дуже проста: економіка зростає, а гривня почувається добре за умови підвищення або ж стабільно високих цін на українську експортну сировину – зерно, руду і метал (те, що спостерігаємо, наприклад, протягом 2016-2019 рр.). І навпаки.

Однак уже давно ні для кого не секрет, що сировинна модель розвитку економіки остаточно себе вичерпала. Якщо на початку 2000-х років вона забезпечувала зростання ВВП на рівні 7-8% і більше, то зараз – максимум 2-3,5%. Неефективна економічна політика упродовж останніх 20 років призвела до перетворення України на низькотехнологічну та аграрну державу, з усіма відповідними диспропорціями. Так, підвищення доходів громадян за діючої структури економіки веде не до розвитку внутрішнього виробництва, а до зростання імпорту та погіршення торговельного балансу (як в останні два роки). І як наслідок, при черговому падінні цін на світових сировинних ринках Україні загрожує неминуча економічна та валютна криза (як це було в 1998-му, 2008-му та 2013-2014 рр.).

(...) Торік і на початку цього року багато політиків говорили про те, що потрібно знижувати облікову ставку, попри те, чи є для цього передумови. Хотів би зазначити, що якби на початку року облікова ставка знизилася на 1 відсотковий пункт, то це призвело б до аналогічного прискорення інфляції поточного року. А на сьогодні НБУ бореться з інфляцією для досягнення 5-відсоткової цілі (нагадаю, за прогнозами регулятора, інфляція цього року становитиме 6,3% і досягне цілі у 5% лише в першому кварталі 2020-го).

Банківська система прибуткова протягом останніх трьох років, але банки чомусь не кредитують активно економіку. Чому? Можливо, через те, що з більш як 1 трлн грн кредитного портфеля майже половина (500 млрд) – прострочені кредити, які банки не можуть повернути роками, «загрузнувши» в незліченних судових спорах із недобросовісними позичальниками. Знову ж таки, упираємося в структурні реформи (судова, правоохоронної системи, боротьба з корупцією та ін.), які необхідно активізувати, тому що вони гальмують і корпоративне кредитування. А може, тому, що в нас недостатньо опрацьованих інвестиційних проєктів, немає корпоративних клієнтів, яких можна кредитувати, а держава системно не займається розвитком малого і середнього бізнесу, з якого в майбутньому могли б вирости потужні корпоративні клієнти.

Зниження інфляції до 5% – це умова для того, щоб з'явилися нарешті довгі гроші в країні, щоб інвестори могли прораховувати свої проєкти, вкладати гроші, не боячись, що вони знеціняться. І на базі зниження інфляції знижуватимуться і відсоткові ставки, ставатиме доступнішим реальний кредит.

Звісно, є в НБУ й інші інструменти (рефінансування, кредити, зменшення норми резервування тощо) для підтримання економічного зростання. Але їх використання нині обмежене з різних причин, у тому числі не залежних від політики НБУ.

Коли ми говоримо про ті чи інші механізми бюджетно-податкового чи монетарного стимулювання, потрібно враховувати й жорстку позицію МВФ. Як правило, країни, що робили економічний прорив, спочатку реформувалися з допомогою міжнародних кредиторів, створюючи інвестиційно-сприятливе середовище, а потім уже самі здійснювали політику бюджетно-податкового і монетарного стимулювання (дуже показовим у цьому плані є приклад Туреччини, яка на початку 2000-х років успішно співпрацювала з МВФ, провела структурні реформи та здійснювала досить агресивну політику щодо бюджетно-податкового стимулювання економіки).

Знову ж таки, у НБУ є досвід рефінансування великих комерційних банків, у тому числі під особисті майнові поручительства дуже поважних в Україні людей – їхніх колишніх власників. Зараз чимало з них оспорюють у судах своє поручительство, й існує ймовірність того, що надані НБУ кошти не буде повернуто.

(...) Сьогодні в Україні домінує короткострокове кредитування через невизначеність макроекономічних умов, високу інфляцію, поганий інвестиційний клімат і недостатній розвиток фінансових інститутів та неефективність судової системи. Наш відносно низький рівень монетизації є не причиною слабкості фінансової системи, а її наслідком.

(Український кризовий медіа центр)

**Виконавчий директор Українського центру суспільних даних
Андрій Горбаль:**

Протягом 2014-2018 років, кількість кінцевих рішень зростає. Найбільше кінцевих рішень – за статтею 368, «прийняття пропозиції, обіцянки чи одержання неправомірної вигоди службовою особою», найменше – за статтею «незаконне збагачення» – у ній лише 2 кінцевих рішення. Хоча рішень за 368 статтею найбільше, загалом їхня кількість знижується, за іншими статтями – поступово зростає. При цьому, 2 рішення за незаконне збагачення – це вирoki за 2014 рік, у справах, які були відкриті ще за старою редакцією статті від 2011 року.

У більш ніж 50% рішень у першій інстанції справи закінчувалися штрафами, у 24% осіб звільненням від відповідальності (виправдано, дійове каяття, взяття на поруки тощо), у майже 10% (416 справ) – реальними строками позбавлення волі.

Стабільно зростає кількість рішень, які закінчуються штрафами, і знижується кількість випадків позбавлення волі. «Дійове каяття» найчастіше зустрічається у справах щодо декларування недостовірної інформації. За статтею «зловживання впливом» і «прийняття пропозиції, обіцянка чи отримання неправомірної вигоди» зростає кількість штрафів. І стрімко знижується кількість рішень з позбавленням волі за прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди за останні 5 років.

Найпоширеніші суми штрафів за корупційні злочини – 8500 гривень, 17000 гривень і 25 500 гривень. Кореляції між сумою неправомірної вигоди і сумою штрафу аналітики не виявили. Можна отримати штраф 510 гривень за хабар 10 тисяч гривень, 17 тисяч гривень штрафу за хабар 100 гривень, або за хабар 1,5 мільйона гривень – 25 500 гривень. Частково причина у тому, що суддя за певним звинуваченням не може призначити суму більшу чи меншу передбаченого законом розміру.

Більше половини всіх вироків з позбавленням волі передбачали умовний термін. 416 справ закінчилися реальними термінами позбавлення волі, у близько 50% випадків – 5-6 років. Тут є певна кореляція між сумою хабара і терміном: чим більша сума неправомірної вигоди, тим більший термін... Але є випадки, коли за 750 гривень неправомірної вигоди людина отримала реальний термін 5 років, і за 600 гривень – 2 роки.

Із усього масиву рішень за справами, у яких міг бути суд присяжних (переважно за умисне вбивство), лише 100 за 2017-18 рік були прийняті за участі присяжних. У 95 випадках це були обвинувальні вирoki. Лише відносно кожного 7-го обвинуваченого розгляд здійснювався за участі присяжних.

Основний висновок – що підсудні не використовують повною мірою можливість суду присяжних для захисту своїх прав, адже у кримінальних справах він призначається за клопотанням обвинуваченого

([Український кризовий медіа центр](#))

**Голова громадської організації «Декларації під контролем»
Олександра Дрік:**

Аналіз 5 напрямків роботи Агентства за 2 роки діяльності продемонстрував, що усі 5 напрямків були провалені. Не була розроблена антикорупційна стратегія, не розпочалася ефективна перевірка електронних декларацій посадовців. Перевірки, які відбувалися в ручному режимі протягом двох років, мають ознаки політично заангажованих і є неякісними. За 2017-18 роки було прийнято 615 рішень про результати перевірки. Це 0,03% від усіх поданих декларацій. Майже половина з усіх перевірених – це найвище політичне керівництво держави, судді і прокурори, і в 90% не було знайдено ознак для притягнення до кримінальної відповідальності. У 96% випадків рішення були прийняті з порушенням встановлених строків. Кожне третє рішення приймалося за відсутності усіх відповідей на запити. Коли була запущена автоматизована перевірка декларацій, її ефективність нівелювали внутрішніми документами.

НАЗК вибірково приймало рішення у випадку конфлікту інтересів. Також не було забезпечено належного контролю за фінансуванням політичних партій. Близько 30% партій взагалі не виконують зобов'язання про подання звітів.

За 2 роки роботи Агентства не було реальної співпраці з викривачами корупції. НАЗК відмовилися взяти участь у робочій групі для розробки проекту закону про захист викривачів корупції, і лише в цьому році подали власний проект. НАЗК звітували про те, що за минулий рік опрацювали більше 2 тисяч повідомлень від викривачів корупції, але інформації про те, яким чином, з якими наслідками, чий саме – немає.

Член правління Центру протидії корупції Олена Щербан:

Для початку ефективної роботи НАЗК орган потрібно перезапустити. Для цього потрібно прийняти новий закон, який передбачить реструктуризацію Агентства шляхом перезапуску керівництва НАЗК, оголошення нового конкурсу. Ми переконані, що такий конкурс мають проводити незалежні міжнародні експерти – як у відборі до Вищого антикорупційного суду. Лише це дозволить розпочати роботу Агентства на належному рівні.

([Урядовий портал](#))

**Речник Уряду Німеччини, Державний секретар, голова
Федерального бюро преси та інформації Штеффен Зайберт, під час
Третього Всеукраїнського форуму фахівців у сфері урядових
комунікацій #єдинийголос наголосив, що урядовці повинні
використовувати сучасні інструменти комунікації, – Речник Уряду
Німеччини.**

На сьогодні Україна є об'єктом гібридних загроз, у тому числі в інформаційному полі. І саме комунікації, зокрема урядові, відіграють важливу роль у протистоянні таким загрозам.

Потрібно не лише інформувати громадськість про дії Уряду, а й отримувати зворотну інформацію від громадян. Вагома роль соціальних мереж у комунікаціях. При цьому важливо враховувати і швидке поширення дезінформації, на яке потрібно вчасно реагувати. Ми комунікуємо каналами, яких ще 5-7 років взагалі не існувало. Потрібно не відставати від змін, які відбуваються в медіа-просторі, використовуючи весь сучасний інструментарій для спілкування.

([Радіо Свобода](#))

Голова правління НАК «Нафтогаз України» Андрій Коболєв:

Наш головний меседж стосується в першу чергу тієї непростой ситуації, яка склалась навколо договору з транзиту газу територією України після 2019 року. У нас закінчується договір і, як мабуть ви знаєте, російська сторона, «Газпром», на перемовинах поки що займає позицію незрозумілу. Ми вважаємо – вони тягнуть час.

Їхня мета – створити штучну кризу після 2019 року, починаючи з 1 січня, як це було в дев'ятому році, тобто 10 років тому, і спробувати зробити кризу яка дозволить їм проштовхнути власний інтерес. Кризу, про яку говорю, й яка може мати місце в січні 2020 року, можна назвати газовою війною. І, я вважаю, що її імовірність дуже висока.

Мета російської стратегії – чинити політичний тиск на Україну, а також просувати «Північний потік 2». Україна має готуватись до цієї ситуації за двома напрямками. Тут можливі два збільшення потужностей отримання газу з європейського напрямку а також фінансування додаткового обсягу газу в підземних сховищах України. Збільшення надходжень європейського газу не означає обов'язкове збільшення реверсних поставок з Росії і тому, Росія не заблокує цей напрямок.

Європейський ринок – це велика ванна газу. «Газпром» там один із постачальників, його доля в загальному споживанні приблизно одна четверта, тобто ми купуємо газ з ванни, де «Газпром» як постачальник займає одну четверту. Чи можна це вважати російським газом? Я вважаю що, очевидно, – ні. На це є дуже простий тест – «Газпром» жодного разу не зміг нам перекрити газ Європейського союзу. Якби це був російський газ, вони могли б це зробити, а вони цього жодного разу не змогли зробити.

Спільне завдання, як «Нафтогазу», так і уряду, так і міністерств, так і президента – до початку опалювального сезону створити запас газу в обсязі приблизно 20 мільярдів кубічних метрів, що на 3 мільярди більше, ніж звичайний обсяг, який ми створювали минулого року.

Можливо, Україна також отримає і поставки американського газу. Ми ведемо перемовини з цього приводу. І я мушу сказати, що цього разу ми підійшли до цього питання дуже близько. Це ще не остаточне рішення, але

зацікавленість з обох боків є. Я сподіваюся, що найближчим часом ця зацікавленість трансформується в конкретні потоки газу.

Втілення кремлівського проекту «Північний потік-2» зараз затримується. Хоча це і сповільнює плани Росії, однак, Путін готовий зробити все, щоб перервати транзит через Україну.

З одного боку, це полегшує. Це дає нам певний важіль на «Газпром». З іншого боку я розумію, що «Газпром» керується не комерційними інтересами, а пан Путін буде робити все можливе, щоб знову ж таки шляхом кризової ситуації просунути свій інтерес. Я не думаю, що відсутність «Північного потоку» зупинить російську сторону від повного переривання транзиту газу територією України, і ми чуємо про цей сценарій не тільки з російської сторони. Ми знаємо, що і з Європи надходить багато сигналів і є багато ознак на ринку, що росіяни готуються до такого сценарію.

Я думаю що підтримка України в проходженні наступної зими, забезпечення достатності обсягів газу, забезпечення прозорого переговорного процесу з російськими колегами, скажімо так, є пріоритетним завданням.

Другим, не менш важливим, є врегулювання питання навколо «Північного потоку» шляхом адекватного, повного застосування європейського законодавства, а не так, як пропонує Німеччина. Ось дві таких важливих теми для розмови, в яких ми почули багато цікавого.

Ми дуже вдячні і я не перебільшую, якщо скажу що «Нафтогаз» би не досяг більшості того, що ми досягли за останні 5 років, якби не підтримка американських партнерів. Я сподіваюсь що вона буде продовжуватись у майбутньому.

Ціну на газ можна знизити, якщо це відповідає ринковій ситуації і, на відміну від попередніх разів, цього разу, питання роздрібних цін на газ не буде каменем спотикання для програми МВФ.

Я думаю, що з МВФ зараз є розуміння, як з цим питанням себе вести, а я думаю, що найближчим часом Україна повністю відмовиться від регулювання. І я думаю, що тоді це дасть можливість кінцевому споживачеві вільно обирати найкращого постачальника. Я вважаю, що ціни повинні регулюватися ринком. Якщо ринок дозволяє це робити, це треба робити. Дерегуляція створить більші можливості для енергоефективності, а також для того, щоб «Нафтогаз» напряду поставляв газ споживачам.

Українські споживачі споживають втричі більше газу, ніж, наприклад, поляки. Це надає значні можливості для економії за рахунок енергозбереження. Ми повинні зменшувати витрати споживача на послуги з газопостачання не за рахунок регулювання ціни, а за рахунок зменшення обсягу споживання.

Я думаю, що все буде залежати від позиції нового президента з такого важливого питання, як боротьба з корупцією і, якщо ця боротьба буде ефективною, то ми не побачимо жодного тиску з боку олігархів. Я вважаю, що це є головним викликом для будь-якої української влади. Не олігархи, а

корупція, частиною якої вони є. Якщо буде ефективна система, яка не даватиме можливість безкарно брати і давати хабарі, питання олігархізації України буде вирішене.

Усунути посередників в торгівлі газом та навести лад із облгазами важливо не лише задля зменшення корупції, але і з міркувань державної безпеки. У нас є свідчення, у нас є факти, які доводять те, що як газсбути, так і облгази, які працюють спільно, просто паразитують, відбираючи, як газ, так і гроші з системи, які їм не належать.

В українській енергетиці, я буду говорити зараз в першу чергу про газовий ринок, найближчий для нас і який є найбільш важким, це, по-перше, усунення державного регулювання в системі постачання газу населенню. Це дозволить, в першу чергу, дати ефективний ринок, усунути неефективних посередників, які є не тільки елементом корупції, але і елементом загрози державній безпеці. Другий аспект – це наведення ладу з компаніями роздрібного транспортування газу, тобто облгазами. Там є великі втрати, там є контроль проросійської групи Фірташа. І поки це питання не буде врегульовано, в першу чергу з точки зору антимонопольного законодавства, в другу чергу, з точки зору українського регулятора, поки там не буде наведено лад і ці компанії не припинять відбирати без оплати газ державної НАК «Нафтогаз України», або, говорячи простими словами, його красти, стабільного ринку в нас не буде. Розв'язавши ці проблеми, український газовий ринок стане ефективним, прозорим і набагато більш корисним для економіки України та споживачів.

([Радіо Свобода](#))

В Україні останнім часом суттєво підвищилися ціни на овочі.

Економіст та заступник голови «Української аграрної асоціації»

Мар'ян Заблоцький:

В Україні овочі в основному вирощуються господарствами і населенням. Говорячи прямо: бабусями на своєму городі. Тож Мінагрополітики не може знати, скільки точно планують виготовити тих чи інших овочів, а також того, скільки їх потім надійде на ринок. Окрім відсутності чіткого планування та промислового налагодження овочевого виробництва в Україні також є проблеми зі зберіганням цієї продукції.

Ще один чинник росту цін – імпорт власних запасів за кордон.

Минулого року в Європі був неврожай, і Україна експортувала для неї ту ж цибулю, а тепер для своїх громадян закуповує її в Азії.

Із початком овочевого дефіциту на українських прилавках оселилася цибуля переважно з Казахстану та Узбекистану. Протягом лютого та березня її сюди завезли аж 35 тисяч тонн (такими є дані Всеукраїнської асоціації імпортерів овочів та фруктів).

Нинішній український та європейський ажіотаж неабияк підігрів ціни на азіатську цибулю нового врожаю. У Таджикистані, наприклад, у понад три

рази: з 80 до 260 доларів за тонну, – а в Узбекистані вдвічі: зі 100-150 до 300 доларів за тонну.

У самій Україні тим часом ціна зросла не тільки на готову продукцію, але і на саджанці: якщо минулого року вартість посадкового матеріалу сягала 65-75 гривень за кілограм, то нині цей же кілограм вже коштує до 200-300 гривень.

Ціна на цибулю, незалежно від цін на саджанці, має «просісти». Зниження цін, можливо, побачимо вже до кінця місяця.

([Радіо Свобода](#))

Запуск Вищого антикорупційного суду відтермінували на осінь.

Суддя Антикорупційного суду Маркіян Галабала:

Станом на сьогоднішній день у нас фактично нічого немає. У приміщенні, що нам виділили у колишній будівлі Печерського районного суду, просто фізично не можуть поміститися всі судді першої інстанції – 28 суддів. Відповідно, треба шукати інше приміщення, куди відселити частину суддів. Також у цій будівлі немає потрібної оргтехніки, меблів, не проведено ремонт.

Наступним питанням, яке потрібно вирішити, це – знайти і взяти на роботу співробітників нового суду. У нас за проектом штатного розпису передбачено 180 одиниць, включаючи бухгалтерію, кадрову службу, розпорядників судових засідань, помічників, секретарів. Так от, із цих 180 людей зараз є тільки п'ятеро.

Окрім того, потрібно буде отримати необхідні дозволи і сертифікати, аби судді могли отримати доступ до матеріалів із грифом «таємно», а також надавати санкції на проведення негласних слідчих дій.

Виконавчий директор українського представництва Transparency international Андрій Боровик:

Вже обрано голову Вищого антикорупційного суду та його заступника, а у травні мають обрати за конкурсом голову апарату суду. Далі є багато технічних питань з організації процесу. Одне з таких важливих – це питання документообігу: як саме він буде відбуватися, тому що витік інформації може трапитися не тільки через суддів, а й через інших людей, які є в апараті і можуть брати участь в ознайомленні з документами.

Серед інших викликів, які можуть постати перед антикорупційним судом після його запуску – обсяг справ, які будуть там розглядатися. Якщо пам'ятаєте, була історія при створенні НАБУ, як їх намагалися завалити величезною кількістю справ, які їм хотіла передати Генеральна прокуратура. Тобто може бути і такий варіант, коли їм намагатимуться передати справи, що їх не стосуються.

Експерт Реанімаційного пакету реформ Олександр Лємєнов:

Затримки запуску Вищого антикорупційного суду і проблеми, які виникають на цьому шляху, раніше переживало й Державне бюро розслідувань. Було обрано керівництво, почали набирати штат, проводити

конкурси, і вони отримали тільки одне приміщення. Але зараз в одному приміщенні розташовується і центральний апарат ДБР, і київське територіальне управління, які мали бути роз'єднані. Ніхто не готувався, всім було байдуже, і тільки зрештою новообране керівництво ДБР вирішувало проблеми з офісом. Аналогічно і тут, тільки тут спочатку обрали суддів, а судді між собою визначають голову, а в ДБР було інакше.

Створення Вищого антикорупційного суду всіляко гальмувалося згорі останніми роками. Він нагадує про заяви щодо невідповідності Конституції створення спеціалізованих судів, а також ідею створити антикорупційні палати замість антикорупційного суду.

Попри це, перші рішення Вищого антикорупційного суду можна буде очікувати вже восени цього року, але вироки у найбільш резонансних справах навряд чи будуть винесені до 2020-го.

І тут залишаються ризики, що їх скасують у вищій інстанції. Вищий антикорупційний суд – це перша інстанція. У складі Вищого антикорупційного суду є ще апеляційна палата. І ще є одна проблема, про яку мало хто говорить: у Верховному суді є касаційна палата у кримінальних справах, і туди судді не обиралися так, як до Вищого антикорупційного суду. Там уже не була задіяна громадська рада міжнародних експертів і так далі. Як наслідок, це може стати проблемою потім. Але це ми побачимо у 2021-2022 роках, це дуже дальна дистанція, щоб зараз про неї говорити. Проте про це не варто забувати.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Політичний експерт Валерій Ключок:

Росія була, є і залишається найбільшим торговим партнером України і до сьогодні. Якщо порівнювати сукупний товарообіг з Росією і з країнами ЄС, то структурно і номінально він дуже змінився на користь країн ЄС. Якщо брати загалом європейські країни. Якщо брати поодиночі, то лідерство дійсно за Росією.

Якщо порівнювати з 2010-2011 роками, то товарообіг з Росією зменшився майже у двічі і щодо імпорту, і щодо експорту. Залишається не дуже приємна динаміка від'ємного сальдо загалом по товарообігу. Але це не найстрашніше. Ми рухаємося правильно. Товарообіг зменшується. Залежність від деяких моментів, наприклад, як не дуже добра історія із подачею неякісної нафти, що призвело до стрибка цін. Це відображається на українцях в першу чергу. Хотілося б, щоб таких неприємних моментів було набагато менше.

Ще навіть без війни Росія завжди себе зверхньо поводи́ла щодо України саме в питанні будь-яких торгових відносин... Російська Федерація сьогодні не може переварити в собі і навіть через Білорусь той об'єм видобутих газу і нафти, аби отримувати дохідну частину більшу до бюджету. Вони просто змушують, ставлять на коліна типу їхнього «партнера» –

Білорусь. (Взаємовигідні економічні відносини України і Росії – ред.)
неможливі. Вони не були і не є такими.

Про щирість, коли йде мова про гроші, треба забути. Треба бути цинічним в питаннях відстоювання власних інтересів... Нафтова санкція, яка була введена між першим і другим туром (виборів в Україні – ред.) Росією, – це блеф чистої води, який сьогодні підтвердився. Західні партнери нам тоді допомагатимуть, коли ми ставитимемо «питання руба». Санкції (України – ред.) не є такими, які можуть вбити російську економіку.

Економіст Борис Кушнірук:

Ще до 2013-2014 років і ще 10 років до того ми переважно імпортували сировину з Росії, натомість експортували продукцію, не сказати б, що високотехнологічну, але зі значно більшим рівнем доданої вартості, ніж ми імпортували. І ми переважно імпортуємо сировину. Сировина не має національності. Питання полягає в тому, щоб не залежати від однієї країни, щоб вона не могла шантажувати. Ми значною мірою цю залежність скоротили з Росії, хоча вона ще залишається.

Наприклад, скраплений газ. Знову з'являється прізвище Медведчука. Було створено фактично модель з боку Росії, де він є монополістом з постачання скрапленого газу в Україну. Йому створили джерело доходів. Після продажу цього скрапленого газу, він може направляти ці доходи на свою діяльність в Україні. З'явилося повідомлення, що Росія буде блокувати постачання нафти і нафтопродуктів в Україну. Скоріш за все, за цим стоїть спроба монополізувати напрямок збуту, щоб за цим стояла та ж сама персона (Медведчук – ред.).

Практично ні (не було можливостей перешкодити цьому з боку України – ред.). Ми маємо імпорт зі Швейцарії до мільярда доларів. Левову частину цього імпорту складає нафта і нафтопродукти! Уявити Швейцарію, яка видобуває нафту чи нафтопродукти є неможливим – там немає нафтопереробних заводів і немає видобування нафти. Просто через швейцарську кампанію йде в Україну постачання.

Справді, у нас суттєво обвалився експорт в Росію. Ми експортували продукцію з більшим рівнем доданої вартості. У першу чергу машинобудування. Обвал торгівлі з Росією почався не в 2014 році, а з четвертого кварталу 2012 року, потім весь 2013 рік. До 30% було. Переважна частина нашого експорту в Росію – це були так звані інвестиційні товари. Ми постачали труби, вагони, турбіни. Там впав інвестиційний попит, відповідно обвалилися інвестиції в основний капітал. Потім наклалися і політичні складові.

Проблема з Росією полягає в тому, що у Росії режим поєднаний криміналітету і спецслужб. Цей режим завів ситуацію в самій російській економіці в таку деградаційну модель, з якої вони вже, скоріш за все, вибратися не можуть.

Україні варто сприяти максимальному експорту у будь-які країни світу, в тому числі і в Росію, нашому бізнесу сприяти. Але ми не зможемо

забезпечити довгострокову стабільність економіки, якщо залежатимемо від експорту в Росію, тому що він все одно деградуватиме.

Попри величезні можливості (Росія лише від нафти отримала за роки часів Путіна 4,5 трильйони доларів), за офіційними даними, 18-19 мільйонів людей живе за межею бідності, за оцінками незалежних експертів, до 30 мільйонів громадян знаходяться за межею бідності. З тією політичною системою імперською, яка є зараз в Росії, потрібно виходити з того, що ми самі собі не повинні «стріляти в ногу», не повинні робити обмеження, без яких можемо обійтися і по експорту, і по імпорту, але маємо максимально диверсифікувати наші зв'язки і зменшувати залежність від будь-яких економічних стосунків із Росією.

(Слово і Діло)

Директор Інституту енергетичних досліджень Дмитро Маруніч:

Будь-яка динаміка на АЗС може бути пов'язана лише зі зростанням цін на нафту. Навряд чи найближчим часом ціни на пальне істотно підвищаться від тих, які є зараз на українських заправках.

Те, що РФ пустила нафтопроводами «брудну» нафту, через що вийшов із ладу Мозирський нафтопереробний завод у Білорусі, не має жодного стосунку до українських заводів. Українські заводи не закуповують російську нафту. Це нафта, яка просто транспортувалася через територію України. Тому цей фактор точно виключений у питанні вартості пального в нас.

Крім того, Білорусь вирішила проблему й поставки відновлені. Ціни на пальне підвищуватимуться залежно від того, якими будуть котирування нафти на світовому ринку. Зараз немає ані істотного падіння, ані зростання.

Звичайно, впливатиме подальша політика США. Зокрема, посилення обмежень, запроваджених США на імпорт нафти з Ірану, опосередковано вплине на ціну пального на українських заправках. Наші заводи змушені імпортувати нафту, яка дорожчає, за вищою ціною.

На ринку нафти ситуація відносно стабільна. Курс гривні поки також стабільний, і з цієї причини ціни точно не зростатимуть. Великі мережі, якщо не буде негативних трендів, ціни не підніматимуть. Якщо курс не зміниться, то чекати зміни ціни через цей фактор не варто.

Найближчим часом різкої зміни цін на бензин на українських АЗС не буде, для цього немає підстав. Наразі немає яскраво виражених трендів, які б могли спровокувати різке коливання вартості пального.

Директор спеціальних програм науково-технічного центру «Психея» Геннадій Рябцев:

Обмеження РФ на поставки нафтопродуктів запроваджуються з 1 червня. Отже, ми маємо час переглянути портфель постачальників і маршрути поставок.

Навіть якщо будуть припинені поставки, то переорієнтація на інші напрямки, якщо вона буде оперативною, не дасть суттєво змінити ціни на пальне.

Якщо диверсифікація відбуватиметься плавно, то зміняться ціни на вартість транспортування. Трубопровідне пальне з РФ дешевше, ніж залізничне. Різниця в 3-5%. Якщо трубопровідні поставки припиняться, то це спричинить зміну ціни пального в такому діапазоні.

(Слово і Діло)

Президент Центру глобалістики «Стратегія ХХІ» Михайло Гончар:

Останні дві зими в РФ уже не було інформаційного потоку на тему, що Україна замерзне без російського газу. Вони побачили, як ми пройшли 2015-2016, 2016-2017 роки. Однак, звичайно, пропагандисти розкручуватимуть це знову, адже РФ зараз має кілька цілей.

По-перше, спроби створити газову в Україні кризу потрібні Кремлю, щоб показати пальцем, грубо кажучи, що це Україна винна, адже не хоче підписувати новий контракт із «Газпромом». Таким чином, вони можуть апелювати до того, що зараз уже точно потрібно швидко добудовувати «Північний потік-2» та другу гілку «Турецького потоку».

В такий спосіб РФ апелюватиме до Європи, що, мовляв, поки для Москви змінюють директиви, перешкоджають будівництву «Північного потоку-2», в реальності проблеми створює саме Київ.

Друге завдання – продемонструвати, що лише російський газ є найдешевшим і найнадійнішим джерелом. Проте, якщо ця криза відбудеться, то в Європі особливих проблем не буде. Можуть поставити на європейські термінали додаткову кількість скрапленого газу й дефіцит буде подоланий. Так, це буде дорожчий газ, але США вже заявили, що вони готові це зробити – збільшити обсяги постачання газу на європейський ринок. До того ж, у Путіна в одній руці кийок «Газпрому», а в іншій – від приватних компаній, які також постачають скраплений газ на європейський ринок.

З одного боку, вони спровокують певний дефіцит газу, з іншого – Кремль «допомагатиме» Європі долати газову кризу, спричинену нібито Україною, поставками скрапленого газу з Ямальського півострова. Очевидно, розгорнуть потужну кампанію на тему «Європі не обійтись без російського газу», а тут ще й нестабільна транзитна ланка, яку потрібно прибрати. Ймовірно, ще й звинуватять американців, що ті через українців спровокували газову кризу в Європі, оскільки США потрібен ринок ЄС для свого дорогого скрапленого газу.

Саме такий задум Кремля, який уже доволі чітко прочитується. Є розрахунок ще й на те, щоб залучити до цього європейських політиків, своє лобі, корумпованих політиків, які повторюватимуть тези пропаганди РФ. Вони розповідатимуть про страшну Америку й про те, як РФ допомагає Європі.

Це спрацює. Зараз РФ розраховує, що «Нафтогаз» погодиться на пропозицію «Газпрому». Вони показують, що готові домовлятися, пропонують пролонгувати контракт на 10 років. Виглядає все ніби добре. Однак цей контракт не був виконаний саме РФ. Жодного року обсяги

транзиту не були витримані. Ба більше, саме «Газпром» відмовився виконувати рішення Стокгольмського арбітражу, який присудив виплати за невиконання своїх же зобов'язань.

На сьогодні це 2,7 мільярда доларів, які «Газпром» ігнорує до виплати. По суті, тим самим ігнорує свій же контракт і водночас пропонує його пролонгувати. Контракт, який не працює саме з його боку. Лише в їх подачі Україна винна, адже займає неконструктивну позицію. Тому Україні потрібно зараз привертати увагу до сценаріїв РФ.

(Слово і Діло)

Президент Центру глобалістики «Стратегія ХХІ» Михайло Гончар:

У червні 2014 року РФ припинила постачання газу в Україну практично на півроку – до грудня 2014-го. Відновили постачання під тиском Єврокомісії, коли підписали перший тристоронній протокол про проходження зимового сезону. Надалі така політика РФ призвела до того, що з листопада 2015 року «Нафтогаз» припинив закупівлю газу в «Газпрому».

Протягом року була налагоджена схема імпорту газу з країн ЄС реверсом, тому ми готові до сценарію, коли РФ припинить транзит газу через Україну до Євросоюзу. По-перше, в нас є власний газовидобуток, по-друге, йде накопичення запасів газу на наступний опалювальний період у підземних сховищах.

Не складе особливих проблем додати до звичайних запасів на зиму ще додаткових 4 мільярди кубометрів, щоб спокійно пройти перший квартал 2020 року без транзиту російського газу.

По-третє, ми розвернемо свою ГТС у реверс, щоб робити газові поставки газу з підземних сховищ до Центру й на Схід, додав експерт.

Україна вже робила це в 2009 році. Тоді ситуацію врятувало те, що газ був у сховищах і ГТС розвернули в реверс, що дозволило протриматися 3 тижні. Ми могли протриматися довше, якби не тиснула Єврокомісія й, відповідно, РФ, щоб швидше врегулювати газовий конфлікт.

Кричати, що все пропало, точно немає підстав, хоча нас до цього підштовхують. Путін робить абсолютно брехливі заяви щодо того, що не буде реверсу, тому не буде й постачання з Європи.

Мовляв, те, що отримали з Європи, – російський газ. А якщо його не буде, то не буде нічого. Однак у 2015 році «Газпром» уже проводив такий експеримент. Тоді мінімізували постачання газу до Європи через Україну до найменшого з можливих рівнів. Вони отримали претензії від своїх європейських клієнтів та погрози подати до суду на «Газпром» за невиконання своїх контрактних зобов'язань. Зима тоді була доволі прохолодною.

Тим не менш реверсні постачання газу в Україну європейські компанії не припинили. Причина в тому, що в портфелі багатьох європейських компаній хоч і є російський газ, але не весь. Тому з боку європейських постачальників контракти щодо поставок в Україну були виконані.

Газпром втратив 5 мільярдів доларів виручки. На цьому експеримент завершився. Зараз вони хочуть ще раз проекспериментувати.

Проблема може бути в тому, що без транзиту через Україну Росія не зможе постачати законтрактовані обсяги для європейських споживачів. Газу стане менше, а ціна може зрости. Ми також можемо отримати менше газу за реверсом, він може бути дорожчим.

Однак навіть за таких обставин, враховуючи наш нинішній рівень споживання газу, який, на відміну від 10-річної давнини, зменшився більш ніж удвічі, це не буде катастрофою. Так, за те, щоб вистояти в протистоянні з РФ, можливо, доведеться платити вищу ціну за газ, однак лише протягом певного часу. І якщо зараз буде активне закачування газу, плюс є ще власний газовидобуток, то зимовий період ми пройдемо без особливих проблем.

(Слово і Діло)

Генеральний директор Асоціації постачальників торговельних мереж України Олексій Дорошенко:

За перші три місяці поточного року інфляція на споживчому ринку становила 2,4%. Лідери подорожчання серед продуктів – хліб та крупи.

Хліб пшеничний із борошна першого ґатунку за перший квартал подорожчав на 4% – із 17,5 грн до 18,2 грн за кілограм. Хліб житній за перші три місяці зріс у ціні на 3,8% – з 18,3 грн до 19 грн за кілограм. Хліб пшеничний із борошна вищого ґатунку із січня до березня додав 3,7% – з 21,8 грн до 22,6 грн за кілограм. Крім того, батон зріс у ціні на 3,2% – з 12,6 грн до 13 грн за півкіло.

Індекс зростання вартості пшона становить 18,4%, ціна зросла з 23,9 грн до 28,3 грн за кілограм. Макарони за перший квартал подорожчали на 4%, підвищившись у ціні із 17,3 грн до 18 грн за кілограм. Гречка тепер коштує на 3,1% більше – вартість зросла із 16,3 грн до 16,8 грн за кілограм. Зростання вартості борошна становить 2,6% – з 11,3 грн до 11,6 грн. Манка додала 1,4% – з 13,8 грн до 14 грн. Кілограм цукру зріс за перші три місяці 2019 року на 0,7% – з 14,1 грн до 14,2 грн. Олія соняшникова. Ціна не змінилася, а середня вартість у країні – 35 грн за літр. Рис подешевшав за перший квартал 2019 року на 1,7% – з 23,8 грн до 23,4 грн за кілограм.

Вітчизняне пиво подорожчало на 4,6%. Ціна на початок року становила 15,1 грн за півлітрову пляшку, а на кінець березня – вже 15,8 грн. Вітчизняне вино подорожчало на 2,2%. Його вартість із 62,9 грн зросла до 64,3 грн за 0,75 л. Півлітрова пляшка горілки зросла в ціні за перший квартал 2019 року на 0,7% – із 90,6 грн до 91,2 грн.

(Слово і Діло)

Доктор юридичних наук, експерт Центру політико-правових реформ Борис Малишев:

Шлях від декларацій у 2015 році до набору суддів та оголошення дати початку роботи був довгим. Минуло фактично 4 роки, при том, що західні

партнери весь цей час просили прискоритися й створити нову структуру. Все дійсно затягнулося в часі.

Наразі оголошена дата початку роботи суду – 5 вересня, але є інформація про проблеми з приміщенням. При цьому можна було ще з початку року вести пошук приміщення, проводити якісь ремонтні роботи, вирішувати технічно-організаційні питання. Тепер ще 4 місяці витратять на це замість того, щоб розглядати справи.

Перших вироків чекатимуть уже наприкінці року. Суспільний запит дуже великий, до того ж представники новообраного президента також заявляли, що чекають активної роботи суду.

Активна робота полягає в оперативному розгляді справи та винесенні вироку. Немає різниці якого – виправдального чи обвинувального, констатував він.

Суть у тому, що суд має запрацювати на повну силу. Ризик у тому, що структуру зараз завантажать справами – новими чи тими, які просто передадуть йому, й знову все затягнеться, проводитимуть одне засідання два тижні, зачитуватимуть справу. Тому зараз дійсно доведеться якось напружитися, налагодити процес, КПК дозволяє впливати на сторони, щоб вони не зловживали процесуальними правами.

Вироки мають бути вже на початку наступного року, суспільство та міжнародна спільнота очікують, і хочеться сподіватися, що буде так. Антикорупційний суд створили саме для того, щоб справи топ-корупціонерів не лежали роками в судах першої інстанції. В Солом'янському суді є справи, які по два роки нікуди не рухаються.

Є сподівання, що Антикорупційний суд виправдає своє створення й зможе оперативно та професійно розглянути такі справи й ухвалити вирoki.

При цьому, згідно з Конституцією, судова влада в нас є незалежною. Тому головне, що має зробити Зеленський як новий президент, – не здійснювати впливу або опосередкованого впливу, забороненого законом.

Усе, що вимагається від нової влади зараз, мабуть, навіть більше від Кабміну – не втручатися в роботу, не чинити тиску й створити відповідні матеріально-технічні умови, наприклад, виділити кошти в бюджеті на приміщення суду.

[\(Слово і Діло\)](#)

Експерт «Реанімаційного пакета реформ» Ілля Несходовський:

Подорожчання алкогольної та тютюнової продукції пов'язане зі збільшенням ставок акцизних зборів. Це має прямий вплив на ціни. До того ж це наше зобов'язання за Угодою про асоціацію з ЄС. Тому, однозначно, цю норму слід виконувати, якщо ми хочемо інтегруватися до Євросоюзу.

Збільшення акцизу призводить, звичайно, до збільшення надходжень до бюджету. З іншого боку, ця залежність не прямолінійна, оскільки підвищення призводить до зменшення споживання та незначного зростання тіньового ринку. Не слід перебільшувати вплив на тіньовий ринок через

акцизи. Більше впливає корупція в митних та податкових органах, аніж зростання акцизів. Звичайно, ефект на тіньовий ринок є, оскільки цим бізнесом стає вигідніше займатися – контрабандою, випуском необлікованої контрафактної продукції.

Проте саме податкова робить вигляд, що не помічає, й випускає алкогольну продукцію на наших же заводах у четверту зміну. В результаті вона не обліковується. З тютюновими виробами така ж ситуація.

Унаслідок неефективних дій активізується контрабанда як в Україну з боку Молдови, Білорусі, РФ, так і з України в напрямку ЄС.

Сукупність цих факторів є більш впливовою, ніж зростання акцизів. Тим паче безпосередньо при обговоренні в податковому комітеті ВР з приводу відповідних темпів зростання уточнюється, що акцизи зростають спочатку відповідно до темпів інфляції, а потім – відповідно до зобов'язань з ЄС. А виробники, знаючи, що така політика чітко закріплена, готуються до неї.

При цьому 100 грн за упаковку – це радше перебільшення, тим більше це дуже довготривала перспектива. Ціни зростатимуть помірно.

Щодо алкогольної продукції, то ставки різні. Самі виробники залежно від того, в якому сегменті вони працюють, борються за те, щоб акциз збільшували в їхніх конкурентів, а не в них. Збільшення, наприклад, мінімальної ставки вибиває виробників дешевої продукції й збільшує обсяги реалізації в тих, хто продає більш дорогу.

(Слово і Діло)

Генеральний директор Асоціації постачальників торговельних мереж України Олексій Дорошенко:

Цьогоріч ми стали знову свідками того, як держава втратила контроль над внутрішньою торгівлею, перестала виконувати функцію прогнозування врожаю та його підрахунку. Ніхто тепер у країні не знає, скільки чого вирощується й коли ціна почне падати чи, навпаки, стрибати вгору. Це є елементом державного контролю будь-якої західної країни.

Раніше функції контролю за результатами роботи бізнесу й, зокрема, його продуктивності, були в двох міністерств. Під час дерегуляції ці міністерства були позбавлені права будь-яким чином контролювати процес торгівлі та процес створення окремих продуктів для торгівлі.

Наші чиновники відмовилися від усіх елементів впливу держави на бізнес і отримали величезні гойдалки, які тепер відбуваються в будь-який сезон, навіть під час врожаю або відразу після нього. Раніше такі функції були покладені на Мінагрополітики та Мінекономрозвитку. Зараз цього немає, й це прямий наслідок ліберальної політики уряду та президента, коли цікавлять інтереси лише великого бізнесу.

Саме тому ніхто не міг знати, що після Нового року в Україні не стане власної цибулі або капусти, яку ми терміново почали завозити з багатьох

країн Азії та Європи. Тому борщовий набір зараз у нашій країні коштує дорожче, ніж у Польщі.

Капуста зросла в ціні за перший квартал майже вдвічі, на 94,4% – з 8,9 грн до 17,3 грн за кілограм. Картопля. за перші три місяці подорожчала на 27,5% – з 8 грн до 10,2 грн за кілограм. Буряк –індекс зростання склав 15,6% – з 10,9 грн до 12,6 грн. Цибуля – за квартал ціни зросли на 10,1% – з 16,8 грн до 18,5 грн за кілограм. Яблука – платимо на 3,3% більше, вартість зросла з 9,2 грн до 9,5 грн. Морква –здешевлення відбулося на 5%, кілограм коштує 11,4 грн замість 12 на початку 2019 року.

За цей час мінімальна зарплата не змінилася, підвищившись із 1 січня 2019 року до 4173 грн. Середня заробітна плата зменшилася на 12%, становивши в грудні минулого року 10 573 грн за даними статистики, а в лютому цього року – 9 429 грн, середній розмір пенсії за віком з початку року збільшився на 11,1%.

Як бачимо, борщ став менш доступним для всіх українців. Єдине, що трохи рятує, то це те, що кілограм свинини знизився в ціні за перші три місяці 2019 року на 3,3% – з 115,4 грн до 111,6 грн.

([Дзеркало тижня](#))

Антимонопольний комітет дозволив компанії «ДТЕК Нафтогаз» купити акції «Київобленерго» і «Одесаобленерго», які належали нідерландській компанії VS Energy.

Керівник аналітичного відділу інвестиційної компанії Concorde Capital Олександр Паращій:

Купівля великим гравцем двох компаній з обслуговування мереж ніяк не вплине на ринок розподілу електроенергії, який на сьогоднішній день складається з 34 міні-монополій. І тут не важливо, кому ці міні-монополії належать.

Варто зазначити, що компанії з розподілу електроенергії (обленерго) є самі по собі маленькими монополіями. Маючи у власності електричні мережі на певній території, вони єдині, хто фізично передає електроенергію від виробника (або державного власника високовольтної лінії) до кінцевого споживача. Дублювати функції такої компанії, тобто будувати ще одну паралельну електромережу, немає сенсу. Тому обленерго є природною монополією. Але монополією тільки з передачі електроенергії.

Відсутність загроз зловживання становищем природної монополії пояснюється заборонаю розподільчим компаніям (обленерго) займатися продажем електроенергії.

Справа в тому, що за законом передавати по проводах електроенергію і продавати її кінцевому споживачеві одна і та ж компанія не може. Власнику електричної мережі заборонено законом продавати електроенергію кінцевому споживачеві. Іншими словами, за законом, власник електромережі (обленерго) повинен бути кур'єром, який фізично доставляє електрику до вашої квартири.

([Дзеркало тижня](#))

Доктор економічних наук, професор Костянтин Швабій:

Очевидно, щось потрібно робити в бік більшої рівномірності розподілу податкового тягара між бідними і заможними. Навіть поверхневий аналіз структури вітчизняної податкової системи говорить нам про те, що ми перебуваємо поза загальними інтервалами показників «середньої температури по палаті» для будь-якої вибірки країн, чи то розвинених, чи то з низьким рівнем доходів, чи то в emerging-економіках. У нас, як завжди, свій шлях, і полягає він в обтяженні податками найбідніших. Можете перевірити мої спостереження, статистика по структурі податкових систем 80 країн світу є в роботі експертів ОЕСР. За показниками структури, наведеними там, ми більше схожі на Уганду, ніж на наших найближчих сусідів.

Згідно з офіційними даними, в Україні у 2019 р. майже три чверті усіх податкових надходжень до зведеного бюджету зібрано через три податки (ПДФО – 23,3%, ПДВ – майже 38, акцизний податок – 12,8%).

Хто цей тягар сплачує? Правильна відповідь – пересічні громадяни. Фіскальним значенням спрощеної системи, тобто наших підприємців, у цьому контексті можна знехтувати. Лишається лише податок на прибуток, що його начебто по факту мають сплачувати власники заводів і суперджетів, питома вага якого в структурі податкових надходжень не перевищує 7–8%. Винятком був лише минулий рік (10%), та й то за рахунок разової сплати податку «Укрнафтою» на вимогу уряду, – зазначає експерт. – Отже, навіть ця незначна величина сумарного податкового навантаження, як написано в підручниках з оподаткування, розподіляється в пропорції 20 на 80 між найманими працівниками і власниками капіталу. Щоправда, по Україні цього питання, здається, ніхто не досліджував, тому із застереженням приймемо ці дані за аксіому. Є ще відрахування у вигляді ЄСВ, що його теоретично підприємці платять за найманих працівників. Але навіть без цього зрозуміло, що це незрівнянно менша величина, ніж та, яку платять звичайні люди.

([Дзеркало тижня](#))

Доктор економічних наук, професор Костянтин Швабій:

Оголошений пріоритет – це запровадження податку на виведений капітал. Насправді впровадження цього податку не є однозначним ні з позиції позитивного впливу на темпи економічного зростання, ні з позиції отримання інших позитивних екстерналій – детінізації вітчизняної економіки чи створення нових робочих місць. Свідченням цього є поділ як вітчизняних, так й іноземних експертів на два протилежні табори. При цьому позиція і тих і інших містить як цілком раціональні аргументи, так і притягнуті за вуха.

Більшість вітчизняних підприємств, які роками є збитковими, але чомусь не банкрутують, і без того працюють у режимі податку на виведений капітал, адже прибутки приховуються шляхом маніпуляцій або із собівартістю продукції, або із її цінами. Тому прийняття закону у коротко- і середньостроковій перспективі нічого в цьому сенсі не змінить.

Проблема не в законі, а у тривалому шляху відновлення довіри між державою і платниками податків, якого за день чи за рік не пройдеш. Якщо дуже треба, то встановить норму ПКУ щодо нульової ставки податку на прибуток при реінвестуванні його у виробництво. Все, не потрібно нічого видумувати. Відкинувши лірику, за великим рахунком економічний ефект той самий, що у й разі запровадження ПнВК. Отже, з очевидних наслідків впровадження цього податку є лише один у вигляді дірки в бюджеті. До того ж вийде так, що податки в цій країні сплачуватимуть лише фізичні особи, а частка податкового тягара юридичних осіб зводиться нанівець. У такий спосіб ні справедливості не відновиш, ні довіри не встановиш.

Для великого іноземного капіталу подібна новація взагалі не матиме жодного впливу і сенсу. Українське ноу-хау суперечить стандартам і трендам у прогнозованих змінах міжнародного оподаткування. З останнього звіту МВФ щодо реформи корпоративного прибуткового оподаткування випливає, що світове академічне середовище розглядає різні альтернативи реформування чинної системи, серед яких запровадження чогось подібного до ПнВК не передбачається. До того ж правила і ставки оподаткування прибутків, що виводяться з країни, встановлюються конкретними угодами про уникнення подвійного оподаткування, а в майбутньому – стандартами такого заходу BEPS, як MLI, до якого Україна вже приєдналася.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Директор ТОВ «Консалтингова група А-95» Сергій Куюн:

Квітнева криза, пов'язана з поставками «брудної» російської нафти, показала низку важливих аспектів і, можливо, відкрила для України деякі перспективи. По-перше, звернімо увагу на дії європейських одержувачів російської нафти. Вони спокійно проходять цю кризу, відкривши свої нафтові резерви. В Україні вже вісім років ведуть обговорення законопроекту про створення мінімальних запасів нафти й нафтопродуктів, і невідомо, коли документ потрапить у парламент і буде проголосований.

«Укртранснафта» і НАК «Нафтогаз України» в цілому могли б стати локомотивом цього процесу, маючи базову інфраструктуру.

По-друге, білоруси знову задумалися про необхідність альтернативних поставок нафти. У 2024 р. російська нафта для них поставлятиметься на ринкових умовах, і в альтернативи з'являється шанс. Український маршрут з підйомом нафти в Южному/Одесі до Бродів і далі в Мозир готовий до роботи в будь-який момент. Усі пропозиції у білорусів є, кажуть в «Укртранснафті». По-третє, кульгава якість російської нафти і європейські директиви додають привабливості поставкам нафти за маршрутом Одеса-Броди й далі по

«Дружбі» у Європу. Це може бути азербайджанська, іранська і казахстанська сировина, яка сьогодні «піднімається» у Центральну Європу з узбережжя Адріатичного й Середземного морів.

Усі ці перспективи потребують упевненості в українському маршруті, який за останні 15 років такої репутації не створив. Квітнева криза стане гарним тестом на гнучкість і професіоналізм.

Відновлення інфраструктури звільнених територій **ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ**

Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України

Уряд спрямував майже 40 млн грн на забезпечення житлом учасників АТО-ВПО ([Міністерство у справах ветеранів України](#)).

З метою забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб з числа учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни, які брали безпосередню участь в АТО/ООС та які потребують поліпшення житлових умов, Урядом затверджено Порядок та обсяги спрямування нерозподіленого залишку коштів, джерелом формування яких у 2017 році були надходження конфіскованих коштів та коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення.

Документ було доопрацьовано за результатами розгляду на засіданні Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності.

Таким чином, спрямовується Міністерству внутрішніх справ нерозподілений залишок коштів, у розмірі 30 млн грн, для реконструкції гуртожитку під житло для поліцейських, розташованого в місті Северодонецьк Луганської області, та Міністерству соціальної політики суму залишку бюджетних коштів за вирахуванням цих 30 млн грн, у гривневому еквіваленті іноземної валюти на дату здійснення такої операції, (39,8 млн грн станом на 21.05.19 р.) для реалізації програми субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для учасників бойових дій внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю внаслідок війни III групи, які потребують поліпшення житлових умов.

Вищі навчальні заклади Луганщини запрошують випускників з окупованих територій ([Луганська обласна військово-цивільна адміністрація](#)).

У м. Северодонецьку відбувся День відкритих дверей закладів вищої освіти Луганської області, на базі яких створені освітні центри «Донбас-Україна». У заході взяли участь представники Міністерства освіти і науки України на чолі із заступником Міністра Юрієм Рашкевичем, завідувач сектору у Луганській області Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Сергій Копилов, заступник директора Департаменту освіти і науки облдержадміністрації

Тетяна Ткачова, представник ГО «Фонд «Відкрита політика» Ольга Кравченко, а також представники навчальних закладів вищої освіти.

Учасники обговорили питання організації вступу абітурієнтів з тимчасово окупованих територій та територій лінії розмежування до закладів вищої освіти за спрощеною процедурою.

Заступник Міністра освіти і науки України Юрій Рашкевич:

МОН створило сприятливі умови для вступу абітурієнтів з числа цієї категорії. Так, стати студентами українських ВНЗ можуть випускники незалежно від наявності українського паспорта та українського атестата, оскільки на ці випадки розроблено окремі процедури вступу.

Міністерство освіти виділяє для університетів так зване фіксоване замовлення, для того щоб вони могли прийняти максимальну кількість студентів з непідконтрольних територій, – зауважив заступник Міністра. З кожним роком кількість таких дітей збільшується, минулого року ми прийняли понад 1,5 тисячі таких абітурієнтів. У масштабах держави це небагато, але для нас дуже важливо, щоб діти з тимчасово окупованих територій мали можливість бути вільними людьми у вільній державі.

Особи, місцем проживання яких є територія проведення операції об'єднаних сил, мають право отримати документ про повну загальну середню освіту за спрощеною процедурою на базі освітніх центрів «Донбас – Україна» та вступити на обрану спеціальність до закладу вищої освіти в Луганській області без сертифікатів ЗНО за результатами вступних іспитів.

У 2019 році ОЦ «Донбас – Україна» працюватимуть з 3 червня до 27 вересня. Прийом документів на навчання за кошти державного бюджету завершиться 26 липня.

Для дітей із «сірої зони» та тимчасово окупованих територій, які вступають на комерційну форму навчання (за кошти фізичних і юридичних осіб), МОН передбачило можливість перевodu на бюджетну форму протягом навчального року.

Переміщені університети Луганщини, за словами їх представників, практично в повному обсязі відновили свою роботу на рівні довоєнного періоду. Студентам з непідконтрольної українській владі території області пропонують проживання в гуртожитках, гарантоване працевлаштування за окремими спеціальностями, стажування за кордоном, а найголовніше – український диплом про вищу освіту.

Ректор Луганського національного університету ім. Т. Шевченка Сергій Савченко:

Викладачі із розумінням ставляться до особливостей викладання окремих предметів у школах, що розташовані на окупованих територіях, та нав'язаного дітям світогляду. Немає жодного випадку, щоб студент кинув навчання. Ми організовуємо навчання таким чином, щоб допомогти їм, проводимо додаткові заняття, зустрічі з викладачами.

МТОТ: Освітні центри «Крим-Україна» та «Донбас-Україна» запрошують абітурієнтів вступати до українських вишів ([Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України](#)).

11 травня у Херсоні, Северодонецьку та Краматорську відбувся День відкритих дверей закладів вищої освіти, на базі яких створені освітні центри «Крим-Україна» та «Донбас-Україна». Освітні центри запрошують абітурієнтів з тимчасово окупованих територій вступати до українських вищих навчальних закладів за спрощеною процедурою.

Кожен заклад освіти презентував свої можливості, представники ВНЗ пояснювали, як саме випускники шкіл з тимчасово окупованих територій можуть за спрощеною системою вступити на навчання та отримати диплом, який визнається і в Україні, і в світі. Майбутні вступники отримали вичерпну інформацію та кваліфіковані консультації щодо умов і особливостей вступу та навчання, освітніх можливостей і додаткових переваг.

У Херсоні проведено День відкритих дверей закладів вищої освіти, на базі яких функціонують освітні центри «Крим-Україна».

Так, до Херсонської державної морської академії прибули представники 28 університетів з південних областей України, а також з Києва, Львова, Харкова, Запоріжжя та Дніпра.

Завідувач Сектору МТОТ у Херсонській області Денис Чистіков:

Цьогоріч, через освітні центри «Крим-Україна» абітурієнтів з окупованого півострову прийматимуть на навчання уже четвертий рік поспіль. Діяльність освітніх центрів є важливою для України. Абітурієнти та їхні батьки з Криму повинні усвідомити, що українські заклади вищої освіти – це гарантія отримання європейської освіти, яка надає їм не лише визнання у світі диплом, але і знання, котрі стануть у нагоді протягом усього дорослого життя.

(...). Під час заходу було презентовано 9 навчальних закладів, 8 закладів освіти Луганської області та Таврійський національний університет ім. В. Вернадського.

До міста Краматорськ з'їхалися вищі навчальні заклади Донеччини аби презентувати абітурієнтам свій університет.

Представник МТОТ у Донецькій області Алла Назаренко:

Відсутність достатнього інформування відіграє негативну роль у проведенні успішної вступної кампанії. Сьогодні наша мета – донести до людей, які проживають на тимчасово окупованих територіях, інформацію щодо можливості отримання ними якісної освіти та відповідних документів про освіту державного зразка та здобуття української освіти на підконтрольних територіях.

Обліковано 1 378 532 внутрішньо переміщених осіб ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Станом на 13 травня 2019 року, за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, взято на облік 1 378 532 переселенці з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

Проекти з відновлення регіону та ремонтні роботи

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко під час спільної прес-конференції з Надзвичайним і Повноважним послом Японії в Україні Такаші Кураї та Координатором системи ООН в Україні Оснат Лубрані, заявив, що Японія надає 2,82 млн дол. на проекти з відновлення Сходу ([Урядовий портал](#)).

Японія – стратегічний партнер України, який системно нас підтримує. Ми говоримо не тільки про технічну допомогу, яка надається вже багато років Урядом Японії, а й про кредитні кошти та макрофінансову підтримку. В першу чергу я говорю про кредит у розмірі 1,1 млрд дол., який був наданий у 2015 році, на модернізацію Бортницької станції аерації (БСА). Це величезний проект, де залучені дуже класні, амбітні технології, інновації і, найголовніше, – створено прекрасні фінансові умови. Адже, кредит на 40 років, з канікулами у 8 років, дав можливість ефективно впроваджувати потужний інвестиційний проект. Також, починаючи з 2014 року, було надано 400 млн дол. макрофінансової допомоги. Це кредитні кошти, які надійшли до бюджету України для фінансової стабілізації.

Крім реалізації масштабних інфраструктурних проектів, за словами урядовця, Україна також має дуже суттєву підтримку Уряду Японії щодо підтримки територіальної цілісності України і відновлення миру на Донбасі.

З початком російської агресії на Сході Україна отримала підтримку Уряду Японії як щодо забезпечення територіальної цілісності, так і впровадження інфраструктурних проектів і підтримку вразливих верств населення східних областей. І я окремо хочу подякувати всім агенціям системи ООН в Україні, які безпосередньо беруть участь у реалізації цих проектів на місцях. У цій співпраці і полягає ефективність реалізації таких проектів.

Надзвичайний і Повноважний посол Японії в Україні Такаші Кураї:

Японія активно підтримувала Україну ще з часів набуття незалежності у її спробах реформувати країну та провести демократизацію.

Ми здійснювали підтримку вашого економічного розвитку на двосторонній основі. Ми це робили у співпраці з міжнародними організаціями і членами Великої Сімки. Допомога Японії охоплює великий

спектр напрямків – від інфраструктурних проектів і розвитку транспортної комунікації, до охорони здоров'я та інших сфер.

Сукупний обсяг фінансування з часів незалежності України склав 3,1 млрд дол. А з часу Революції Гідності, після подій на Майдані, підтримка тільки посилилась і зараз вона становить 1,87 млрд дол.

Ця підтримка, яку надає Уряд Японії, є надзвичайно важливою для того, щоб змінити ситуацію на Донбасі. З 2015 року ООН, за допомогою коштів наданих Японією, змогла відновити понад 30 соціальних об'єктів та іншої інфраструктури. Це мости, насосні станції, лікувальні заклади, реабілітаційні центри, школи. У цьому ж році, у рамках допомоги, передбачені гранти для малого та середнього бізнесу на створення стартапів. Також ми плануємо провести ремонти будівель для тих, хто повернувся, і для жителів поселень, розташованих вздовж лінії розмежування.

Наданий Урядом Японії транш у розмірі 2,82 млн дол. буде спрямовано на задоволення гуманітарних потреб, підтримку вразливих верств населення, відновлення східних областей України та закупівлю медичного обладнання для госпіталю Міністерства оборони.

Допомога надаватиметься в рамках чотирьох проектів, які впроваджують агентства системи ООН в Україні, зокрема Програма розвитку ООН (ПРООН), Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) та Управління ООН з обслуговування проектів (ЮНОПС).

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

На житло для переселенців Луганщина отримає більше 22 млн грн: де реалізують проекти ([РПД «Донецкие новости»](#))

Виконуючий обов'язки голови Луганської обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Філь:

Так, проект спрямований на створення житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) шляхом відновлення (реконструкції) існуючих будівель. Це значна підтримка і для громад, і для області, яка найбільше постраждала від збройного конфлікту, в цілому. Радий, що і Северодонецьк, і Новоайдар, і Кременна активно включилися в відповідні ініціативи і отримали значну підтримку.

Відповідний Меморандум підписали представники керівництва громад, які подолали конкурсний відбір. Три переможця з Луганської області отримують близько 22,48 млн грн.

Реалізація відповідних проектів передбачається в Северодонецьку, Кременському та Новоайдарському районах. Так, Северодонецьк повинен отримати майже 12 млн грн, Новоайдар – понад 8,3 млн грн, Кременна – понад 2,2 млн грн.

Проект «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури» реалізується в рамках українсько-німецького фінансового співробітництва УФСІ, який є виконавцем.

Абітурієнтам непідконтрольного Донбасу: У Краматорську працюватимуть табори і центри, де можна скласти іспити ([РПД «Донецкие новости»](#)).

У Краматорську (Донецька обл.) Цього літа працюватимуть шкільні оздоровчі табори і центри, де учні з тимчасово непідконтрольних української влади територій зможуть скласти іспити.

В рамках програми «Донбас-Україна», що надає учням з тимчасово непідконтрольних територій можливість отримати документи про освіту державного зразка, в Краматорську протягом усього літа працюватимуть центри, де школярі зможуть скласти іспити.

Так, центри будуть працювати в загальноосвітніх школах № 24, 25, 8, 17, 22.

Крім того, в червні для оздоровлення Краматорська учнів в місті працюватимуть шкільні оздоровчі та профільні табори.

Деокупація Донбасу: скільки поліцейських-переселенців готові повернутися і працювати в звільнених районах ([РПД «Донецкие новости»](#)).

У Донецькій області більше 800 поліцейських-переселенців готові повернутися і працювати в звільнених районах після деокупацію Донбасу.

Начальник поліції Донецької області Микола Семенишин:

Зараз в регіоні несуть службу понад 800 поліцейських, які виїхали з окупованої території, а також працівники, які мають досвід участі в миротворчих операціях. Вони готові повернутися і постійно працювати в звільнених районах.

Так, на нараді керівники підрозділів МВС Донецької області доповіли про підготовку до реалізації плану деокупацію тимчасово непідконтрольних територій.

Радник міністра внутрішніх справ України Іван Варченко:

Більше 60 % українців вважають пріоритетом розвитку держави звільнення тимчасово непідконтрольних української влади територій. З метою реінтеграції окупованих територій в український простір МВС ініціює розробку національної деокупацію, в якій в межах своїх повноважень будуть працювати всі державні органи.

Що стосується безпеки, то цю частину стратегії забезпечують органи системи МВС. Керівники правоохоронних підрозділів доповіли раднику міністра про підготовку до деокупацію.

Уряд виділив майже 40 млн грн на забезпечення житлом учасників АТО, ВПО (Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції).

З метою забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб з числа учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни, які брали безпосередню участь в АТО/ООС та які потребують поліпшення житлових умов, на засіданні Уряду було підтримано Проект постанови «Про затвердження Порядку та обсягів спрямування нерозподіленого залишку коштів, джерелом формування яких у 2017 році були надходження конфіскованих коштів та коштів, отриманих від реалізації майна, конфісковано за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення».

Документ було доопрацьовано за результатами розгляду на засіданні Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності.

Таким чином, проектом акту спрямовується Міністерству внутрішніх справ нерозподілений залишок коштів, у розмірі 30 млн грн для реконструкції гуртожитку під житло для поліцейських, розташованого в місті Сєвєродонецьк Луганської області, та Міністерству соціальної політики суму залишку бюджетних коштів за вирахуванням цих 30 млн грн, у гривневому еквіваленті іноземної валюти на дату здійснення такої операції, (39,8 млн грн станом на 21.05.19) для реалізації програми субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для

отримання жилі приміщення для учасників бойових дій внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю внаслідок війни III групи, які потребують поліпшення житлових умов.

Уряд України посилює соціальний захист дітей переселенців, – Мінсоцполітики (РПД «Донецькі новини»).

Уряд України посилює забезпечення соціального захисту дітей з числа внутрішньо переміщених осіб (ВПО). 22 травня, відповідне рішення було прийнято на засіданні Кабінету міністрів. Про це повідомляє прес-служба Міністерства соціальної політики України.

«18 січня 2018 року Верховною Радою України прийнято Закон № 2462-VIII» «Про особливості державної політики щодо забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях в Донецькій і Луганській областях».

На виконання пункту 7 Прикінцевих та перехідних положень зазначеного Закону, на сьогоднішньому засіданні уряду прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету міністрів України».

Цією постановою КМУ приведено у відповідність з вищезгаданим Законом, яким передбачено узгодження строків підзаконних нормативно-правових актів до вимог чинного законодавства.

Як відзначили в Мінсоцполітики, виконання цього нормативно-правового акта буде сприяти посиленню соціального захисту дітей, які змушені були залишити або покинути своє місце проживання внаслідок або щоб уникнути негативного впливу збройного конфлікту або тимчасової окупації.

Переселенцям: Особливості надання медичної допомоги ВПЛ (РПД «Донецькі новини»).

В Україні переселенці, які офіційно зареєстровані і мають довідку внутрішньо переміщеної особи (ВПЛ), відповідно до законодавства мають право отримати необхідну медичну допомогу за новим місцем проживання.

Адвокат Харківської правозахисної групи (ХПГ) Володимир Глушенко:

Так, відповідно до статті 49 Конституції України кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно.

Згідно ч. 1 ст. 9 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» ВПЛ має право на забезпечення лікарськими засобами у випадках і порядку, визначених законодавством і на надання необхідної медичної допомоги в державних і комунальних закладах охорони здоров'я.

Статтею 38 Закону України «Про основи законодавства України про охорону здоров'я» передбачено, що кожен пацієнт, який досяг 14 років і звернувся за наданням йому медичної допомоги, має право на вільний вибір лікаря, якщо останній може запропонувати свої послуги, та вибір методів лікування відповідно з його рекомендаціями.

Кожен пацієнт має право, коли це виправдано його станом, бути прийнятим в будь-якому закладі охорони здоров'я за своїм вибором, якщо цей заклад має можливість забезпечити відповідне лікування.

Відповідно до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», реєстрація місця проживання або місця перебування особи, або її відсутність не можуть бути підставою для обмеження реалізації прав і свобод, передбачених Конституцією України. (...).

Перший заступник міністра у справах ветеранів Григорій Галаган заявив, що на житло ветеранам-переселенцям планують виділити ще 70 млн грн (УНН).

Уряд ініціює виділення додаткових 71 млн грн на програму компенсації забезпечення житлом тимчасово переміщених осіб з числа учасників бойових дій.

Для всіх зрозуміло, що субвенція в 25 млн грн на таку кількість людей недостатня. За нашою ініціативою і дорученням Кабінету міністрів Мінветеран запропонувало на розподілений залишок конфіскованих коштів і коштів, отриманих від ліквідації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного злочину – десять порядку 71 млн грн – направити саме на компенсацію по цій програмі.

За його словами, станом на початок року в країні на обліку стояло 3,5 тисячі ветеранів з числа тимчасово переміщених осіб та осіб з інвалідністю внаслідок війни.

За інформацією Мінсоцполітики, найбільша потреба в коштах на житло наразі спостерігається в Луганській області (689,6 млн грн), Донецькій області (385 млн грн), Київ (288,4 млн грн) тощо.

Працевлаштування внутрішньо переміщеної особи на Богородчанському підприємстві (Івано-Франківський обласний центр зайнятості).

6 квітня 2017 року на посаду менеджера у приватне підприємство «СЕНДЕМ ПЛЮС» була працевлаштована колишня жителька м. Маріуполь Ольга Мисько. Керівник підприємства добре розуміла важливість підтримки переселених осіб із зони АТО. Роботодавець охоче прийняла її у колектив, де Ольга продовжує працювати і по сьогоднішній день.

Однією з форм фінансової підтримки підприємств службою зайнятості є виплата компенсації на оплату праці за працевлаштовану внутрішньо переміщену особу.

«Таке додаткове сприяння працевлаштуванню соціально незахищених осіб з одного боку допомагає їм адаптуватись на новому місці, а з іншого – є вагомим фінансовою допомогою для роботодавця, який приймає на роботу таку особу, адже за кожен непарний місяць роботи такого найманого працівника підприємству компенсуються витрати на основну та додаткову заробітну плату та сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», – наголосили в Богородчанській районній філії Івано-Франківського обласного центру зайнятості.

«Світ, я чую тебе!»: спецпроект із відновлення слуху в дітей потребує допомоги ([5 канал](#)).

Волонтери мають обмежений термін для збору коштів: операцію планують на червень цього року, а реабілітацію – у вересні

Аби відправити 25 дітей із вадами слуху на операцію та реабілітацію, спецпроекту «Світ, я чую тебе!» потрібно 280 тисяч гривень.

Координаторка спецпроекту Катерина Горкуша:

Ми хочемо, щоб кожна людина, в якій це в серці відгукується, і яка усвідомлено розуміє дану проблематику та хоче допомогти, могла допомогти поширенням інформації, перерахуванням коштів, прийти на Кураж-базар чи фестиваль «Всі.Свої» 25 травня, де ми будемо представлені. Там буде представлений соціальний проект «Світ, я чую тебе!» – він організовується на базі фонду «Україно, я за тебе» і тренінгової компанії BTG.

Операцію проводять, імплантуючи дитині спеціальний пристрій. За словами координаторів проекту, він допомагає відновлювати слух до 80 %.

Після операції дитину відправляють до реабілітаційного табору на Волині...

Засновниця батьківського волонтерського об'єднання «КІ-спілка», член громадської ради при МОЗ України Ірина Лисенко:

Всі діти, які імплантуються, мають діагноз «повна глухота», тобто це діти-інваліди з дитинства. Ми проводимо ці табори для родин, які знаходяться у важкому матеріальному становищі. Це можуть бути діти бійців АТО, переселенців, багатодітних родин, матері-одиначки.

До таборів діти їдуть із мамами. Для батьків розробляється індивідуальна програма, як далі проводити реабілітацію дитини, як її соціалізувати.

З початку року до центрів зайнятості Кіровоградської області звернулося більше 100 внутрішньо-переміщених осіб ([Факел](#)).

Протягом січня – квітня 2019 року соціальними послугами державної служби зайнятості по Україні скористались майже 8,2 тисячі внутрішньо переміщених осіб. Працевлаштовано 1,5 тисячі переселенців, більше 400 громадян брали участь в громадських та інших роботах тимчасового характеру. Мали статус безробітного, станом на 01 травня 2019 року, 3011 внутрішньо переміщених осіб.

Заступник директора обласного центру зайнятості Богдан Стоян:

З 01.01.2019 по 30.04.2019 до центрів зайнятості Кіровоградської області звернулось 136 ВПО, статус зареєстрованого безробітного мав 91 громадянин, працевлаштовано 14 переселенців, 5 осіб брали участь у громадських та інших роботах тимчасового характеру.

Станом на 1 травня 2019 року, соціальні послуги у базових центрах зайнятості та філіях обласного центру зайнятості отримували 54 безробітних з числа ВПО.

Окрім безпосереднього вирішення питань зайнятості переселенців, центри зайнятості взаємодіють з неурядовими організаціями, які задіяні в процесах додержання соціальних прав ВПО. Так, між обласним центром зайнятості та громадською організацією «Десяте квітня» (реалізує міжнародний проект «Правова допомога ВПО та розширення прав і можливостей громад на півдні України та в місті Кропивницький») підписано меморандум про співпрацю. Одним із напрямків його реалізації є спільне проведення круглих столів, зустрічей з переселенцями, у ході яких громадяни мають можливість отримати консультації з різних правових питань.

У травні-червні поточного року в приміщеннях Кіровоградського міськрайонного центру зайнятості та 6 філій обласного центру зайнятості заплановано проведення правових зустрічей з переселенцями. Перша така зустріч відбудеться 15 травня (початок о 13:00) у Світловодській міськрайонній філії обласного центру зайнятості. На неї запрошуються як зареєстровані безробітні, так і інші переселенці, які мешкають у місті Світловодськ та Світловодському районі. З інформацією щодо місць проведення та дат подальших зустрічей є можливість ознайомитись на Інтернет-сторінці обласного центру зайнятості та нашій сторінці у соціальній мережі Facebook.

На Донбасі презентують проекти USAID ([Бізнес-Схід](#)).

У Северодонецьку, що на Луганщині, відбудеться інформаційний ярмарок, під час якого місцеві жителі та гості міста дізнаються про реалізацію грантових програм та діяльність USAID на Донбасі.

Наприкінці травня до Северодонецька завітає містечко USAID – ярмарок, на якому представники більше ніж 10 проектів проінформують жителів Луганщини про існуючі можливості, повідомляє «Бізнес-Схід».

Понад двадцять організацій, які реалізують свої проекти за допомогою «Агенства США з міжнародного розвитку» презентують свій досвід роботи на Донбасі. Учасники заходу матимуть нагоду ознайомитись з грантовими програмами, які допомагають започаткувати та/або розширити вже існуючий бізнес, отримати сучасне обладнання та почати нове життя на новому місці. Особливо це стосується економіно вразливих категорій – переселенців та учасників АТО.

Презентація проектів відбудеться 25 травня під час святкування Дня міста Сєвєродонецька.

Відбулось засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, які мешкають на території м. Бахмута ([Офіційний сайт Бахмутської міської ради](#)).

07.05.2019 року о 15.00 в приміщенні адміністративної будівлі Бахмутської міської ради відбулось засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, які мешкають на території м. Бахмута, та були розглянуті наступні питання:

1. Про призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, які мешкають на території м. Бахмута;
2. Про відмову в призначенні (відновленні) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, які мешкають на території м. Бахмута;

Згідно постанови Кабінету Міністрів України від 08 червня 2016 року № 365 «Деякі питання здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам», прийняті наступні рішення:

- призначити (відновити) соціальні виплати 163 внутрішньо переміщеним особам, які мешкають на території м. Бахмута;
- відмовити в призначенні (відновленні) та припинити соціальні виплати 11 внутрішньо переміщеним особам, які мешкають на території м. Бахмута.

Які категорії дітей оздоровлять цього літа за бюджетні кошти. Що варто знати батькам ([Рупор Київщини](#)).

Цього літа, як і попереднього, броварські дітлахи зможуть оздоровитися та відпочити за рахунок коштів бюджету міста.

7 травня 2019 року виконком затвердив Порядок підбору та направлення дітей Броварів у заклади відпочинку та оздоровлення, а також затвердив перелік документів для отримання путівки.

Документом визначено, що до закладів оздоровлення та відпочинку направлять дітей віком від 7 до 18 років (перебувають у закладах самостійно), які потребують особливої соціальної уваги та підтримки.

Категорії дітей віком від 7 до 18 років, порівняно з минулим роком, змінилися несуттєво:

(...), діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи;...

Що потрібно знати батькам або опікунам дітей щодо порядку оздоровлення за рахунок бюджетних коштів.

Дитина пільгової категорії має право на отримання путівки за місцем постійного проживання. Дитина, зареєстрована як внутрішньо переміщена особа, може отримати путівку за місцем фактичного проживання.

Призначено державну соціальну допомогу внутрішньо переміщеним особам ([Сватівська районна державна адміністрація](#)).

8 травня під керівництвом начальника управління соціального захисту населення райдержадміністрації Тетяни Шумакової відбулося засідання комісії з розгляду питань щодо призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

За результатами розгляду подання управління соціального захисту населення райдержадміністрації, з урахуванням актів обстеження матеріально-побутових умов сімей, комісією були прийняті рішення щодо призначення (відновлення) соціальних виплат 40 внутрішньо переміщеним особам.

Заступник голови районної державної адміністрації Оксана Мелень на Стрийщині чотирьом внутрішньо переміщеним особам призначено допомогу ([Стрийська районна державна адміністрація](#)).

10 травня відбулося чергове засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

На комісії розглянуто чотири заяви від осіб, які тимчасово проживають на території Стрийського району в зв'язку з переміщенням із зони антитерористичної операції, та звернулася до управління соціального захисту населення щодо призначення щомісячної адресної допомоги на проживання.

На підставі поданих документів та акту обстеження матеріально-побутових умов проживання внутрішньо переміщених осіб, комісія прийняла позитивне рішення щодо призначення соціальних виплат усім заявникам відповідно до Постанови КМУ від 08.06.2016 №365 «Деякі питання здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам».

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ СУСПІЛЬНОЗНАЧИМИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Кремінський район – лідер в області по створенню безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю

Сьогодні, 23 травня, заступник голови облдержадміністрації Юрій Клименко взяв участь у засіданні обласного комітету забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури.

Під час заходу Юрій Клименко зазначив, що відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 28 лютого 2019 році оновлено склад обласного комітету забезпечення доступності, більша частина якого є представники громадських організацій, які опікуються проблемами осіб з інвалідністю. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Понад 22 мільйони отримає Луганщина на житло для переселенців, – Сергій Філь

Про це виконуючий обов'язки голови Луганської обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Філь повідомив під час підписання Меморандумів про співпрацю Українського фонду соціальних інвестицій та громад Луганської області в рамках реалізації Проекту «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури. УФСІ.VI».

Проект спрямовано на створення житла для внутрішньо переміщених осіб шляхом відновлення (реконструкції) існуючих будівель.

«Це значна підтримка і для громад, і для області, яка найбільше постраждала від збройного конфлікту, загалом. Радий, що і Сєверодонецьк, і Новоайдар, і Кремінна активно долучилися до відповідних ініціатив і отримали значну підтримку», – наголосив Сергій Філь. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Луганщина посідає перше місце в Україні за охопленням площі ОТГ відповідно до перспективного плану, – брифінг

Загалом майже в усіх відповідних загальнодержавних рейтингах Луганщина займає місце у десятці.

Про це під час брифінгу для ЗМІ повідомив заступник голови облдержадміністрації Геннадій Іваненко.

Він зазначив, що після 1 січня 2020 року Мінрегіоном анонсовано адміністративне утворення ОТГ. А у жовтні 2020 року мають бути проведені чергові місцеві вибори. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Сергій Філь зустрівся з парламентською делегацією Швеції

Виконуючий обов'язки голови Луганської обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Філь провів зустріч з парламентською делегацією Королівства Швеції.

Було обговорено питання подальших напрямів розвитку Луганщини в рамках партнерства між Урядом Швеції та Програмою Розвитку ООН в Україні. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

У восьми об'єднаних територіальних громадах Луганщини 30 червня відбудуться перші вибори, – Геннадій Іваненко під час брифінгу

Про реалізацію в Луганській області реформи децентралізації сьогодні, 21 травня, на брифінгу для ЗМІ розповів заступник голови облдержадміністрації Геннадій Іваненко.

Він зауважив, що у Луганській області вже утворено 23 ОТГ, до яких увійшли 95 місцевих рад. З них упродовж 2018 року – 11 ОТГ, у 2019 – одна, Половинкинська у Старобільському районі. У дев'яти з них перші вибори вже відбулися.

Вісім очікують на перші вибори 30 червня 2019 року. Це Веселівська, Калмиківська, Підгорівська, Шулгинська сільські у Старобільському районі, Великочернігівська, Красноталівська у Станично-Луганському районі Коломийчеська, сільська у Сватівському районі та Марківська селищна.

Загалом у цей день вибори відбудуться у 66 громадах України. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Японія надає 2,82 млн доларів на проекти з відновлення Сходу.

Уряд Японії надає Україні \$2,82 млн на гуманітарні потреби, підтримку вразливих верств населення та відновлення східних областей.

Про це повідомлено під час спільної прес-конференції Віце-прем'єр-міністра – Міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадія Зубка, Надзвичайного і Повноважного посла Японії в Україні Такаші Кураї та Координатора системи ООН в Україні Оснат Лубрані.

Сукупний обсяг фінансування з часів незалежності України склав 3,1 млрд доларів. А з часу Революції Гідності, після подій на Майдані, підтримка тільки посилилась і зараз вона становить 1,87 млрд доларів.

Так, з 2015 року ООН, за допомоги наданих Японією коштів, змогла відновити понад 30 соціальних об'єктів та іншої інфраструктури. Це мости, насосні станції, лікувальні заклади, реабілітаційні центри, школи. У цьому ж році, у рамках допомоги, передбачені гранти для малого та середнього бізнесу на створення стартапів.

Зазначимо, що наданий Урядом Японії транш у розмірі 2,82 млн доларів буде спрямовано на задоволення гуманітарних потреб, підтримку вразливих верств населення, відновлення східних областей України та закупівлю медичного обладнання для госпіталю Міністерства оборони.

Допомога надаватиметься в рамках чотирьох проектів, які впроваджують агентства системи ООН в Україні, зокрема Програма розвитку ООН (ПРООН), Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) та Управління ООН з обслуговування проектів (ЮНОПС).

За інформацією Мінрегіону ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Володимир Зеленський склав присягу Президента України 20 травня у Києві, під час урочистого засідання Верховної Ради, новообраний Президент України Володимир Зеленський склав присягу як Глава держави. Клятву він проголосив, поклавши руку на Конституцію України та Пересопницьке Євангеліє. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На Луганщині представили е-врядування та електронну демократію.

Сьогодні заступник голови облдержадміністрації Геннадій Іваненко взяв участь у засіданні «круглого столу» на тему: «Впровадження елементів е-демократії та е-врядування у Луганській області».

Захід організували для представників територіальних громад та органів виконавчої влади.

Спікерами заходу виступили радник Міністра інфраструктури України та експерт з питань електронного управління в Україні Яніка Мерило, директор з впровадження Helsi.me Євген Донець та директор з розвитку dr.eleks Інна Шимків. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Актуальний коментар. Підписано Закон про забезпечення функціонування української мови як державної.

Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», прийнятий Верховною Радою 25 квітня 2019 року, підписано Головою Верховної Ради України та Президентом України.

«У законі закріплено – єдиною державною, офіційною, мовою в Україні є українська, – наголосив виконуючий обов’язки голови Луганської обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Філь. – Цей закон має історичне значення. Бо мова є основою, на якій будуються і нація, і держава!»

Він підкреслив, що багатомісячна робота над законом дала змогу врахувати думки всіх зацікавлених сторін, які сповідують державну політику. Це була системна робота української команди, яка показала якісний і вагомий результат.

Тобто, відповідний законодавчий акт вже набув високого рівня підтримки не лише у владних кабінетах, а й в українському суспільстві.

«Ця подія є дуже важливою для країни і її громадян, – зазначив Сергій Філь. – Бо, як днями сказав Голова Верховної Ради, – Мова прошиває націю в

її єдності від краю до краю – від Луганська до Львова! Упевнений, закон є одним із найголовніших актів для збереження української державності».

Слід відзначити, що цей закон набуває чинності за два місяці з дня його опублікування, крім окремих статей, що набудуть чинності у період до двох років із дня опублікування. ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Місцеві бюджети області отримали понад 5 мільйонів освітньої держсубвенції.

За рахунок субвенції з державного бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» місцевим бюджетам області перераховані кошти на видатки розвитку у сумі 5.362,0 тис. гривень.

З них на закупівлю дидактичних матеріалів для учнів початкових класів спрямовано 1.340,5 тис. гривень, на закупівлю сучасних меблів – 2.144,8 тис. гривень, на закупівлю музичних інструментів, комп'ютерного обладнання, відповідного мультимедійного контенту для початкових класів – 1.876,7 тис. гривень. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Місцеві бюджети області отримали держсубвенцію на підтримку осіб з особливими освітніми потребами

Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» місцевим бюджетам Луганської області передбачена субвенція на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами в обсязі 7.074,0 тис. гривень.

Наразі до обласного бюджету надійшло 3.175,0 тис. гривень вищезазначеної субвенції, яка в повному обсязі профінансована на рахунки відповідних місцевих бюджетів області. ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Вже майже 600 млн гривень «тепліх кредитів» отримали українці у цьому році

Минулого тижня українські родини залучили ще близько 50 млн гривень «тепліх кредитів» для термомодернізації будинків.

Зокрема, 33 млн гривень на утеплення приватних будинків, більше 15 млн гривень для ОСББ та майже 2 млн гривень на твердопаливні котли.

Загалом, у 2019 року понад 47 тис. родин вже отримали в банках близько 600 млн грн «тепліх кредитів». (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Щохвилини лікарі виписують понад 100 е-рецептів на «Доступні ліки»

Два роки тому Уряд запустив програму «Доступні ліки», за якою ліки від серцево-судинних захворювань, діабету II типу та бронхіальної астми можна отримати безкоштовно або з незначною доплатою.

З квітня препарати за цією програмою лікарі виписують за електронним рецептом. Це дає можливість пацієнту отримувати ліки в будь-якій аптеці країни, що увійшла в програму, незалежно від місця виписки рецепту. На даний час отримати «Доступні ліки» можна в понад 6400 аптеках.

Лікарі вже виписали 1,4 мільйони електронних рецептів, майже за 1 мільйоном е-рецептів люди отримали необхідні ліки. За е-рецептами «Доступні ліки» можна отримати як у великих містах, так і в маленьких селах. У селах та селищах міського типу загалом виписано 373 155 електронних рецептів, за 111 144 з них пацієнти вже отримали ліки. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Всі комунальні медзаклади первинки фінансуються за системою «гроші за пацієнтом»

Уряд перебудовує систему охорони здоров'я. Всі наявні комунальні заклади, які надають первинну медичну допомогу, цього року перейшли на нову, більш вигідну систему фінансування – «гроші за пацієнтом». Тепер вони отримують кошти за послуги, які надають пацієнтам. Не за розмір приміщення, кількість ліжок або ж медперсоналу. Дохід залежить від обсягу роботи.

Для багатьох лікарів, медсестер та медбратів первинки це відображається в зарплаті у понад 10 000, 15 000 гривень. Окрім того, вперше в історії українці мають можливість отримувати медичну допомогу в приватних закладах за бюджетні кошти. Кожен п'ятий заклад первинної допомоги у реформі – приватний. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Луганщина серед областей, де впроваджується телемедицина.

Телемедична послуга запрацювала у 905 амбулаторіях, в яких працює 1400 сімейних лікарів. Вже проведено 1854 телемедичні консультації (по кардіології, ендокринології, дерматології та пульмонології) для сільського населення.

Це пілотний проект, впроваджений Міністерством регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України. Так, планується за два роки покрити всі амбулаторії мережею Інтернет, забезпечити їх телемедичним обладнанням, транспортом.

На обласному рівні підібрано 268 вузькопрофільних спеціалістів, які консультують сімейних лікарів за допомогою телемедицини на другому та третьому рівнях. Окрім Луганщини, до цього процесу приєдналися Харківська, Кіровоградська, Полтавська області, Донецька, Івано-Франківська, Рівненська, Миколаївська і Київська області.

За словами Віце-прем'єр-міністр – Міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадія Зубка, вже є дуже позитивний досвід з МОН щодо впровадження Нової української школи і Нового освітнього

простору, де змінюється багато ДБН у дитячих дошкільних закладах, школах тощо. Ці ж самі принципи сповідаються й у реформі первинної медицини. Тут такі ж високі вимоги до приміщень, переліку обладнання та послуг. За матеріалами Мінрегіону ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).